

GİRİŞ

Hamd Allah'a, salât ve selam Rasûlullah'a, onun ailesine ve ashabınadır. Allah'ın bize lütfettiği nimetlerinin en büyüğü İslam nimetidir. O fitrat ve denge dinidir. Kapsamlı ve mükemmel bir dindir. İlim ve ahlak dinidir. Her zamana ve mekâna uygun bir dindir. Kolaylık ve rahmet dinidir. İçinde bütün problemlerin çözüldüğü bir dindir.

İslam dininin apaçık hakikatini açıklamak için bu dinin özelliklerini ve güzelliklerini özellikle bu çağda bütün âleme anlatmaya ne kadar da çok ihtiyacımız var! Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in sünneti bu dinin pratik bir uygulamasıdır. İslam dinini intisap edilmesi ve yaşanması kolay bir din haline getiren bütün bu özellikler onun sünnetinde toplanmıştır. Çünkü onun sünneti, hayatın bütün yönlerini, ibadeti, muamelatı, ahlakı, maddiyatı ve maneviyatı kapsar.

"Allah kime hidayet ederse onu hiç kimse saptıramaz. Kimi de saptırırsa ona da kimse hidayet edemez."

Bizlere güzel örnek olarak gönderilen Allah Rasulü, bi'setinden kıyamete kadar hiç değişikliğe uğramayacak olan İslam Dini'ne ait örnek yaşantısıyla biz aciz ümmetinin dini ve dünyevi konularda takip etmesi gereken hakiki yolu göstermiş, Kitap ve Sünnete tabi olmayı her fırsatta tavsiye etmiştir

"Bunların arkasından (kıyamete kadar) gelenler (gelmiş ve gelecek olan mü'minler şöyle) derler:" Ey Rabbimiz, bizi ve iman ile daha önden bizi geçmiş olan (din) kardeşlerimizi yarlığa. İman etmiş olanlar için kalblerimizde bir kin bırakma. Ey Rabbimiz, şübhesiz ki sen çok esirgeyicisin, çok merhametlisin" (Haşır:10.)

TÖVBE (EL) ALMAYA MENZİLE GİTMEK

Kardeşim sizin de çok iyi bildiğiniz gibi günahları yegane avf edecek merci el Avf olan Allah (c.c.)dır.

_Ve onlar çirkin bir günah işledikleri, yahut nefislerine zulmettikleri zaman Allah'ı hatırlayarak hemen günahlarının bağışlanmasını dilerler. Allah'tan başka günahları kim bağışlayabilir? Bir de onlar, bile bile, işledikleri (günah) üzerinde ısrar etmezler. (Al-i İmran 135)

İslamda günahların avf olunması için birilerine gitme diye bir şey yoktur. Bu istisna rasulullah (s.a.v.) in vefatıyla son bulmuştur.

_Biz hangi peygamberi gönderdikse, sırf Allah'ın izni ile itaat edilmek üzere gönderdik. Eğer onlar kendilerine zulmettikleri zaman sana gelseler de Allah'tan günahlarının bağışlanmasını dileselerdi ve Rasul de onların bağışlanmasını dileseydi, elbette Allah'ı affedici, merhametli bulurlardı. (Nisa 64)

"Sabret, Allah'ın vaadi gerçektir. Günahlarının affedilmesini dile. Akşam-sabah Rabbini överek noksanlıklardan tenzih et." (Mumin, 55)

Kişilerin birilerine tevbe almaya gitmeleri, onu kendinden ve diğerlerinden üstün görüp onda bir mubareklik durumu olmasındandır. Bir kimsenin tevbeleri kabul eden veya avf edilmesinde garantici veya torpilli salih kul mesabesinde görebilmek kalabalıkların nüfusuna göre değil sahih naslara göredir.

Tasavvuf kültürünün ağırlıkta olduğu bölgelerde bu tür sülük tıyniyetli beleş cennetçilerin, kısa yoldan motor sıfırlama teknikleri hayli gelişmiştir. Tevbe alma işi tarikatların adab ve usulünden olmuştur. Dikkat ediniz İslam'ın demiyorum tarikatların.

El almak ve el vermek hadisesi tarikatlar ile ilgili bir deyimdir. Pratik olarak; bir semtte tarikatın bir kolunu temsil eden bir şeyh veya efendi(*vekil*) olur.

Bu zata intisap edip takip etmek ve ondan ve tarikatın sözde feyizlerinden (!) istifade etmek kastıyla bu kişiler, şeyhin elini tutup hem tarikat alma hem de günahlarından tevbe - istiğfar etme ve bir daha günah işlememeye niyet ederler.

Bu durumda şeyhin kuvvet ve dirayeti ne kadarsa, kendi müritlerine tasarruf eder. Müritte "**beni nezaret (görüp) ve takip ediyor**" diyeşeyhden (*Allah demedim*) çekindiği için günah işlememeye özen gösterir.

Yukarıda bahsi geçen konudaki niyet ve düşünce İslamla bir bağı yoktur.

Bildiğimiz gibi Kureyşli Muşrikler de Allah'a inanıyor , Allah c.c. rabliğini kabul ediyordu.

"Andolsun ki onlara, "Gökleri ve yeri yaratan, güneşi ve ayı buyruğu altında tutan kimdir?" diye sorsan "Allah" derler. O halde nasıl(*haktan*) çevrilip döndürülüyorlar? (Ankebut 61 ; Lukman 25)

Fakat dinlerinin tahrif olması neticesinde farklı da olsa Hac yapıyor, hac'er'ul esved taşıyı yerine koyma sevabına erişebilmek için sırayı kimseye kaptırmıyor , bu sebepten dolayı neredeyse kavga ediyorlardı. Dualarının kabulü ve günahlarının avffı için, daha önceden (*Hz. Nuh (a.s.) zamanında*) Salih kimseler ola kimselerin ölmeleri üzerine onları anıp hatırlamak kastıyla heykellerini edinmişlerdi. Zamanla bu heykeller -

putlar Kabe'ye - Mekke'ye getirildi ve uzun zaman geçmesinden dolayı sonraki nesillerin o putların ne amaçla yapıldığını unuttuklarından onları dua etmede, avf dilemede ve Allaha yaklaşımda Allah ile aralarında aracilar edindiler.

Bununla ilgili Rabbim şöyle buyurmuştur:

"İyi bil ki, halis din ancak Allah'ındır. O'ndan başka birtakım dostlar tutanlar da şöyle demektedirler:

"Biz onlara sadece bizi Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz."

Şüphe yok ki Allah, onların aralarında ihtilaf edip durdukları şeyde hükmünü verecektir. Herhalde yalancı ve nankör olan kimseyi Allah doğru yola çıkarmaz." (Zümer 3)

"Muşrikler Allah'ı bir yana bırakarak hiçbir şey yaratmayan , kendileri birer yaratık olan, kendilerine ne zarar ve ne fayda dokunduramayan, öldürmeye, yaşatmaya ve yeniden diriltmeye güçleri yetmeyen ilâhlar edindiler." (Furkan, 3)

Kureyşli muşrikleri Allahın yaratıcılığını kabul etmelerine rağmen cehennemlik muşrik olmalarına sebep olan anlayış; **duada** ve ülkenin yönetiminde uyulması gereken **kanunlarda** ibadeti yalnızca ve yalnızca Allaha vermemektir.

"Sizin Allah'ı bırakıp da o taptıklarınız, sizin ve atalarınızın uydurduğu birtakım isimlerden başka bir şey değildir. Bunlara tapmanız için Allah hiçbir delil indirmiş değildir. Hüküm ancak Allah'a aittir: O, size, kendisinden başkasına tapmamanızı emretti. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bunu bilmezler."(Yusuf 40)

Bu kişilerden yaptıkları icraatlara karşılık delil istemeyiniz getiremeyeceklerinden size vereceği cevap bunların formulleridir:

"Bu kadar insan (hoca) bilmiyor mu?"

Kaide gereği bir iş yapan bunun delilini sunmalıdır ki, doğru veya yanlış yaptığını hem kendi bilsin kalbi mutmain olsun , hemde yanlış ise batıla başlamadan bitirsin.

Buna rağmen bu konunun batılığı hakkında biz yine de Rabbimizin lutfettiği kadar konuşmaya çalışalım.

Bir nesne, zaman veya kimsenin mubarekliği ;

1_ Bir şeyin mubarek oluşu ancak, Kitab ve sünnetten bir nass ile kat'iyet bulur.

2_ Teberruk ancak ve ancak, mubarekliği sabit olan şeyle ve yine ancak İslama uygun biçimde, şekilde yapılabilir.

Mubarek zamanlara örnek :

Ramazan ayı (*Bakara 185 , Duhan 2-6, Kadir 1-5*) , Zilhicce ayının ilk 10 günü (*Ahmed b. Hanbel 1/346 ; Buhari 969 ; Ebu Davud 2438; Tirmizi 757; İbn Mace 1727; Darimi 1814*) gibi.

Mübarek mekanlara örnek :

KABE-İ MUZZAMA

MEDİNE-İ MÜNEVVERE

Mekke-i Mukerreme (*Al-i İmran 96-97; Kasas 57; Ankebut 67*), Medine-i Munevvere (*Ahmed b. Hanbel 4/40 ; Buhari 2129 ; Muslim 1360; Abdullah b. Zeyd r.a.'den*) gibi mubarek mekanlar.

Zülhuleyfe Mescidi (Mikat) / Medine

Abdullah İbn Ömer (r.a.)'dan, peygamber'e **Zul Huleyfe**'de vadinin içinde gecelerken rüya gösterilmiş ve kendisine "**sen mubarek bir vadide bulunuyorsun.**" denilmiştir. *(Buhari, Muslim)*

Rasulullah (s.a.v.) : "**Evimle minberimin arası cennet bahçelerinden bir bahçedir.**" *(Buhari-Muslim)*

Mubarek amellere örnek :

Salih ameller *(Kehf 110; Meryem 60; Fatır 10; Ğafir 40)*, ana babaya iyilik *(Nisa 36; İsrâ 14-23-24-32 ; Ankebut 8; Lukman 14)*, Kur'an-ı Kerim okumak *(Buhari, 5020, 5059, 5427, 7560; Muslim 797; Ebu Musa el Eş'ari r.a.'dan)* gibi mubarek ameller.

Mubarek kılınan çeşitli şeyler :

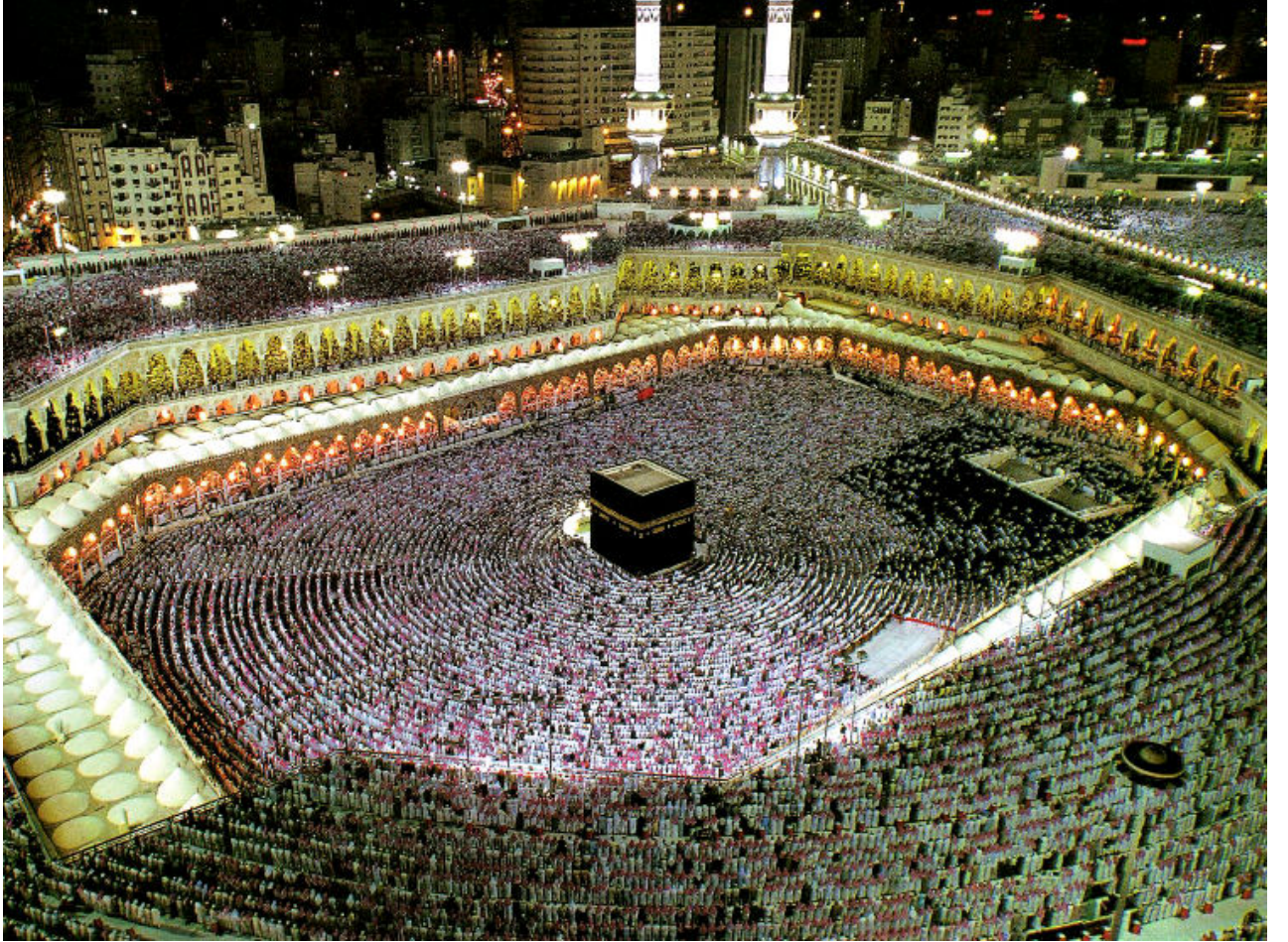
Peygamberler , siddiklar- şehidler *(Nisa 69)*, bal *(Nahl 69; Buhari 5684, 5716; Muslim 2217; Ebu Said el Hudri r.a.'den; Buhari 5683, 5697, 5702, 5704; Muslim 2005/71 ; Cabir b. Abdullah r.a.'ndan)*, çörek otu *(Buhari 5688; Muslim 2215; Ebu Hureyre r.a.'den; Buhari 5687, Aişe r.a.'dan)* vs. gibi mubarek kılınmış bazı şeyler.

Buna misal verecek olursak , Mekke-i Mukerreme'yi ele alalım.

Allah c.c. şöyle buyurmuştur:

"Şüphesiz insanlar için kurulan ilk mabed, Mekke'deki çok mubarek ve bütün âlemlere hidayet kaynağı olan Beyt (Kabe)dir."
(Al-i İmran 96)

Rasulullah (s.a.v.) : **"Benim şu mescidimdeki bir namaz, (Mescidi Haram)dışında diğer mescidlerdeki bir namazdan daha faziletlidir. Mescid-i Haram'daki herhangi bir namaz diğer mescidlerdeki bir namazdan yüz bin kat daha faziletlidir."** (İbn Mace, Ahmed b. Hanbel ; Musned)

Mekke'nin mubarek olduğu sabittir. Bu da orada kazanılan ecirlerin kat kat olmasındandır. Dolayısıyla Mekke-i Mukerreme ile teberrukte bulunmanın yolu, tavaf, namaz vs. ibadetlerin orada bol bol eda edilmesiyle olur. Kabe'ye ya da örtüsüne kedi gibi sürtünmek meşru bir teberruk değildir.

Bir başka misal olarak Salih kimseleri ele alalım.

Bu kimseler imanları ve ibadetleri-amelleri dolayısıyla mubarek kimselerdir. Yapılacak olan teberruk onların izinden gitmek, ilimlerinden, amellerinden

faydalanmak ve hayr konularında kendileriyle yarışmak şeklinde olmalıdır.

Bunlar mubarek zatlar diye kendilerine dokunan, sürünen kimse ise şeriata aykırı davranış yapmış olur. Hiçbir kimse bundan istisna değildir.

(Cübbeli bayraklı Ahmed bile. Ki bu şahısa sürünenleri ve sürünülen şahsın buna ses çıkarmayarak onayladığını gözlerimle görmüşümdür)

Yalnızca peygamberler bundan istisnadır. Çünkü peygamberlerin saçları, elbiseleri gibi şeylerin mubarek olduğu konusunda nass mevcuttur.

Peygamber Allah'ın en sevgili kulu, rasulu, son elçisidir. Allah onu yeryüzüne rahmet olması için göndermiş ve güzel ahlakla onu övmüştür. Allah bu şerefli elçiye bazı meziyetler vermiş diğer kullardan onu ayırmıştır. Rasulullah'ın zatıyla teberrük etmek şeri delille sabit olduğu için ashab teberrük ediyordu.

Rasulullah'ın zatını kıyas ederek başka insanları da teberrük etmek caiz değildir.

Zira Sahabiler, Rasulullah'dan sonra en faziletli insanları olan Ebu Bekir Sıddık ve Ömer İbn Hattab gibilerini teberrük etmemişlerdir. Bu durum Allahın peygamberine verdiği bir özelliktir. Peygamberlerin sıfatlarının diğer insanlarda olmaması gibi.

Ehl-i Sünnet vel Cemaat Akidesinde bu hususta hiçbir alimden delil

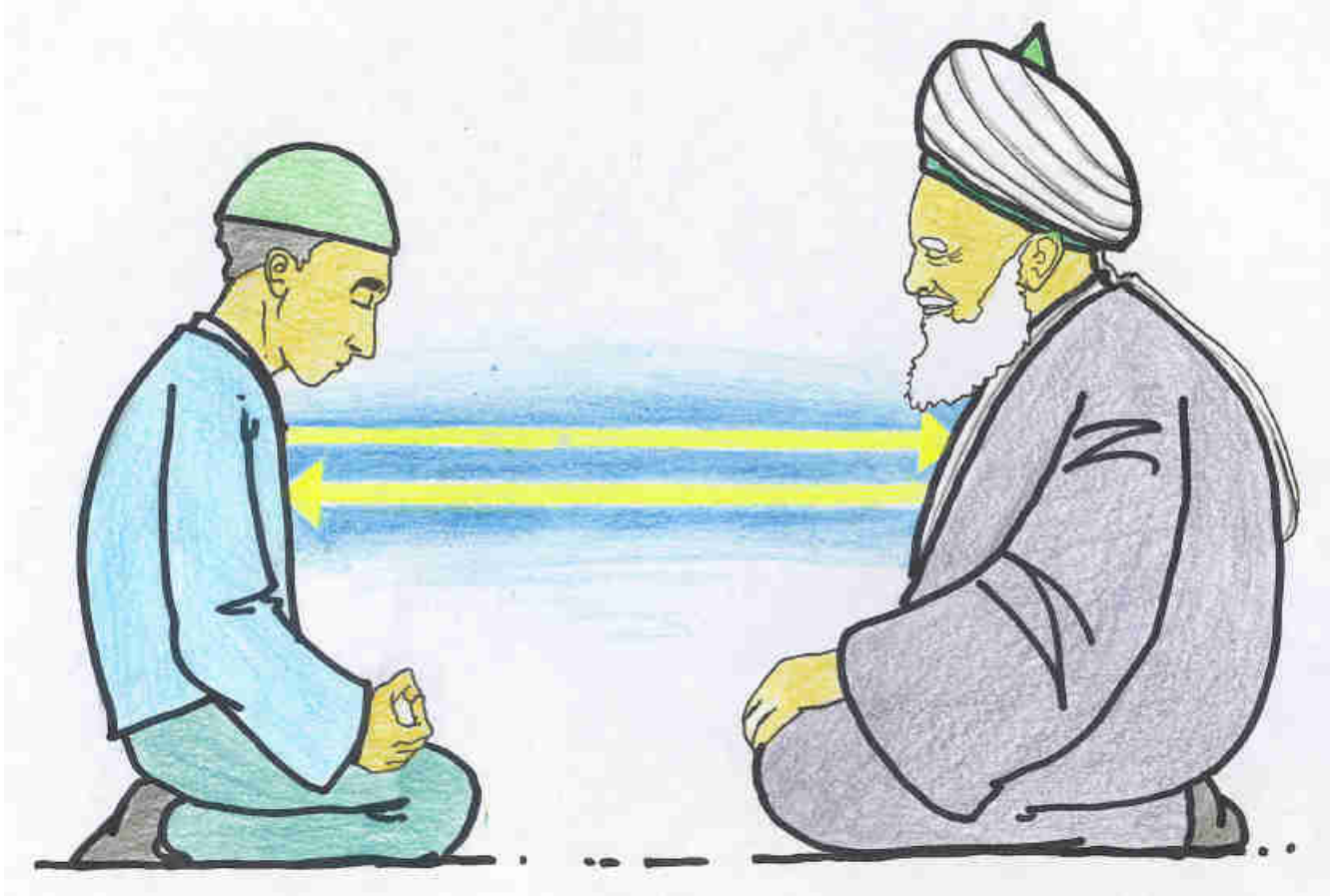
bulunmamaktadır. İmam Azam Ebu Hanife de eserlerinde asla böyle bir şeyin caizliğini yazmış değildir.

HATME VE İSTİMDAT

HATME VE İSTİMDAT

2004-10-01

İSTİMDAT: Mürid'in, şeyhinden himmet, bereket ve yardım dilemesidir. Tarikat kaynaklarında geçtiğine göre ve günümüzdeki uygulama şekillerine göre; İstimdat istenilenin sağ yada ölü olması fark etmez. Hatta ölmüş olan şeyhin kınından çıkarılmış bir kılıç gibi olduğuna ve madde boyutundan sıyrıldığı için işlevini daha süratli yaptığına inanılır. [1]

İSTİANE: İstemek, yardım dilemek demektir. İstekli veya isteksiz onu vermeye de iane (yardım) denir. [2]

HATME-İ HACEGAN: Nakşibendi tarikatında toplu halde yapılan, hatme imamı ve cemaatten müteşekkil bir zikir şeklidir. Nakşibendi tarikatının en önemli esaslarından biridir. Müridin günlük olarak akşam namazından sonra rabita yapması, ikindi yada yatsı namazından sonra cemaat halinde hatme yapması ve mürşidi tarafından kendisine verilen virdini çekmesi gerekmektedir. Bu üç esas müridin terbiyesi için yapılması gereken temel kurallardır. İnanışa göre Hatme-i hâcegan meclisinde ölmüş olan, saadat olarak bilinen ve silsilede adı geçen zat'ların nazarı altına giren mürid için korku olmaz. Saadati Nakşibendi ve peygamber (s.a.v.) onu yalnız bırakmaz.

HATMEDE RABITA ADABI:

1- Hatme esnasında kalbin huşu ve huzurlu olması için sofi müridine kısa istimdâdi rabita yapmalıdır.

2- Hatme duasında isimleri okunan sâdatlar birer manevi hediye ile hatme halkasına gelirler. Getirdikleri hediyelerin hepsini mürşid hazretlerine teslim ederler. Gözler açılmadan evvel sofiler mürşidine, hediyelerden mahrum edilmemesi için istimdat rabitası yaparak yardım isterler. [3]

Hatme-i hâcegan cemaatin durumuna göre büyük ve küçük hatme olarak ikiye ayrılır. Cemaatte, İnşirah suresini ezbere bilen, imam hariç on kişi varsa büyük hatme, on kişiden az olursa küçük hatme şeklinde yapılır. Hatme-i Hâcegan zikri 100 tane küçük ve 10 tane büyük taş ile yapılır.

BÜYÜK HATMEDE OKUNANLAR:

- Hatmeyi yaptıran 100 taştan 21 tanesini kendisi alır. Gözleri kapanır.**
- 1-İmam sesli olarak "Estağfirullah" der. Cemaat 25 defa "Estağfirullah" der. Taş dağıtan kişi 79 taşı İnşirah suresini bilenlere sağdan itibaren dağıtır. İmamla beraber sağdan 7 kişi fatiha okuyacak imamın sağındaki 6 kişiye işaret taşı verilip alınır.**
- 2- İmam sesli olarak "Fatiha-i Şerife" der. İmam ve işaret taşı verilenler fatiha suresini birer defa okurlar.**
- 3- İmam sesli olarak "salavat-ı şerife" der. Taş verilenler elindeki taş sayısınca salavat okur. İmam elindeki 21 taştan sekiz-on adet salavat okur.**
- 4- İmam sesli olarak "Elemneşrahleke-i şerife" der. Cemaatten taş alanlar okur, imam okumaz. İmam 21 adet salavatı bitirince, elindeki taşlardan bir miktar kendisine taş alıp, kalanı taş dağıtıcı soldan itibaren ihlas suresi için dağıtır.**
- 5- İmam sesli olarak "İhlas-ı şerife" der. Cemaat elindeki taş sayısınca ihlas suresini okur. İmam on işaret taşından birer birer ayırıp on defa "İhlas-ı şerife" der. $10 \times 100 = 1000$ İhlas okunur.**
- 6- İmam hariç soldan 7 kişiye Fatiha taşı verilip alınır. İmam sesli olarak "Fatiha-i Şerife" der. İşaret taşı verilenler Fatiha suresini birer defa okurlar.**
- 7- İmam sesli bir şekilde "Salavat-ı şerife" der. Elinde taş olanlar okur. Sonra sağdan itibaren taşlar toplanır.**
- 8- İmam hatme duasını açıktan okur.**

9-Hatme ikinci vaktinde yapılırsa Amme, yatsıdan sonra yapılırsa Tebareke suresi imam tarafından okunur.

10- İmam sesli olarak "Estağfirullah" der. Cemaat 25 defa "Estağfirullah" der ve gözler açılır.

Fatiha, ihlas, İnşirah, Tebareke ve Amme sureleri okunur, Salavâtı şerife ve Estağfirullah zikirleri yapılır.

KÜÇÜK HATMEDE OKUNANLAR:

100 adet taş paylaşılır. İlk ve son fatihayı okuyacaklar tespit edilir ve gözler kapanır.

1- İmam sesli olarak "Estağfirullah" der. Cemaat 25 defa "Estağfirullah" der. Cemaat 25 defa "Estağfirullah" der.

2- İmam sesli olarak "Fatiha-i Şerife" der. İmam dahil sağdan 7 kişi okur.

3- İmam sesli bir şekilde "Salavat-ı şerife" der. Cemaat elindeki taş kadar Salavat-ı şerife okur.

4- İmam "Ya baki entel baki" der. Cemaat elindeki taş kadar "Ya baki entel baki" der. Bu 5 defa tekrarlanır. (5x100 = 500) adet okunur.

5- İmam sesli olarak "Fatiha-i Şerife" der. İmam hariç soldan 7 kişi "Fatiha-i Şerife" okur.

6- İmam sesli bir şekilde "Salavat-ı şerife" der. Cemaat elindeki taş kadar Salavat-ı şerife okur. İmam elindeki taşları bir kaba bırakır ve sağındakine verir. Böylece taşlar toplanır.

7- İmam hatme duasını açıktan okur.

8-Hatme ikinci vaktinde yapılırsa Amme, yatsıdan sonra yapılırsa Tebareke suresi imam tarafından okunur.

9- İmam sesli olarak "Estağfirullah" der. Cemaat 25 defa "Estağfirullah"

der ve gözler açılır.

Fatiha, İnşirah sureleri ve Yâ bâki entel bâki,Salavâtı şerife ve Estağfirullah zikirleri okunur.

HATME ADABINDAN BAZILARI: [4]

- 1-** Bir sofi aynı günde iki hatmeye katılamaz
- 2-** Hatmeye diğer Nakşibendi kolları katılabilir. Cehri zikir yapan tarikatlara mensup olanlar katılamaz.
- 3-** Diğer Nakşi kollarının hatmelerine katılan katılan sofiler aynı gün kendi tarikatımızın hatmesine katılamazlar. Bu durum çok büyük bir adapsızlıktır.
- 4-** Abdest bozulduğu zaman hatme terk edilir.
- 5-** Cehri zikir yapan tarikatlara intisaplılar sekiz şartı yapmadan hatmeye katılamazlar.
- 6-** Tarikat tazeleyen sofiler sekiz şartı yapmasalar dahi hatmeye katılabilirler.
- 7-** Hatmede taş ve tesbih temini mümkün ise sayıları dil ile paylaşmak adabsızlıktır.
- 8-** Hatmenin başından sonuna kadar gözler kapalıdır. Açılması kesinlikle yasaktır. İkaz edildiği halde gözlerini açan olursa taş dağıtan kimse onu hatme yerinden çıkarır.
- 9-** Hatmeye küçük çocuk, tarikat almayan, tarikat alıp sekiz şartı yapmayan ve yapıp da talimat almayanlar katılamaz.
- 10-** Hatme yaptıran kişi sırtını kibleye dönerek oturmalıdır.
- 11-** İkinci hatmesinde Amme, yatsıdan sonraki hatmede Tebareke suresi okunur.
- 12-** Sekiz şartı yapmayanlar katılamaz.
- 13-** Hatmede arkaya sağa sola veya bir yere yaslanmak ve dayanmak adapsızlıktır.

HATME DUASINDAN BAZI BÖLÜMLER:

Hatmede kullanılan taşlarla yapılan zikir sona erince hatme meclisinde okunan zikirler Öncelikle Peygamberimize, âli'ne, ashabına, ehli beytine ve tarikat büyüklerinin ruhlarına hediye edilir. Hatme duasında bazı övgü dolu sözlerle bu zat'ların ruhlarına hediyeler gönderilir. Bu övgü dolu sözlerden bazıları şöyledir.

"Şeyhimiz, sığınağımız, imamımız ve akan feyzin sahibi ve nuru sirayet edici dinin gerçeklerini Hak ve hakikatleri tezyin edici"

" Mâriflerin ve kemâlin kaynağı sâdatın efendisi."

" İkbâli ve mutluluğu diğer müridlerine ve bütün insanlara verip onları Allah'a yönelten."

"Beşer perdesinden sıyrılmış. Evliyanın kutbu, Allah dostlarının delili."

"Allah'ın ezeli kuvveti ve kudreti üzerinde tecelli etmiş Gavs."

"Zahir ve ledün ilimlerinin sahibi. Güzel ahlakın kaynağı ve karanlıkların nuru, dinin yıldızı. Manevi yönden kayıracımız."

"Geçmiş büyüklerin büyüğü, sonraki büyüklerin önderi. Yardım isteyenlerin yardım edicisi."

"Allah'a ulaşmışların kutuplarının kutbu, fena-i mutlaka erişmiş, arandıktan sonra onun benzeri görülmediği. Hakikat yolunun delili, fenafillah ve bekabillah makamlarına ulaşan."

"Geçmiş evliyaların kemalatını ve edeplerinin hepsini ve geleceklerin feyzlerini toplamış, İslam'ın ve Müslümanların kuvveti, şeyhlerin ve salıkların değeri, yer ve göklerin ışığı, zayıfları ve bütün miskinleri esirgeyici."

"İnsanlara mahsus fâni perdeleri açarak mânevi sırlara hazine olan."

" Müslümanların sultanı, ona sığınanların sığınağı"

"Müslümanların emellerini kendisinde toplayan, kurtulmuş olanların kutbu, muttakilerin tutanağı, tevekkül edicilerin vesilesi."

"Efendim, şeyhim, dayanağım, bağlandığım ve güvencim üzerine olan ve her türlü yardımı kendisinden aldığım." [5]

SONUÇ:

1- Yukarda geçtiği şekilde zikir yapıldığına dair Peygamberimiz ve Ashab-ı Kiram'dan herhangi bir rivayet bulunmamaktadır. Bu kadar, yasaklarının, sevaplarının ve edeplerinin ayrıntılı bir şekilde belirtildiği zikir şekline nasıl olurda rivayetlerde rastlanılmadığı nedense hiç düşünülmemektedir. Açıkça ortada olan bir gerçek vardır ki, Nakşibendi tarikatının büyükleri tarafından Hatme-i hâcegan sonraki dönemlerde düzenlenmiş bir zikir şeklidir. Bu zikir şekli peygamberimiz ve ashabı tarafından hiç yapılmamış olan bir zikir şeklidir ve bidattir.

2- Hatme-i hâcegan içerisinde kuran okunması ve çeşitli zikirlerin yapılması, peygamberin ve ashabının yapmadığı bir şekilde yapılması nedeniyle bu davranışı bid'at olmaktan çıkarmaz. Her konuda olduğu gibi dinde Allah tarafından emredilmemiş, Peygamber tarafından da yapılmamış ve emredilmemiş, dinde bir örneği bulunmayan bu tip uygulamaların derhal terk edilerek peygamberin sünnetine dönülmesi gerekmektedir. Peygamberin sünnetinin yeterli gelmediğini düşünenler elbette ahirette bunun hesabını vermeye de hazırlanmalıdır.

3- Cenab-ı Hak (c.c.)

وَمَا آتَيْكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَيْكُمُ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (7)

" Size Peygamber ne verirse artık onu alınız ve sizi neden menettiyse hemen ona nihayet veriniz ve Allah'tan korkunuz. Şüphe yok ki: Allah, azabı şiddetli olandır." [6] buyurduğu halde

Peygamberimiz (s.a.v.)'de; **"Her kim bizim bu işimizin(yani dinimizin) içine ondan olmayan bir şeyi yeniden sokarsa (o yaptığı iş merdudtur, başına çalınır." [7]** buyurduğu halde

Cenab-ı Hak (c.c.);

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

"bugün sizin için dininizi kemâle erdirdim ve sizin üzerinize nîmetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâmiyet'e razı oldum." Buyurduğu halde böyle bir zikir şeklinin icad edilmesinin gereği yoktur. [8]

Bu davranış haddi aşmak, peygamberin sünnetini yeterli bulmayı, yeni sünnetler ortaya koymak demektir.

4- Şayet bu zikir şekli sünnete uygun olsaydı bu zikir şeklini her müslümanın yapması gereken fıkıh alimlerin de rivayetleriyle belirlenmiş sünnetlerden olması, bütün tarikatlarında onunla amel etmesi gerekirdi. Oysa mezhep imamlarından hiç birisi böyle bir zikirden bahsetmemektedir. Bu zikir hadis ve fıkıh alimleri tarafından sünnet olarak bilinmemekte, hatta esamisi dahi

okunmamaktadır. Ayrıca aynen Nakşiler gibi sünnetten kıl kadar sapmadıklarını iddia eden Rufailerinde, Mevlevilerinde böyle bir sünnetle amel etmesi gerekirdi.

5- Hatme sonunda okunan dua şekli de Peygamberimizin ve ashabının asla yapmadığı bir dua şeklindedir. Hatta ölen zat'ların ruhaniyetlerinden yardım talep etmek şirk boyutundadır. Hal bu ki Allah (c.c.) birçok ayette kullarından ancak kendisine güvenip, dayanmalarını ve ancak ondan istemelerini emretmektedir.

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

(Rabbimiz!) Ancak sana kulluk ederiz ve ancak senden yardım bekleriz. [9]

Ayetin tefsirinde Elmalılı tefsirinde şöyle geçer; “ **Ey Rab! Biz gerek sana ibadet ve itaatimizde ve gerek diğer işlerimizin hepsinde ancak senden yardım dileriz, senden başka kimseden yardım dilemeyiz, seni tanımayan kafirler başkasından yardım dilerler. Biz ise ibadetimizde katıksız ve içtenlikle bütün işlerimizde ancak senden yardım dileriz demektir.**”[10]

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

Allah'tan korkun ve müminler yalnızca Allah'a güvensinler. [11]

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

Hal bu ki kim Allah'a dayanırsa, bilsin ki Allah mutlak galiptir, hikmet sahibidir. [12]

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

“Allah’a güvenen kimseye o yeter” [13]

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنِ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ

“Allah’ı bırakıp ta kıyamet gününe kadar cevap veremeyecek olan kimseyi çağırandan daha sapık kimdir? Oysaki bunlar onların çağırısının farkında değillerdir.” [14]

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضَّرِّ عَنْكُمْ

وَلَا تَحْوِيلًا (56) أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ

أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا (57)

“Deki Allah’ın dışında kuruntusunu ettiklerinizi çağırın bakalım onlar sıkıntınızı ne gidermeye nec bir başka tarafa çevirmeye güç yetirebilirler.

Çağırdıkları bu şeylerde Rablerine hangisi daha yakın diye vesile ararlar, rahmetini umar azabından korkarlar çünkü Rabbinin azabı cidden korkunçtur.” [15]

Allah Rasulü (s.a.v.) ibni Abbas (r.a)’e şöyle buyurmuştur; **“İstediğin zaman Allah’tan iste istiane (istimdat) ettiğin zaman Allah’tan istiane et” [16]**

6- Peygamberimiz zikir meclisini büyük, küçük diye ayırmamıştır. Belirlediği bazı şartlar öne sürerek bunları yapmayanların zikir meclisine alınmayacağına dair bir emri de bulunmamaktadır. Başka tarikat mensuplarının Nakşibendi zikir meclisine girememesi de uydurulmuş bir kuraldır.

7- Allah’tan başkasından yardım talep edilen bir zikir meclisine, bırakın rahmet inmesini bilakis Allah’ın gazabı celbedilebilir. Allah birçok ayette sadece kendisine istianede bulunulmasını, ancak kendisine dayanılmasını ve sadece kendisinden istenilmesini emrettiği halde bu emrine muhalefet edercesine Allah ile beraber başkalarından da isteyenler ve başkalarını çağırıp medet umanlar elbette Allah’ı (c.c.) gadablandıracaktır. Ayrıca sahabe-i kiram onca işkence ve

sıkıntılara maruz kalmalarına rağmen, hiçbir zaman Allah'tan başkasından himmet istememiş ve hiçbir kimseden istianede bulunmamışlardır. Hatta peygamberden dahi istianede bulunarak "yetiş ya Muhammed, himmet ya Muhammed" gibi yardım taleplerinde bulunmamışlardır.

8- Tasavvuf kaynaklarında geçen şu ifade bile bu zikrin sonradan çıkarılmış bidat olduğunu gösteriyor ve onun sünnette yeri olduğunu iddia edenleri ele veriyor: **"Hatmeyi bu günkü usul üzere Abdulhâlik Gücdevani hazretleri tertip etmiştir. "Hatm-i Hâcegân" diye de anılır. Hâcegân, ulu zatlar, efendiler, büyük hocalar demektir. Hatm-i Hâcegân büyük velilerin tertip, talim ve tatbik ettiği hatim demektir. Hatme Nakşibendî yolunun büyüklerinin tercih ve tatbik ettiği usul üzere yapılır."**

8- İslam âleminin neden bir türlü dirilip ayağa kalkamadığının, muktedir olamadığının, neden hep ezildiğinin sebepleri arasında bu tip bid'at ve şirk dolu alışkanlıklar vardır. Yoksa Allah neden başarıyı hak edene vermesin.

Ebu Muhammed Mus'ab KÖYLÜOĞLU

-
- [1] Nakşibendi tarikatının hatme talimat kitapçığı – Kaynaklarıyla tasavvuf, Dilaver Selvi
 [2] Elmalılı tefsiri sayfa 109-110 Elmalılı M.Hamdi Yazır
 [3] Nakşibendi tarikatının hatme talimat kitapçığı – Kaynaklarıyla tasavvuf, Dilaver Selvi
 [4] A.g.k.
 [5] A.g.k.
 [6] Haşr 59/7
 [7] Buhari-Müslim
 [8] Maide 5/3
 [9] Fatiha 1/5
 [10] Elmalılı tefsiri sayfa 109 Elmalılı M.Hamdi Yazır
 [11] Maide 5/11
 [12] Enfal 8/49
 [13] Talak 3
 [14] Ahkaf -5
 [15] İsra 56-57
 [16] (Ahmet-Tirmizi)

Son bir misal daha Kur'an-ı Kerim hakkında olsun. Allah'ı teala c.c. O'nun hakkında " **Sana indirdiğimiz Mubarek bir kitab...**" (Sad 29) buyurmaktadır.

Kur'an ile teberruk , O'nu okumak, içindekileri pratik hayatta uygulamak, emir ve nehiyelerine ittiba ile olur. Kur'an-ı üzerinde taşıyarak , arabaya koyarak, yastık altında veya yüksek bir yere asarak teberrukte bulunmanın İslam ile bir bağı yoktur.

Günümüzde bazı müslümanların(!) çeşitli mekanları, (*Konya'da Mevlana - İstanbul'da Oruç baba - Diyarbakır'a yakın Zeynel Abidin - Gaziantep'e yakın Ökkeşiye -Gaziantep merkezde bulunan Yuşa türbesini - Adıyaman'a yakın menzil ilçesini ve şeyhini...*) bereketli sayarak oralardan bereket ummaktalar ve ibadetin oralarda daha makbul olduğuna inandıkları bilinmektedir.

Bu şehirlerin, ilçelerin, menzillerin, türbelerin, şeyhlerin, yatan ölülerin bereket verdiğiğine inanmak büyük şirktir.

Allah korusun buna inanmak kişiyi dinden çıkarmaya kadar götürür. Zira insana fayda, zarar veren ancak Allah'tır.

Bu yerlerde namaz, dua, zikir daha üstün ve sevabı çoktur diye inanmakta bidattir.

Yine bu yerlerin hakkında Kur'an ve sünnetten kutsal mekanlar olduklarına

dair deliller yoktur.

Kuran ve sünnetten sahih deliller olduğu müddetçe teberruk etmek caizdir. Rasulullah'ın, Sahabilerin ve günümüz müslümanlarının Kabe önünde **Haceru'l Esved**'i öpmeleri sabittir.

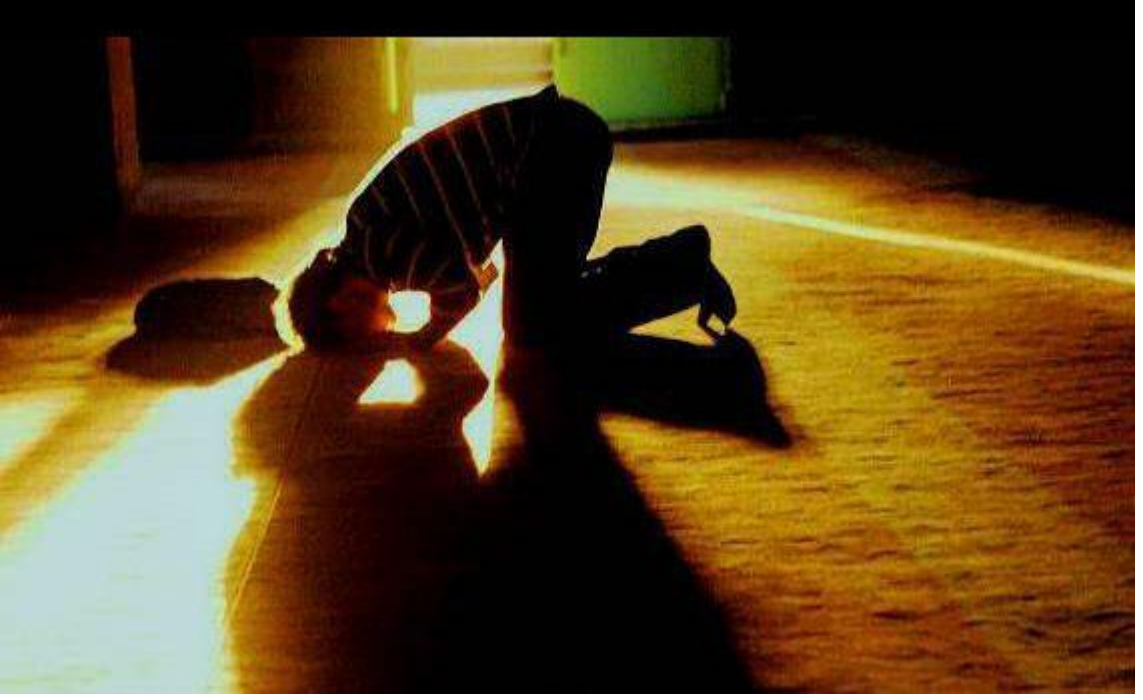
Bu amel meşrudur. Çünkü Rasulullah öpmüştür ve ardından gelen ashab da Rasulullah'ın hedyini (*sünnetini*) eda etmek için öpmüşlerdir. Rasulullah ve Ashabının yaptıkları bizler için şeri huccettir. Onlar öperken ondan hayır, bereket, fayda getirdiğine inanarak öpmezlerdi.

Ömer İbn Hattab : " **Vallahi muhakkak biliyorum ki sen öyle bir taşsın ki ne zarar ne de fayda verirsin. Eğer Rasulullah'ın seni öptüğünü görmemiş olsaydım seni öpmezdim "**
(*Buhari ve Muslim*)

Ömer İbn Hattab'ın sözü Haceru'l Esved'i öptüğünü, öperken de ondan zarar ve fayda beklemeden sünneti eda etmek istediğini çok açık bir şekilde isbat eder.

Mubarek zamanlara değinirsek ; Kur'an ve sünnetten gelen delillerle değişik zamanlarda ibadet ve dua etmeler faziletlidir. Rasulullah (s.a.v.) ramazan ayını, Aşura ayını, pazartesi ve perşembe oruçlarını, Cuma gününde özel bir saatte dua etmeyi ve sayamayacağımız bir çok günlere has duaları faziletli saymıştır.

"Kim ramazanı ihlaslı ve sevabını Allah'dan bekleyerek geçirirse Allah onun geçmiş günahlarını affeder." (*Buhari-Muslim*)

Rasulullah (s.a.v.) buyurmuştur ki : " **Kim inanarak ve sevabını Allah'tan bekleyerek kadir gecesini ihya ederse kendisinin geçmiş günahı bağışlanır.**" (Buhari-Muslim)

Kuran ve sünnetten deliller olmadığı müddetçe özel günler ilan etmek, o günleri kutlamak, bu günlerin faziletli olduğunu söylemek caiz değildir. Ölünün kırkinci gününü, bir zatın ölüm gününü, nevruz gününü kutlamalar, aşura günü yemek yapma gibi kutlamalar bid'attir.

Allah'ın değil de vesile edindiği zatın, eşyanın, mekanın bereket-hayır-fayda-zarar verdiğiğine inanarak teberrukte bulunulması durumunda şirke düşülür.

Bir zatın, eşyanın, mekanın bereket, hayır, fayda, zarar verdiğiğine inanması büyük şirktir. Zira teberruk eden bu insan, Allah'ın hakkını bir kula, eşyaya, mekana vermiş olur ki bunun şirk olduğunda şüphe yoktur. Allah bereket, hayır, fayda ve zarar verendir. Kim bunları bir kula, bir eşyaya, bir mekana verirse (Allah korusun) İslam dininden çıkar ve kafir olur.

Mesela , biri şöyle demiş olsa, "**Benim çocuğum rahatsızdı, bana filan şihın- yanına gidersen ve onun tükürüğünü çocuğunun rahatsızlığı olan yere sürtersen şifayı bulursun, zira şihımız bereketli, faziletli bir insan**" demiş olsa bu insan şifayı verenin o şih olduğuna inansa bu inanç şirktir.

Yine diyelim ki, "**filan şeyhin köyüne gidersen ondan tevbe alırsan ve onun elini öpersen o elden bereket alırsın**" demek veya "**filan efendinin köyüne gider ve onun huzurunda bir tavuk keser ve onun duasını alırsan o kazancın, arkın, malın artar**" derse şirk koşmuş olur.

المُعَذِّبِينَ مِنْ فَتَنَ كُونَ آخِرَ إِلَهًا اللَّهُ عَمَّ تَدْعُ قَلَا

"Allah ile birlikte başka bir İlah dua etme. O takdirde azab edilenlerden olursun." (Şuara, 213)

İslam'da Teberruğun meşru olma şartlarını gördükten sonra meşru teberruk ile meşru olmayan teberrukleri birbirine karıştırıp harman edenlerin, karıştırdıkları meseleleri izah edelim.

Ashab-ı Kiramın Rasulullah'ın (s.a.v.) saçı (*Buhari 6281; Muslim 2325; Enes b. Malik r.a.'dan ; Buhari 5896; Ummu Seleme r.a.'dan*), teri (*Buhari 6281; Muslim 2331 ,2332; Enes B. Malik r.a.'dan*), balgamı (*Ahmed b. Hanbel 4/329-330; Buhari 2731 - 2732; El Misver b. Mahreme ve Mervan b. El Hakem r.a.'dan*), ve elbiselerini (*Buhari 6036 , 1277, 5810; Sehl b. Sa'd r.a.'dan*) alıp onlarla teberrukte bulunmuş olmaları, tevhid yetimi tasavvufcuların ve onların sampatizanları olan cahil avam halk için; bazı şeyhlerin ve Salih kimselere ait bazı nesnelere de teberrukte bulunabileceğine sanma hatasına düşürmüştür.

Bu sapkın hatayı 2 madde halinde izah edecek olursak :

A) Şahısların eserleri ile teberrukte bulunmak sadece Peygambere özgüdür.

Diğer muslumanlar ne kadar yüksek konumlarasahip olurlarsa olsunlar böyle bir iltimasa sahip değildirler.

Peygamber olmayan birisinin, Peygambere kıyas edilmesi ne kadar büyük bir curumdur.

Sahabeerden sabit olan, yalnızca Rasulullahın (s.a.v.) eserleri ile teberrukte bulunmalarıdır!

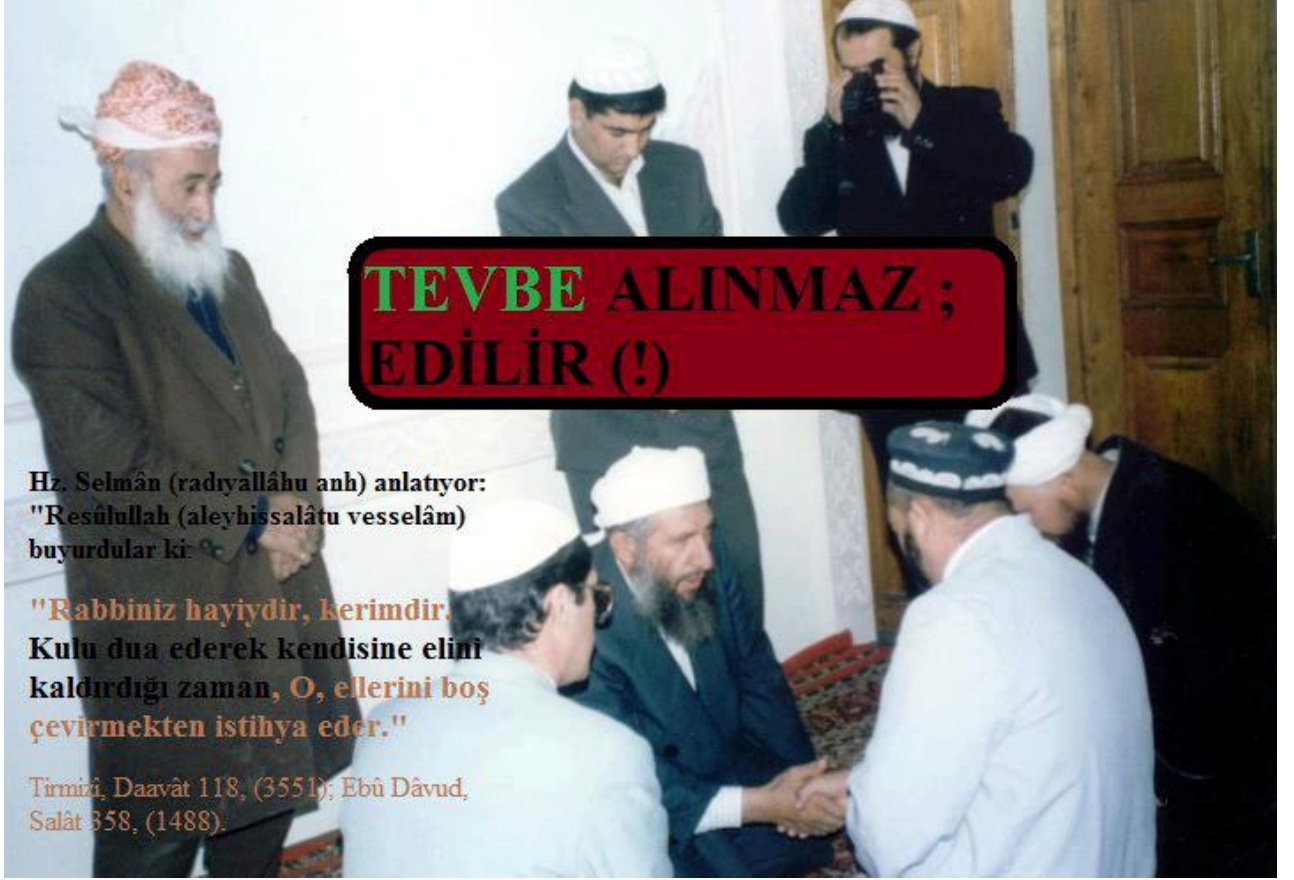
Bazı sahabiler de Rasulullah (s.a.v.)'in birer parçası olan teri , saçı , kokusu(*Buhari 6281; Muslim 2331-2332; Enes b. Malik r.a.'dan*) , elbisesi v.b. ile teberrukte bulunmuşlardır.

B) Salih insanların eserleri ile teberrukte bulunulması; ne ashabın, ne tabiinin ve ne de onların ardından gelen neslin uygulaması değildir. Bununla ilgili olarak dinde öncü imamlardan da hiçbir emir ve uygulama aktarılmamıştır.

Bazı alimlerden konuya ilişkin olarak gelen rivayetler, batıl rivayetler olup onlardan sahih bir isnadla gelmemiştir. Bu uydurmala misal verecek olursak İmam Şafii'nin İmam Ahmed'in giysisi ile teberrukte bulunduğu anlatılmaktadır. (*Bu iftira ve yanıtı için İbn Asakir'in "Tarihu Dimaşk" 5 /311 ; İbnu'l Cevzi "Menakibu'l İmam Ahmed b. Hanbel" s.551-553; İbn Kesir "el Bidaye ve'n-Nihaye" 14/395; İbn Muflih "el Adabu's-Şer'iyye" 1/463-464*)

Şayet böyle bir tutum caiz ya da hoş görülen bir davranış olsaydı , Ebu Bekr r.a., diğer halifeler, aşere-i mubeşşere ve diğer büyük sahabiler gibi faziletli, cennetle müjdelenmiş mumin olduğu nassla sabit olan kimselerle sahabe-i kiram teberrukte bulunurlardı. Onlardan hiç birisinden Peygamber dışındaki kimselere yönelik olarak böyle bir uygulamada buldukları olmadığına göre, bu tür davranışların çirkin bir bid'at olması bir yana şirke açılan bir kapı olduğu ortadadır!

TEVBE ALINMAZ; EDİLİR (!)

Hz. Selman(radiyallahu anh) anlatıyor:
"Resulullah(aleyhissalatu vesselam) buyurdular ki;

"Rabbiniz hayidir,kerimdir.Kulu dua ederek kendisine elini kaldırdığı zaman, O, ellerini boş çevirmekten istihya eder."

Tirmizi, Daavat 118,(3551); Ebu Davud, Salat 358, (1488).

Salih Kimseler Hakkında Aşırı Gitmek

Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Ey kitap ehli! Dininizde aşırı gidip ölçüyü aşmayın." (Nisa: 171)

"De ki, ey kendilerine kötülük edip aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Allah bütün günahları bağışlar. Çünkü o affedici ve merhametlidir. Rabbinize yönelin." (Zümer, 54)

"Dediler ki: 'Sakın ilahlarınızı bırakmayın. Hele Vedd, Suva, Yeğus, Yeuk ve Nasr'ı asla terketmeyin.'" (Nuh: 23)

Bu ayeti kerime ile ilgili olarak **İbn Abbas(r.a.)** diyor ki:

"Vedd, Suva, Yeğus, Yeuk ve Nasr, Nuh kavminde yaşayan salih kişilerin adları idi. Bunlar ölünce şeytan, insanlara bunların hatıralarını devam ettirmek için yaşadıkları yerlere heykellerini dikmelerini ilham etti. Onlar da bunu yaptılar ve diktikleri heykellere onların isimlerini verdiler. Önceleri bunlara tapan yoktu; fakat onları dikenler öldükten sonra zamanla haklarındaki bilgiler ve heykellerin dikiliş gayeleri unutuldu ve insanlar bunlara tapmaya başladılar."(Buhari Tefsir: 71/3)

İbni Kayyim sahabenin pek çoğunun bunlar hakkında:

"Bu salih kişiler öldükten sonra insanlar bunların kabirlerinde ibadet etmeye başladılar. Sonra unutulmasın diye heykellerini diktiler, resimlerini yaptılar. Bir süre sonra bunlara tapmaya başladılar." dediklerini naklediyor.

"Ey iman edenler! Allah'a öyle tevbe edin ki gayet ciddi, samimi bir tevbe olsun, gerek ki Rabb'iniz sizden kabahatlerinizi örter de sizleri altından ırmaklar akan cennetlere koyar, o gün ki Allah peygamberlerini ve onunla beraber iman etmiş olanları utandırmayarak, nurları önlerinde ve sağlarında koşacak, şöyle diyecekler: Ey Rabbimiz! Bizim nurumuzu tamamla ve bizim için mağfiret buyur, şüphesizki sen her şeye kadirsin." (Tahri 8)

Ömer (r.a.)'den Rasulullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Hristiyanların İbni Meryem'i batıl üzere övdükleri gibi siz de beni övmekte aşırı gitmeyin. Şüphesiz ki ben bir kulum. Öyleyse benim için Allah'ın kulu ve Rasulu deyin."

(Buhari Enbiya: 48. Darımi Rıkkak: 6S. Ahmed: 1/21-24. 47.)

İbni Mesud'un rivayet ettiği hadiste Rasulullah (s.a.v.):

"Aşırı gidenler mahvoldular" buyurmuş ve bunu üç defa tekrar etmiştir.

(Nesai Menasik: 217. İbn Mace Menasik: 63. Ahmed Musned: 1/215. 347. İbn Hibban Mevarid. 1011. Hakim Mustedrak: 1/466. Elbani

Ahadisussahiha: 1283.)

İbni Abbas'ın rivayet ettiği hadiste Rasulullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Sakın aşırı gitmeyin. Sizden öncekilerin helak olmalarının sebebi aşırı gitmeleri olmuştur." (Muslim İlim: 7. Ahmed: 1 386. Ebu Davud Sunnet: 5.)

Ebu Hurayra (r.a.)'den Rasulullah (s.a.v.) şöyle buyuruyor:

"Evlerinizi kabir yapmayınız. Benim kabrimi de merasim yeri haline getirmeyiniz. Siz bana salat ve selam gönderiniz, nerede olursanız olun, sizin salatınız bana erişir." (Ebu Davud Menasik: 96, Ahmed: 2/367)

Tasavvufta Günah Çıkarma Ayini ve Kökeni

Şeyhulİslam İbn Teymiyye şöyle buyurmuştur:

"...İçlerinden birisi şöyle demişti: **"bizler insanları tevbe ettiriyoruz"**

Dedim ki: onları neyden tövbe ettiriyorsunuz?

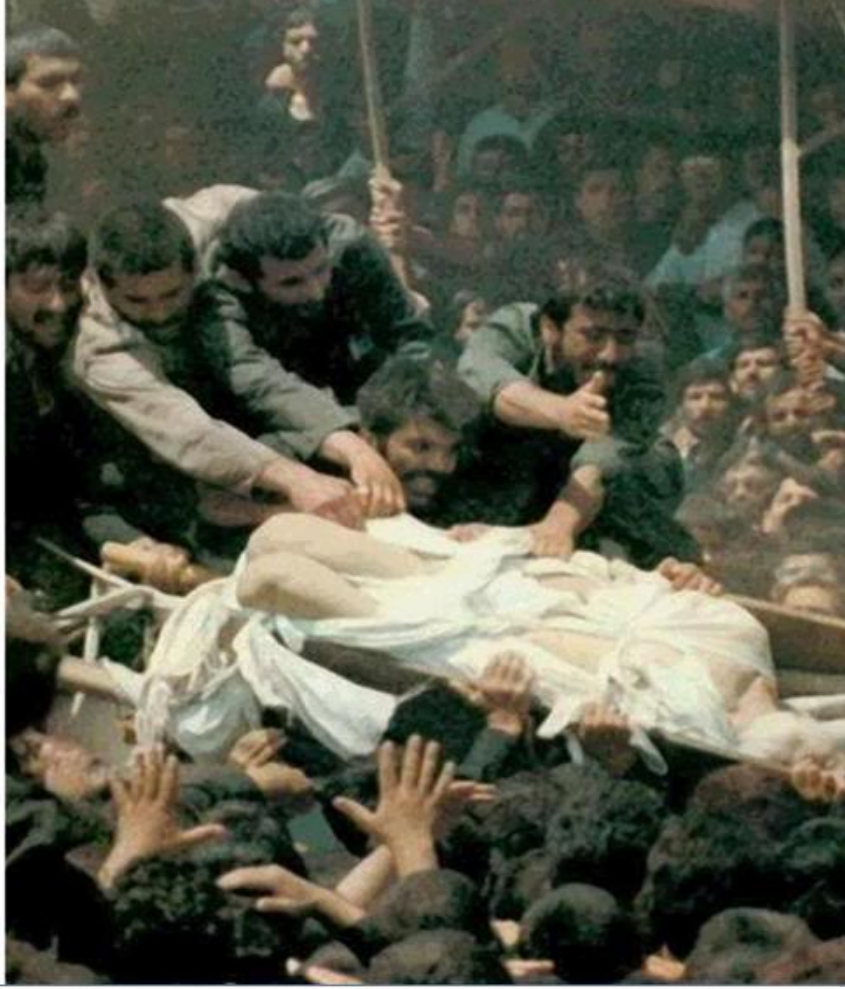
Dedi ki; **"yol kesmekten, hırsızlıktan ve benzeri şeylerden."**

Dedim ki; sizin onları tevbe ettirmenizden önceki halleri tevbe ettirmenizden sonraki hallerinden daha hayırlıdır. Çünkü onlar üzerinde oldukları şeyin haram olduğuna inanan, Allah ın rahmetini uman, O'na tevbe eden ya da tevbe etmeye niyet eden fasıklar idiler.. Sizler tevbe ettirmenizle onları Allah'ın buğzettiğini (*bidatleri*) seven, sevdiğine buğzeden (*sünnetleri*) , İslam Şeriatından çıkmış sapıklara çevirdiniz.. Ve onlara kendilerinin ve başkalarının üzerinde oldukları bu bidatlerin masiyetlerden daha şerli olduğunu açıkladım..."

(İmam İbni Teymiyye, Mecmu-ul Fetava, C. 11, S. 472)

Seyda Günah Çıkartıyor : Menzile yeni gelen günahkar (!) sofi adayları, Bir ucu şeyhin elinde halkaya bağlı olan ipleri tutar, şeyhin mırıldandığı sözleri tekrar ederek motoru sıfırlamanın şevki ile, kendilerine verilen talimatlarla mutlulukla evlerine dönerler!

Şii Humeyni'nin TEBERRUKe kurban gitmesi !!

GÜNAHTAN TEVBENİN ŞARTLARI

Haşr 9. Ve onlardan önce o yurda yerleşen imana sarılanlar kendilerine göç edip gelenleri severler ve onlara verilenlerden ötürü göğüslerinde bir ihtiyaç duymazlar. **Kendilerinin ihtiyaçları olsa dahi, onları öz canlarına tercih ederler. Kim nefsinin cimriliğinden korunursa, işte onlar umduklarına erenlerdir.**

اللَّهُ رَسُولٌ لَقَا] : لاق عنه الله رَضِيَ قِيْدَصِلَا رِكْب يَبَأ نَعُو -20- 5891-
وَبَخِيلٌ وَ خِبُّ، الْجَنَّةُ يَدْخُلُ : رَوَايَةُ يِفُو مَنَّانٍ؛ بَخِيلٌ خِبُّ كُلِّ مِنْ قَرِيْبَةُ النَّارُ : #
يَذْمُرْتَلَا هَجْرَخَأ . [مَنَّانٌ

20. (5891)- Hz. Ebu Bekr es-Siddîk (radiyallahu anh) anlatıyor:

"Rasulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki:

"Cehennem, bozguncu, cimri ve başa kakıcı her insana yakındır."

Bir rivayette de şöyle buyrulmuştur. **"Cennete ne bozguncu, ne cimri, ne de başa kakıcı giremez."** [Tirmizî, Birr 41, (1964).] [91]

(Cimri, günahının cezasını çekmedikçe Cennete giremez anlamındadır)

رَسُولُ قَالَ] : لَاقَ عَنْهُمَا اللَّهُ رَضِيَّ يِرَاصِنَ ۱ عبد الله نب ربا ج ن عو -13- 5884-
 كَانَ مَنْ أَهْلَكَ الشُّحَّ فَإِنَّ الشُّحَّ وَانْفُوا الْقِيَامَةَ، يَوْمَ ظُلُمَاتٍ الظُّلْمَ فَإِنَّ الظُّلْمَ، انْفُوا : # اللّٰه
 . ملسم هجرخ أ . [مَحَارِمُهُمْ وَاسْتَحْلُوا دِمَاءَهُمْ سَفَكُوا أَنْ عَلَى حَمَلَهُمْ قَبْلَهُمْ،

13. (5884)- Cabir İbnu Abdillâh el-Ensârî (radiyallahu anh) anlatıyor:
 "Rasulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki:

"Zulümden kaçın. Zira zulüm, kıyamet günü karanlıklar olacaktır. Cimrilikten de kaçın, zira cimrilik, sizden öncekileri helak etmiş, onları birbirlerinin kanlarını dökmeye, haramlarını helal addetmeye sevketmiştir."

[Muslim, Birr 56, (2578).][İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları: 16/357]

AÇIKLAMA:

1- Bazı alimler, hadisin zahirî manasının esas olduğunu söylemiş, dolayısıyla yapılan zulümlerin, kıyamette zalimin karşısına karanlıklar şeklinde çıkacağını, mü' minlerin önü ve yanları nurlu ve aydınlık olduğu halde, zalimin karanlık içinde kalıp yolunu bulamayacağını belirtmiştir. Nevevî, bunun kıyamet gününün şiddetleri olması ihtimalinden de bahseder ve: "**Karanın ve denizin karanlıklarından sizi kim kurtarır.**" (En 'am 63) ayetinin bu şekilde tefsir edildiğini belirtir.

İbnu 'l-Cevzî, zulmün iki şekilde yapılabileceğini belirtir ve bu konuda şu açıklamayı yapar: "Biri haksız yere başkasının malını almaktır. Diğeri de adaleti emreden kimseye karşı gelmektir. İkincisi birincisinden daha kötüdür."

İbnu 'l-Cevzî, zulmün kalpteki kararmanın sonucu olduğunu, iman nuruyla aydınlanan bir kalbin, zulmün akibetini düşünerek zulme meydan vermeyeceğini söyler.

2- Cimriliğin sebep olduğu helakin, hem dünya hem de ahiret helaki olabileceğini söylemiştir. Zaten hadis, dünya helakini, dünyada bu sebeple birbirlerinin kanını döktüklerini, haramları bu yüzden, helal addettiklerini belirtmektedir. Bu tasvir, sadece dünya helakinin değil, ahiret helakinin de tasviridir.

Bakara 9 "**Onlar Allah'ı ve inananları aldatmaya çalışırlar, oysa**

sadece kendilerini aldatırlar da farkında değildirler."

FATIR 40- De ki: "Gördünüz ya, Allah'ı bırakıp da tapmakta olduğunuz ortaklarınızı! Gösterin bana, yer yüzünden neyi yaratmışlardır?" Yoksa onların gök yüzünde bir ortaklığı mı var? Yoksa biz kendilerine bir kitap vermişiz de ondan bir delil üzerinde mi bulunuyorlar? **Hayır o zalimler, birbirlerine aldatmadan başka bir vaadde bulunmuyorlar.**

Şüphesiz aldatan şahıs iman etmemiş (kafir) ise yada iman edenleri aldatmak için iman ediyormuş rolüne soyunan biri (münafık) ise bu kişi ebedi cehennemliktir. Bunların yapacağı iyi ameller de boşa çıkacaktır .

ZUMER 65- Andolsun ki, sana da, senden öncekilere de şu vahyedildi: **"Yemin ederim ki, eğer şirk koşarsan bütün çalışmaların boşa gider** ve mutlaka kendine yazık edenlerden olursun."

Beşer olmamız hasebiyle samimi şekilde iman etmiş olsak da zaman zaman bazı yanlışlarımız olabilmektedir. Fakat özellikle dikkat etmemiz ve sakınmamız istenen hatalara daha çok ihtimam göstermeliyiz. Allah muhafaza böyle bir hataya düşmüşsek de farkına vardığımız gibi bir an önce tevbe edip samimi şekilde Allahtan af dilemeli , bir daha yapmayacağımız şuurunda olmalı , bu yanlıştan dolayı kalbden pişmanlık hissedilmelidir. Aksi takdirde tekrar tekrarı bu yanlışlara düşülmesi devam edecektir ki böylece de avf olunması zorlaşacaktır .

عَلَيْهِ اللهُ صَلَّى اللهُ رَسُوْلَ اَنْ عَنهُ اللهُ يَضُرُّ هُرَيْرَةَ يَبْأُ وَعَنْ
«مِنَّا قَلِيْسَ غَشَّآ مَنْ ...» : قَالَ وَسَلَّم

Ebû Hureyre'den (r.a.) rivayet edildiğine göre Rasûlullah (s.a.v.) şöyle buyurdu:

"Bizi aldatan bizden değildir."

[Muslim, Îmân 164, Fiten 16]

Bir gün Allah'ın Rasûlü (s.a.v.) pazarda bir buğday sergisine uğradı. Elini buğday yığınının içine daldırınca parmakları ıslandı.

Bunun üzerine satıcıya; **"Bu ıslaklık ne?"** diye sordu.

Adam; **'Ey Allah'ın Rasûlü! Yağmur ıslattı'**, dedi.

Kutlu Nebî; **"İnsanların görüp aldanmaması için o ıslak kısmı ekinin**

üstüne çıkarsaydın ya!" karşılığını verdi. Ardından da; **"Bizi aldatan, bizden değildir."** buyurdu. *[Muslim, İmân 164]*

Aldatma ve hile sadece alış verişte değil, hayatın her alanında olabileceği için, Hz. Peygamber'in, **"Bizi aldatan bizden değildir"** ifadesi son derece anlamlı ve önemlidir. Bu sebeple aldatma ve hile, bir müslümanın mal ve hak kaybının yanı sıra canına bile mal olabilir.

Yalan, aldatma ve hilenin olduğu yerde, adalet ve hukuk olmaz. Bu sebeple hile ve aldatma, her türlü olumsuzluğa neden olabilir. Bu yüzden hile ve aldatma, Müslüman olmayanların ancak yapabileceği bir davranıştır. Çünkü müslümanın malı da canı da dokunulmazdır; bir başka müslümana haramdır.

İbn Hacer bu hadisi şerh ederken şu ifadeleri kullanmıştır:

"Bizi aldatan, bizden değildir."*[Muslim, İmân 164] ifadesi* tekfir anlamında olmayıp, işin çirkinliğini ve böyle bir zulmün büyüklüğünü göstermeye yöneliktir. Çünkü, Müslüman'ın görevi, Müslüman kardeşinin hak ve hukukunu savunmak, ona yardım etmek, kâfirlerin ve zalimlerin zulmünden onu korumak olduğu halde, sadece korkutmak niyetiyle dahi olsa ona karşı kırıcı, yaralayıcı, öldürücü herhangi bir silah çekmek, silah doğrultmak büyük bir vebaldir. Bu tür islama uygun olmayan davranışların çirkinliğini zihinlere yerleştirmek için kullanılan ağır bir azarlama üslubudur.

Nitekim diğer bir hadis-i şerifte -mealen- şu ifadeye yer verilmiştir:

"Sizden biriniz kardeşine silahla işaret etmesin/ona silah doğrultmasın, çünkü, bilmeden, şeytan onun elinden bir kaza çıkartabilir ve sonra da o kişi cehennemın çukuruna düşebilir"
(*Buhârî, Fiten 7; Muslim, Birr 126*).

Demek ki bu işin şakası bile olmaz.

Nitekim, Ebû Hureyre radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Bize silah çeken bizden değildir. Bize hile yapıp aldatan da bizden değildir."

(*Muslim, İmân 164, Fiten 16 , Ebû Dâvûd, Buyû 50; Tirmizî, Buyû 72; İbni Mâce, Ticârât 36.*)

Enam 158-(*İnanmak için*) **illa meleklerin gelmesini, yahut Rabbinin gelmesini, ya da Rabbinin bazı âyetlerinin gelmesini mi bekliyorlar? Ama Rabbinin (azab) işaretlerinin geldiği gün, daha önce iman etmemiş, yahut imanında bir hayır kazanmamış kimseye, artık inanması bir fayda sağlamaz. De ki: "Bekleyin; biz de beklemekteyiz."**

Kişinin ölmeden önce pişman olup tevbe etme imkanı vardır . Tabi bunu ne kadar erken yapması o kadar iyidir. Çünkü Allah çok bağışlayan , avf edicidir.

“O iyi davranış gösteren kullar, çirkin bir günah işlediklerinde veya kendilerine zulmettiklerinde Allah’ı hatırlayıp günahlarından dolayı hemen tevbe – istiğfar ederler. Zaten günahları Allah’tan başka kim bağışlayabilir ki! Bir de onlar, işledikleri kötülüklerde, bile bile ısrar etmezler. (Âl-i İmrân, 135-136)

Güneş Batıdan doğduğu zaman herkese iman edecek. Ama artık irade ve ihtiyarın bir anlamı kalmadığı için, tevbe kapısı da kapanmış olacaktır. O zaman, daha önce iman etmemiş olan kimselerin, o gün iman etmesi veya ibadete yönelmesi, yapacağı hayır ve hasenatlar kabul edilmeyecek ve hiçbir değer taşımayacaktır.

Kişi tevbe etmekte acele etmelidir , Nitekim hadiste:

“Mü’min günah işlediğinde, kalbinde siyah bir leke olur. Tövbe eder, günahı terk eder ve istiğfar ederse, bu siyahlıktan kurtulur, günah artarsa siyahlık da artar...” (İbn Mâce, Zuhd 29) buyurulmaktadır.

Tövbe için geçerli olan zamanın son sınırı hakkında şu hadis bize bir fikir vermektedir:

“Allah kulunun tövbesini, can boğaza gelmedikçe kabul eder.” (Tirmizî, Deavât 100; İbn Mâce, Zuhd 30)

Ölüm kesinleşip, can boğaza geldiğinde ise, tövbe kabul edilmeyecektir.

Bir hadisi şerifte

“Ben Allah-u Tealaya günde yetmiş defadan daha fazla tövbe edip beni affetmesini istiyorum.”(Buhari)

Allah Rasulu (s.a.v.), kullarının tövbesi karşısında Allah’ın ne kadar hoşnut olacağını şöyle bir örnekle anlatmaktadır:

“Allah’ın kulunun tövbesine sevinmesi şuna benzer: Bir insan azığını, su tulumunu bir deveye yüklemiş, sonra yolculuğa çıkmıştır. Nihayet çorak bir yere vardığında uykusu gelmiş, devesinden inerek bir ağacın altında istirahatata çekilmiştir. Kalktığında devesinin kaybolduğunu görmüş ve değişik tepelere koşarak onu aradığı halde bulamamış ve yorgun bir vaziyette, ağacın altına yatmıştır. Tekrar uyandığında devesini yanı başında durduğunu görüp de yularından yapışıp, son derece sevinerek, yanlışlıkla; “Ey Allah! Sen benim kulumsun, ben senin Rabbinim.” (Buhârî, Deavât 4; Muslim, Tevbe 3) demiştir.

İşte Yüce Allah, kendisine tövbe eden kuluna, devesini kaybettikten sonra bulan adamdan daha fazla sevinir.

Tevbe edip avf dilemeye peygamberlerden de misaller verebiliriz: Yunus (a.s) balığın karnında ve denizin karanlıklarında; **“Ya Rabbi Sensin ilah, Senden başka ilah yoktur, Sübhansın, bütün noksanlıklardan münezzehsin, Yücesin. Doğrusu ben kendime zulmettim, yazık ettim. Affını bekliyorum Rabbim!”** (Enbiyâ, 87) deyip, en faziletliyi yapabilecek iken faziletli olanı yaptığından ötürü Allah'tan af dilemiştir. Allah da onu affetmiştir. *(Taberî, Ebu Cafer Muhammed b.Cerir, Câmiu'l-Beyân an Te'vili'l-Kur'an, Beyrut 1988, XVII, 80)*

Yine bilindiği gibi Hz. Âdem ve Hz. Havva, cennette yasak meyveden yiyerek, Allah'ın emrine karşı gelmişlerdi. Cennetten çıkarılıp, dünyada epey müddet dolaştıktan sonra Arafat meydanında “Rahmet Dağı” denen bir dağın başında yaptıkları hatadan dolayı Allah'a tövbe etmişler; **“Rabbimiz kendimize zulmettik, eğer bizi bağışlamaz ve bize acımazsan, muhakkak ki zi yana uğrayanlardan oluruz”** (A'raf, 23) diyerek Yüce Allah'a yalvarmışlar ve af dilemişler, Cenab-ı Hak da onları affetmiştir.

صَالِحًا عَمَلًا وَعَمِلَ وَأَمَنَ تَابَ مَنْ إِلَّا

{70} غُفُورًا رَحِيمًا اللَّهُ وَكَانَ حَسَنَاتٍ سَيِّئَاتِهِمُ اللَّهُ يُبَدِّلُ فَأُولَئِكَ

FURKAN 70- **Ancak tevbe ve iman edip iyi davranışlarda bulunanlar başka; Allah onların kötülüklerini iyiliklere çevirir. Allah çokbağışlayıcıdır, engin merhamet sahibidir.**

TEVBE 27- **Sonra bütün bu olup bitenlerin arkasından Allah, dilediğine tevbe nasib eder. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.**

İSRA 25- **Rabbiniz içinizden geçenleri çok iyi bilir. Eğer iyi kimseler olursanız elbette Allah çok tevbe edenleri bağışlayıcıdır.**

NİSA 99- **Umulur ki, Allah bu kimseleri affeder. Allah çok affedici, çok bağışlayıcıdır.**

DUADA ÖLÇÜ

1_

Allaha dua edilmeli.

Allah Teala Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

"(Ey Muhammed!) Kullarım sana beni sorduğunda (söyle onlara): Ben çok yakınlım. Bana dua ettiği vakit dua edenin dileğine karşılık veririm. O halde (kullarım da) benim davetime uysunlar ve bana inansınlar ki, doğru yolu bulalar." (Bakara 186)

Ebu Musa eI-Eş'ari (r.a) anlatıyor:

Peygamberimiz Hayber'e savaşa giderken askerler bir vadiye geldiklerinde yüksek sesle "**Allah Ekber, Allahu Ekber, Lailahe illellah-Allah uludur, Allah uludur. Allah'tan başka ilah yoktur** diye tekbir almışlardı.

Bunun üzerine Peygamberimiz askerlere:

"Kendinize acıyınız (yavaş tekbir getiriniz) çünkü, siz ne sağır çağırıyorsunuz, ne de gaibe (burda olmayana) sesleniyorsunuz. Kuşkusuz siz iyi işiten ve size çok yakın olan Allah'a dua ediyorsunuz. O, her zaman (ve her yerde) sizinle beraberdir" buyurdu. (Buhari, Mağazî, 38; Muslim, Zikr, 13)

Peygamberimiz de: "**Siz ne bir sağıra, ne de bir orada olmayana dua ediyor değilsiniz, şüphesiz bir işitene ve yakına dua ediyorsunuz"** (Buharî, Meğazî, 38; Muslim, Zikir, 44, 45; Ebû Davud, Vitir, 26; Tirmizî, Daavat, 57) buyurmuştur.

Dua, yüce yaratıcıya yönelerek O'ndan istek ve dilekte bulunmaktır. O'ndan başkasından dilekte bulunulmaz. Kulun isteklerine O'ndan başkası cevap veremez. Çünkü her şeyi gören, işiten ve her şeye gücü yeten yalnız O'dur. Bu sıfatlar O'ndan başkasında bulunmaz. Dua, aynı zamanda

ibadettir. Nitekim Peygamberimiz: "**Dua, ibadetten ibarettir**" (*Tirmizî, Dua, 1; İbn Mace, Dua, 1*) buyurmuştur.

Bir başka ayette de: "**Bana dua edin kabul edeyim**" (*Mu'min 60*) buyuruyor.

Enes (r.a.) Peygamberimizin şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

"Şüphesiz Allah Teala haya ve kerem sahibidir. Bir kimse ellerini kendisine doğru kaldırıp dua ettiğinde onları boş döndürmekten haya eder."

(*Ebû Davud, Salât, 358; Tirmizî, Daavat, 105*)

Allah Teâlâ buyuruyor: "*(Ey Muhammed)* **De ki duanız olmasa Rabbim size ne diye kıymet versin?**" (*Furkan 77*)

Peygamberimiz (s.a.s.) bir hadis-i şeriflerinde:

"Bütün Âdemoğulları günahkârdır, günahkârların en hayırlıları ise tövbe edenlerdir." (*İbn Mâce, Zuhd, 30*) buyurmaktadır.

Başka bir hadis-i şerifte ise Peygamber Efendimiz:

"Eğer siz günah işlemeseydiniz, Allah sizi helak eder ve yerinize, günah işleyip, peşinden tövbe eden kullar yaratırdı." (*Muslim, Tevbe, 9, 10, 11*) buyurmuştur.

Peygamber Efendimiz, **"Günahtan tam dönen ve tövbe eden, o günahı hiç işlememiş gibidir."** (*İbn Mace, Zuhd 30*) buyurur.

Yüce Allah kullarını tövbeye çağırmakta ve şöyle buyurmaktadır:

"Yine onlar, bir kötülük işlediklerinde ya da kendilerine zulmettiklerinde Allah'ı hatırlayarak hemen günahlarının affedilmesini dilerler. Günahları Allah`tan başka kim affedebilir? Onlar işledikleri günahlarda bile bile ısrar etmezler." (*Âl-i İmran-135*)

"Ey mu'minler! Hepiniz toptan Allah'a tövbe ediniz ki, felaha edesiniz." (*Nur, 24/31*)

2_

Duanın kabul olmasını, olmamasını ya da hemen, sonra olmasına en çok etkileyen sebep kişinin kazancıdır. Helal lokma duanın kabulü için gereklidir.

Ebû Hureyre anlatıyor:

Peygamberimiz şöyle buyurmuştur: **"Ey insanlar! Allah tayyiptir (her türlü noksanlıklardan münezzehtir) temiz ve helal olanı ancak kabul eder. Allah müminlere de peygamberlere emrettiği şeyleri emretmiş ve: "Ey Peygamberler! Helal olan şeylerden yiyin ve salih -iyi işler- yapın. Çünkü ben sizin yaptıklarınızı bilirim."** (*Muminûn, 51*).

Muminlere de şöyle emretmiştir: "**Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların helal ve temiz olanlarından yiyeceğiniz. Eğer yalnız Allah'a kulluk ediyorsanız O'na şükredin.**"(Bakara, 172).

Sonra Peygamberimiz konuşmasını şöyle sürdürmüştür:

"Bir kimse (hac gibi) uzun yolculuğa çıkar, saçları dağılmış, toz toprak içinde kalmış bir halde ellerini semaya kaldırarak; "Ey Rabbim, ey Rabbim" diye dua eder (ve dileklerde bulunur). Halbuki yediği haram, içtiği haram, giydiği haram ve haramla beslenmiş, böylesinin duası nasıl kabul edilir?"

(Muslim, Zekat, 20; Tirmizî, Tefsiru'I-Kuran, 3.)

İbn Abbas (r.a.) anlatıyor. Peygamberimizin yanında: "**Ey insanlar! Yeryüzünde bulunanların helal ve temiz olanlarından yiyeceğiniz.**"

(Bakara, 168) ayet-i kerimesi okunduğunda, Sa'd b. Ebî Vakkas ayağa kalkarak:

- **Ey Allah'ın Rasûlu, Allah'a dua et, beni duası kabul olanlardan kılın,** dedi.

Peygamberimiz: "**Ey Sa'd! Yiyeceğini helal olandan seç, duan kabul olur. Nefsimi elinde tutan Allah'a yemin ederim ki, kul, haram tokma yediği zaman kırk gün duası kabul olmaz. Haramla beslenen vücut ateşi hakeder"** buyurdu.

(Et-Tergib, ve't- Terhib, II/547 (Hadisi Taberani "Evsat"inde rivayet etmiştir))

Müslüman, kazancının helaldan mı haramdan mı olduğuna dikkat etmelidir.

3_

Dua için özel vakitler fırsat bilinmelidir. Dua için seher, Cuma ve arefe gibi mübarek vakitleri seçmek. Dua her zaman için yapılabilirse de bazı vakitlerde yapılması, duanın daha çabuk kabul görmesini sağlar.

Bu vakitlerden birisi seher vaktidir. Allah Teâlâ, geceleri dua, ibadet ve istiğfar ile meşgul olanları Kur'an-ı Kerim'de övüyor ve şöyle buyuruyor:

"Şüphesiz ki Allah, isyandan sakınanları, Rablerinin kendilerine verdiğini alarak cennetlerde ve pınar başlarında bulunacaklar. Kuşkusuz onlar bundan önce dünyada güzel davrananlardı. Geceleri pek az uyurlardı. Seher vakitlerinde de istiğfar ederlerdi."(Zariyat, 15-18)

Ebû Hureyre (r.a.) anlatıyor. Peygamberimiz şöyle buyurmuştur:

"Gecenin üçte ikisi geçip de son üçde biri kaldığında yüceler yücesi olan Rabbimiz, dünyanın semasına iner ve: "Bana kim dua eder ki onun duasına icabet edeyim, benden kim ister ki dileğini vereyim, benden kim mağfiret diler ki onu bağışlayayım" buyurur.

(Buhari, Teheccud, 14; Muslim, Kitabu Salati'l-Musafirine ve Kasriha, 24; Tirmizî, Salat, 329)

Ebû Umame (r.a.) şöyle demiştir: Peygamberimize:

-**Ey Allahın Rasûlu, hangi dua daha makbuldur?** diye sorulmuş, Peygamberimiz:

"Gece yarısı ve farz namazlardan sonra yapılan duadır"

buyurmuştur. *(Tirmizî, Daavat, 79.)*

Cabir (r.a.) de şöyle demiştir: Peygamberimizin şöyle buyurduğunu işittim:

"Gecede duanın kabul olacağı bir saat vardır ki, her hangi bir müslüman ona rastlar da dünya ve ahirete dair Allah'tan hayır dilerse, muhakkak Allah dilediğini yerine getirir. Bu saat her gecede vardır." *(Muslim, Kitabu Salati'I-Musafirine ve Kasriha, 23)*

Cuma gününde de duaların kabul olacağı bir saat vardır. Kim o saate dek getirir ve Allah'tan bir dilekte bulunursa, Allah Teâlâ onun dileğini kabul eder.

Ebû Hureyre (r.a.) Peygamberimizin şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

"Cuma gününde bir saat vardır ki, müslüman o saate rastlar da Allah'tan bir şey dilerse, Allah onu kendisine mutlaka verir." *(Buhârî, Cuma, 37; Muslim, Cuma, 4; Tirmizî, salat, 354)*

4_

Allah'tan (c.c.) meşru olmayan, haram bir dilekte bulunmamak.

Ubade b. es-Samit (r.a.) Peygamberimizin şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

"Yeryüzünde hiçbir müslüman yoktur ki bir günahı veya akraba ile ilişiği kesmeye "vesile" olacak bir dilekte bulunmadığı sürece, her hangi bir dua ile dua etsin de Allah Teâlâ ona istediğini vermesin veya o duasına karşılık bir kötülüğü ondan uzaklaştırmazın."

Dinleyenlerden birisi: - **Öyle ise biz de çok dua ederiz**, deyince, Peygamberimiz:

"Allah'ın lutuf ve ihsanı istediğinizden daha çoktur"

buyurdu. *(Tirmizî, Dua, 9)*

5_

Kişi duasında aceleci davranmamalı, hayırlısını istemelidir. Çünkü her şeyin belli bir zamanı vardır, o zamanı beklemek gerekir.

Peygamberimiz buyuruyor: **"Bir kul günahı veya akrabası ile dargınlığa vesile olacak bir şey dilemedikçe ve bir de acele etmedikçe duası kabul olunur."**

Peygamberimize: -**Ey Allah'ın Rasûlu, duanın kabulüne engel olan acele etmek ne demektir?** diye soruldu . Peygamberimiz:

"İnsan, çok dua ettim de kabul edilmedi, der. Dileğinin gecikmesinden dolayı duayı terkeder. İşte acele etmek bu demektir" buyurdu.

(Buhârî, Daavat,22; Muslim, Zikir ve Dua, 25)

Görülüyor ki, İnsan Allah'tan bir dilekte bulunduğu zaman kabul edilmesi gecikirse acele edip de, "işte dua ettim de kabul olmadı" diye duadan vaz geçmesin, duasına devam etsin. Çünkü Allah Teâlâ dua edenin duasına icabet buyuracağını Kur'an-ı Kerim'de va'detmiştir.

6_

Dua ederken ihlaslı, samimi, içten dua ederek yaptığı duanın kabul edileceğine inanmalıdır. Duam kabul edilir mi, edilmez mi gibi bir tereddütle yapılan dua makbul olmaz.

-Ey iman edenler! Samimi bir tevbe ile Allah'a dönün. Umulur ki Rabbiniz sizin kötülüklerinizi örter, Peygamber'i ve onunla birlikte iman edenleri utandırmayacağı günde Allah sizi, içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokar. Çünkü onların nurları, önlerinde ve yanlarında koşar da, "Ey Rabbimiz! Nurumuzu tamamla, bizi bağışla, çünkü sen her şeye kâdirsin." derler. (Tahrim 8)

Ebu Hureyre (r.a.) anlatıyor:

Peygamberimiz şöyle buyurmuştur: "**Dualarımızın kabul edileceğine inandığınız halde Allah'a dua edin. İyi biliniz ki Allah, gafil olan ve gönlü Allah'tan başka bir şeyle meşgul bulunan kimsenin duasını kabul etmez.**"

(Tirmizî, Daavat, 66)

7_

Dua eden kimse korku ve derin bir saygı içerisinde bulunmalı, bağıarak yalvarmaktan sakınmalıdır. Dua, küçüğün büyükten, acizin güçlüden ihtiyacını ciddi olarak istemesi demek olduğuna göre duada yalvarma halinde bulunmamak, ufak da olsa bir saygısızlık etmek, dua sınırını aşarak iltimas sınırına geçen bir haddini aşma olayı olduğu gibi, gizli bir şekilde yapmamak bağırap çağırarak da ihlas sınırından gösterişe geçen bir hadsizliği kapsar.

Allah Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de kendisine nasıl yalvaracağımızı bildiriyor ve şöyle buyuruyor:

"Rabbinize dua edin, yalvararak ve gizli olarak. Muhakkak ki O, haddi aşanları sevmez." (A'raf 55)

Duada fazla söz söyleme ve uzatma da bir nevi haddi aşmadır.

Ebû Umame (r.a.) den rivayete göre, Abdullah b. Muğaffel oğlunun,

"Allah'ım, Cennete girdiğimde sağ tarafındaki beyaz köşkü senden isterim" diye dua ettiğini işitince:

"Oğlum, Allah'tan Cenneti iste ve ateşten O'na sığın. Ben Allah'ın Rasûlundan dinledim, şöyle buyurdu: "Bir topluluk gelecek, duada haddi aşacaklar." (Ebû Davud, Vitir, 23; İbn Mace, Dua, 12)

8_

Dua edecek kimsenin abdest alması ve kıbleye dönmek.

Böyle olmak duanın adabındandır. Böyle yapması duasının çabuk kabul olmasına sebeptir.

9_

Duadan önce Allah'a hamd etmek, Peygamberine salât ve selam getirmeli. Fudele b. Ubeyd (r.a.) anlatıyor:

Biz Peygamberimizin yanında oturuyorken bir adam içeri girdi, namaz kıldı. Sonra da:

-Allah'ım, beni bağışla ve bana merhamet eyle, diye dua etmeye başladı. Peygamberimiz bu adama:

"Acele ettin, ey namaz kılan, namazı kılıp da oturduğunda önce Allah'a layık olduğu şekilde hamdet, bana salat ve selam et, sonra da dua et" buyurdu.

Bundan sonra bir adam namaz kıldı. Namazdan sonra Allah'a hamdetti, Peygamber (s.a.v.)e salât ve selam etti. Bunun üzerine Peygamberimiz kendisine:

"Ey namaz kılan, şimdi dua et, duan kabul olunur" buyurdu.

(Tirmizî, Daavat, 65; Ebû Davud, Salat, 358)

10_

Mucahidlere yardım etmek, Allah yolunda mücadele eden mucahidleri donatmak, yoksul, yetim ve öksüz çocuklara sadaka verip yardım etmek. Hak sahipleri ile helallaşmak.

Böylece hazırlıklı olarak Allah'a yalvarmalı ki Allah Teâlâ kendisine yapılan duayı kabul buyursun. Sonunda da: *"Subhane Rabbike Rabbi'l-İzzeti amma yesifûn ve selamün alel-murseline ve'lhamdülillahi Rabbi'l-alemin"* diyerek duayı tamamlamak.

11_

Kul, Allah'tan (c.c.) hiç bir zaman umudunu - ümidini kesemez.

Yusuf suresinde Yakub (a.s.) , oğullarına Yusuf'u arayın sorun diye istekte bulunduğu , çocukları:

"Yusuf'un kemikleri bile kalmadı sen hala Yusuf diye sayıklıyorsun, hala boşuna umud ediyorsun" dediklerinde şöyle demişti :

"Ey oğullarım, gidin, Yusuf'u ve kardeşini araştırın. Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin; zira kâfir kavimden başkası Allah'ın rahmetinden ümit kesmez." *(Yusuf 87.)*

Başka bir ayette ise Yüce Allah, Peygamberine şöyle buyurur:

"De ki: "Ey çok günah işleyerek kendi öz canlarına kötülük etmede ileri giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyiniz. Allah dilerse bütün günahları mağfiret eder. Çünkü O, çok affedicidir, merhamet ve ihsanı fazladır." *(Zümer, 53)*

- Melekler: "Seni gerçekte müjdeliyoruz. Sakın Allah'ın rahmetinden ümidini kesenlerden olma!" dediler. - İbrahim dedi ki:

"Rabbimin rahmetinden, sapıklardan başka kim ümit keser?" (Hicr 55 - 56)

Sonuç; Haramlar günahlar işleyince tevbe etmek , pişmanlık duymak Allahın istediği müslümanın yapması gereken amellerdendir. Kul samimi oldukça Allahı avf edici bulacaktır . (inşallah)

Muaz İbn Cebel (r.a.) diyor ki:

"Bir gün Peygamberimiz elimden tuttu ve:

"Ey Muaz! Vallahi ben seni severim. Her namazın sonunda:

"Allah'ım, seni zikretmek, sana şükretmek, sana güzelce ibadet etmek hususunda bana yardım et, duasını bırakmamı tavsiye ederim" buyurdu.

(Ebû Davud, Salât, 361)

ÖNEMLİ UYARI :

Allah c.c. haram ettiği , günah diye belirlediği bir suç (zina bile olsa) başka bir kimsenin affetme , bağışlama , helal kılma imkanı yoktur. Her ne kadar bazı efendi hazretleri diye tanınan meşhur kişiler tefsirlerinde böyle deselerde bir gerçekliği yoktur.

İ Z A H A T

Ruhul Beyan tefsirinde zikredildiğine göre bu ayeti celilede adam öldürmekten sakındırmak vardır. Zira kul haklarının en büyüğü kan davalarıdır. Allah-u Tealâ Hazretlerinin haklarından kulun ilk hesaba çekileceği namaz olduğu gibi; kul haklarından ilk sorulacak olan da kan davalarıdır.

Ayeti celilede geçen hayattan maksat ya bu dünyadaki yaşamadır ki bu açıktır. Zira kısasın meşru edilmesinde ve bunun bilinmesinde katili, öldürmeden vazgeçirmek vardır ki, bu, bu alemde iki nefsin hayatı, (yaşaması) na sebep olmuş olur.

Bir de cahiliyet devrinde araplar, öldürenin gayri (dışındaki) ni öldürüyorlardı, bire mukabil cemaati öldürüyorlardı böylece aralarında fitne zuhur ediyor ve muharebe kopuyordu, amma katile kısas yapıncı, diğerleri kurtuluyor ve bu, birçok insanların yaşamasına sebep oluyordu.

Yahutta ahiret hayatıdır ki, katil dünyada kısas edilince, ahiret hayatında, öldürdüğü kişinin hakkında mesul tutulmayacaktır ve böylece dünyada kendisine tatbik edilecek kısas cezası, ahiretteki güzel hayatına sebep olmuş olacaktır. Bu manaya göre ayet-i celiledeki hitap katillere olmuş olur.

Bilinmelidir ki günahlar üç türdür:

1. Kul ile Mevlâ Tealâ Hazretleri arasında olanlardır. Zina, livata, gıybet ve iftira gibi. Yalnız gıybet, gıybet edilene, iftira da iftira edilene ulaşmadığı müddetçe veya ulaşıpta sahibi hakkını helâl ederse, günah işleyenin kendisi de tövbe ettiği taktirde Allah-u Tealâ Hazretlerinin onu affetmesini umarız.

Bir kişi, kocası olan bir kadınla zina etse kocası da hakkını helâl etmezse onun da günahı affedilmez. Zira bu, kul hakkına girer. Fakat kulun kendisi tövbe eder, kadının kocası da ona hakkını helâl ederse affolunur. Ancak o zina eden kişi, zina ettiği kadının kocasına: "Bana bütün haklarını helâl et." demekle iktifa eder (yetinir) ona zina ettiğini bahsetmez.

Bu şekillerle affolma işi bu ümmete ikram olmak üzere caizdir. Zira geçmiş ümmetler yaptıkları suçları ikrar etmedikçe affolunmazlardı.

2. Kul ile Mevlâ Tealâ Hazretlerinin emrettiği ameller arasındaki günahlardır ki bunlar da; namazı, haccı, zekâtı, orucu terketmek gibi günahlardır. Bunlar kaza edilmedikçe tövbe kifayet etmez. Zira tövbenin şartı, terk edilenin eda edilmesi (ödenmesi) dir.

3. Kul ile diğer kullar arasındaki günahlardır. Bunlar da; kulların mallarını gasbetmek veya onları zulmen dövmek ve onların aleyhlerinde bulunmak veya onları haksız yere öldürmek gibi günahlardır. Zira sadece tövbe, bu günahların affolmasına yetmez. Ancak hasmı, ondan razı olursa veya kendisi salih amellere ciddi sarılır da kıyamet gününde Allah-u Tealâ Hazretleri onunla hasmının arasını bulursa o müstesna. Zira kul tövbe ettiğinde üzerinde kul hakları bulunuyorsa, o hakları sahiplerine reddetmelidir.

TEVBE VE TEVBENİN ŞARTLARI KİMLERİN TEVBESİ KABUL OLMAZ

Muhakkak ki Allah katında (kabul gören) tövbe, ancak bilmeden kötülük işleyip de sonra hemen tevbe edenlerinkidir. İşte Allah bunların tövbesini kabul eder. Allah Alim'dir, Hakimdir. (Nisa:17)

Bu ayete göre; Allah (c.c)'nun kabul edeceği tevbenin iki şartı vardır:

1 - İşlenen günah bilmeden işlenmiş olmalıdır.

2 - İşlenen günahattan en kısa zamanda tevbe edilmelidir.

Ayette geçen "bilmeden kötülük işleyip" lafzından kasıt; işlenen amelin günah olduğunu bilmemek manasında değildir. Çünkü günah olduğunu bilmeden günah bir amel işlemek, tevbeyi gerektirmez ve Allah (c.c) işlediği amelin günah olduğunu bilmeyen kişiye ceza vermez.

Ayetteki bilmeden günah işlemekten kasıt; şehvetin ve kızgınlığın akla hakim olduğu zaman işlenen suçun sonunu düşünmeden günah işlemektir. Çünkü kişi, Allah'ın vereceği mükafaat ile vereceği ceza arasında doğru bir değerlendirme yapsaydı bu günahı işlemezdi. O kişi, işlediği amelin günah olduğunu bildiği halde, cahilce bir değerlendirme yaptığı için günah işlemiştir.

Bu nedenle sahabeler günah işleyenler hakkında şöyle demişlerdir: "Her günah işleyen cahildir."

Katade (r.a) şöyle demiştir:

"Rasulullah (s.a.s)'in ashabı toplanmış ve şöyle demişlerdi:

"Allah'a karşı ister bilerek, ister bilmeyerek yapılan suçlar cehaletten meydana gelmiştir." (Abdurrezzak, İbn-i Cerir)

Ebu Aliye (r.a) şöyle demiştir:

"Rasulullah (s.a.s)'in sahabeleri şöyle derlerdi:

"Kulun işlediği her günah cehaletindendir." (İbn-i Cerir, İbn-i Münzir, Abd b. Humeyd)

Bir kimsenin, işlediği amellerin günah olduğunu bildiği halde günah işlemesi, onun cahil olduğunu gösterir. Çünkü, kişi o anda menfaatinin nerede olduğunu iyi bir değerlendirmesini yapmadığı için günah işler. Bunun sebebiyse; ya şehvetinin ya da kızgınlığının aklına hakim olmasıdır.

Ayetin; "bilmeden kötülük işleyip" kısmındaki cahillikten kastın; günah olduğunu bilmemek olmadığını şu ayet de desteklemektedir:

Allah (c.c), Yusuf (a.s)'ın şöyle dediğini haber vermektedir:

"Eğer onların tuzaklarından beni uzaklaştırmazsan onlara uyar ve cahillerden olurum" (Yusuf: 33)

Her iki ayetteki "cahillerden" sözü aynı manadadır. Yani günah olduğunu bilerek bir takım sebeplerden dolayı işlemek...

İşlenen günahattan en kısa zamanda tövbe etme şartına gelince:

Ayetteki; "hemen tevbe edenlerin" sözünden kasıt; ölmeden önce tövbe edilmesidir.

Ölümün ne zaman geleceği bilinmediği ve her an vuku bulması ihtimal dahilinde olduğu için; "nasılsa tövbe kapısı daha kapanmadı" deyip günahlarından tövbe etmede ihmalkar davrananların ne kadar büyük

bir yanıltta oldukları açıktır. Çünkü bu tövbe fırsatını her an kaybedebileceğini düşünen akli başında kişiler işlemiş oldukları günahlardan tevbe etmekte bir an geri kalmazlar.

İnsanlar bu ayeti ve tefsir alimlerinin sözlerini yanlış anlayarak; "nasılsa tevbe kapısı daha açıktır. Ölmeden önce tevbe ettiğimizde, Allah'ın affedeceği söylenmektedir. Tefsir alimleri de böyle söylemişlerdir" diyenler günahlara ve tevbede ihmale ise devam etmişlerdir. Halbuki ölümün her an başlarına gelebileceğini düşünseydiler, bir an bile tevbe etmekte tereddüt etmezlerdi. Allah (c.c) bu sebeple ayette; "min karib" (hemen) kelimesini zikretmiştir. Bu ise; ölümün ne zaman geleceğinin belli olmadığını, herkese çok yakın olduğunu göstermektedir.

Ayetteki; "hemen tevbe edenler" bölümünü Tefsir alimlerinin; "ölünceye kadar tevbe ederler" şeklinde tefsir etmeleri, günah işleyen kimselerin tevbeyi ihmal etmeleri için değil, tevbenin geçerli olduğu zamanın süresini göstererek, insanların ümitsizliğe

düşmemelerini sağlamak ve Allah (c.c)'nun, yapılan tevbeleri her zaman kabul edeceğini bildirmek içindir. Rasulullah (s.a.s)'in, tevbenin ölüm anına kadar geçerli olduğunu haber veren hadisleri hep bu sebeple söylenmiştir. Bundan sonraki gelecek ayet de bunu ifade etmektedir.

Ebu Hureyre (r.a)'dan, Rasulullah (s.a.s)'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

"Kim, güneş batıdan çıkmadan önce tevbe ederse Allah, onun tevbesini kabul eder." (Müslim)

Ebu Zerr (r.a)'dan, Rasulullah (s.a.s)'in şöyle buyurduğu rivayet olunmuştur:

"Allah (c.c), ta ki hicab (örtü) ininceye kadar kulun tevbesini kabul eder ve onu affeder."

Sahabeler:

"Ya Rasulullah! Hicabtan kasıt nedir?" diye sorduklarında Rasulullah (s.a.s):

"Nefesin müşrik olarak ölmesidir" diye cevap verdi. (Ahmed, sahih senedle)

Rasulullah (s.a.s) şöyle buyurdu:

"Allah (c.c), kulun tevbesini, ruhu boğazına gelmeden önceki zamana kadar kabul eder." (Tirmizi, Ahmed, İbn-i Mace, Hakim) (Zehebi ve Hakim bu hadis için sahih dediler)

İşte bu hadisleri ve ayeti açıklayan tefsir alimleri şöyle demişlerdir:

"Bu hadisler ve ayet; ruh gırtlığa gelmeden önceki zamana kadar tevbe kapısının açık olduğunu göstermektedir. Bu sebeple insanlar tevbe konusunda umutsuzluğa kapılmamalı tevbe etmekten vazgeçmemelidir. Yaşantının her anında işlenen günahın tevbe etmek mümkündür. Yoksa bu söz insanların: "hala yaşıyoruz, tevbe kapısı da açık, tevbe etmeye ne gerek var" deyip günah işlemeye devam etmeleri için söylenmiştir. Bu ancak cahillerin düşünebileceği bir şeydir."

Bu ayet; haram olduğu bilindiği halde, nefse veya şehvete uymaktan ya da kızgınlıktan dolayı düşünmeksizin, cahilce günah

işleyenlerin akılları başlarına geldiğinde ölümü hatırlayarak fırsatı kaçırmadan, pişman olup, hemen tevbe etmeleri gerektiğini bildirmektedir. Böyle yapmayan ve düşünmeyen kişi tevbe imkanını her an kaçırabilir.

Günahlardan tevbe etmek farzdır.

Allah (c.c) bu konuyla ilgili olarak başka ayetlerde şöyle buyuruyor:

"Ey iman edenler! Bir daha dönmek üzere Allah'a tövbe edin..." (Tahrim:

"Bütün bunları yapıp da kim tövbe etmezse, işte asıl zalimler onlardır." (Hucurat: 11)

"Şüphesiz ki (o kitap), Rabbinizden mağfiret dilemeniz, sonra da tevbe etmeniz içindir." (Hud: 3)

Allah (c.c), tevbenin şartlarını yerine getiren bir kişinin tevbesini muhakkak kabul eder. Fakat bu, Allah (c.c)'nun kullarına vermiş olduğu bir ikramıdır. Yoksa mecbur olduğu için bunu yapmış değildir.

Allah (c.c) bu konuda şöyle buyuruyor:

"Şüphesiz ki O (Allah) kullarının yaptıkları tevbeyi kabul eden, günahları bağışlayan ve yaptıklarınızı bilendir" (Şura: 25)

"Muhakkak ki ben tevbe eden, iman edip salih amel işleyenleri ve doğru yola girenleri bağışlayıcıyım." (Taha: 82)

Günahtan tevbe etmeyen kişi için iki ceza vardır: Hem işlediği günahın, hem de tevbe etmemenin cezası...

Haddi gerektiren suçlarda yapılacak tevbe, o haddi engellemez. Bilerek adam öldüren kimse tevbe etse bile had uygulanır. Aynı şekilde hırsızlık yapan, zina eden kimseler için de durum aynıdır.

Sahih Tevbenin Şartları:

“İşte bunların tevbesini Allah kabul eder.”

Günah olduğunu bildiği halde, cehaletinden dolayı günah işleyen ve sonra hemen kendine gelerek sahii bir tevbe ile tevbe eden kimsenin günahını Allah (c.c) muhakkak affeder.

Sahii tevbenin şartları dört tanedir:

- 1 - İşlenen günahı dolaylı kalben pişmanlık duymak.**
- 2 - İşlenen günahı hemen terk etmek.**
- 3 - Bir daha böyle günah işlememek için kesin karar almak.**
- 4 - Günahı, insanlardan değil, Allah'tan utandığından terk etmek.**

İşlenen günaha devam edildiği halde, pişman olduğunu söylemek, sözde istiğfar etmek veya hayır ameller yapmak, tevbe edildiğini göstermez.

Zikredilen bu dört şart tahakkuk etmedikçe, özellikle günah olan amel terk edilmedikçe gerçekten tevbe edilmiş olunamaz. Bir zamanlar İhvanı Müslimin'in liderlerinden sayılan S- Havva'ya şöyle sormuşlar:

"Bu devlette İslam'dan alınmayan kanunlar var. Biz o kanunlara göre parti kuracağız. Şayet bizden milletvekili ve hele de bakan

çıkarsa, mecliste, Allah (c.c)'nun şeriatine zıd olan bu kanunlara bağlı kalacağımıza dair sadakat ve bağlılık sözü vereceğiz. O zaman halimiz ne olur. Böyle yapmak küfür değil midir? Bunu yapanın hükmü nedir?"

S- Havva, bu soruya şöyle cevap verdi:

"Mecliste vermiş olduğunuz bu söz her ne kadar küfürse de söz ve yeminden sonra tevbe etmeniz yeterlidir."

S- Havva ve onun gibi düşünenlere göre; bir küfür işlendiğinde, o küfüre devam edilse bile, küfrü işleyen kişinin diliyle; "ben tevbe ettim" veya "Allah beni affetsin" demesi yeterlidir.

Böyle bir zihniyete sahip olanlara şöyle denir:

"Allah (c.c), tevbenin kabul şartlarını, Kur'an'da açık olarak bildirmiştir.

"Eğer tevbe eder ve düzelirlerse..."(Nisa: 16)

**"Muhakkak ki ben tevbe eden, iman edip salih amel işleyenleri ve doğru yola girenleri bağışlayıcıyım." (Taha: 82)
Bu ve benzeri ayetler açıkça gösteriyor ki; Allah (c.c) ancak, işlediği günah ve küfrü terk edenlerin tevbesini kabul eder. İşlediği günahı ve küfrünü terk etmediği halde Allah (c.c)'dan bağışlanma dileyen Allah'la alay etmiş olur.**

Bu, hiç bir baskı söz konusu olmadığı halde puta devamlı secde eden ve bu küfürden dolayı Allah'tan af dileyen kimsenin haline benzer.

Allah (c.c)'nun şeriatini tatbik etmeyen bir devlette milletvekili veya bakan olmak küfürse, ki küfürdür, bu küfürden kurtulmanın tek çaresi oradan ayrılmak, istifa etmektir. Yoksa her türlü tövbe ve istiğfarı yapıp bununla birlikte milletvekilliğine veya bakanlığa devam etmek, tövbe etmek demek değildir. Tıpkı puta secdeye devam edip diliyle tevbe ve istiğfar da bulunmak gibi...

S- Havva ve onun zihniyetindeki kişileri, Allah (c.c)' nun ayetlerine göre hareket etmeğe ve fetva verirken Allah (c.c)'nun ayetlerini anlayarak fetva vermeğe çağırıyoruz. Allah onlara hidayet etsin. Aksi taktirde şu ayetler onlara uygun olur:

"İşte bunlar, Allah'ın kendilerine lanet ettiği ve bu yüzden kulaklarını sağır, gözlerini kör ettiği kimselerdir. Bunlar Kur'an'ı hiç düşünmüyorlar mı? Yoksa kalpleri üzerinde kilitler mi var?"
"Allah Alim'dir, Hakimdir." (Muhammed: 23-24)

Allah (c.c), her şeyi gizlisi ve açığıyla en ince noktasına kadar bilir. Kimin sahîh bir şekilde, kimin geçersiz bir şekilde tevbe ettiğini bilir. O, Hakimdir. Hikmeti, sahîh tevbe etmeyen kişinin tevbesini geçersiz, sahîh tevbenin şartlarına uygun olarak tevbe edenin tevbesini de geçerli kılar. Çünkü O, her şeyi yerli yerine koyandır.

Tevbe Veren Şeyhler

"Tevbe Verme"nin tarihçesi..

"...İçlerinden birisi şöyle demişti: **"bizler insanları tevbe ettiriyoruz"**

Dedim ki: onları neyden tövbe ettiriyorsunuz? Dedi ki; yol kesmekten, hırsızlıktan ve benzeri şeylerden. Dedim ki; sizin onları tevbe ettirmenizden önceki halleri tevbe ettirmenizden sonraki hallerinden daha hayırlıdır. Çünkü onlar üzerinde oldukları şeyin haram olduğuna inanan, Allah ın rahmetini uman, O'na tevbe eden ya da tevbe etmeye niyet eden fasıklar idiler.. Sizler tevbe ettirmenizle onları Allah'ın buğzettiğini (bidatleri) seven, sevdiğine buğzeden (sünnetleri) , İslam Şeriatından çıkmış sapıklara çevirdiniz.. Ve onlara kendilerinin ve başkalarının üzerinde oldukları bu bidatlerin masiyetlerden daha şerli olduğunu açıkladım..."

(İmam İbni Teymiyye-Mecmu-ul Fetava 11-472)

Ne tevafuktur ki aradan yedi sekiz asır geçtiği halde bazı gulat sofilerin bidatçi batıl kelimeleri ve usulleri aynı. **"Tevbe Veren"** şeyhler var. Ve bu şeyhler ve halifeleri vekilleri vs, **"Efendimiz meyhaneden kerhaneden adam kurtarıyor, daha ne yapsın! Tevbe veriyor ve kişileri fısku fücürdan kurtarıyor, içki fuhuş vs günahlar işleyeceklerine kendilerini dergaha şeyhe adıyorlar, dediğiniz bidatler olsa dahi neticede Allah yoluna gidiyorlar ve dergah ehli olmaları meyhaneden fuhuşhaneden daha mı kötü?"**

Tevbe ettirmek ve de Fisklardan çekip almak kelamı ta o zaman da varmış.

Oysa dinen sabittir ki Şeytana, Bidatler Hurafeler ,Fısku Fücürdan daha sevimli gelir. Zira Fıskın Masiyetin tevbesi var amma Bidatten tevbe de yok. Allah tevbe kabul etmez manasında değil bu dediğimiz; haşa, tevbe kapısı son ana veya kıyamete dek açıktır. Yani diyoruz ki, kişi tevbe etme ihtiyacı bile hissetmez kendini Hak üzere sandığı için.. İşte bu sebeble fısklar Masiyetler Bidatler kadar sevimli cazip ve yıkıcı ifsad edici gelmez Şeytan'a! Sureti Hakdan görünen Bidat ve Hurafeler daha yıkıcı daha çirkin daha şerlidir...

Bir sarhoş veya zani, içerken dağıtırken kendini, o günahının ezikliğiyle Allaha bazen daha da yaklaştığı olur, hatta derler ki bazı veliler, "Subhanallah! Allaha sevabımla yaklaştığımdan daha çok günahımla yaklaşıyorum". Neden? Çünkü orada kişi yediği haltların ezikliğini hissediyor, ve yaparken de neticesinden de pişmanlık veya vicdan azabı duymakta, ve bazı durumlarda bu ezikliğin kulun Nasuh tevbesiyle dönüşüne vesile olduğu görülmüştür. Bişri Hafi hazretlerinde ve daha nice evliyada olduğu gibi..

Tabi Yahudilerin mantığıyla davranmayı teşvik ettiğimiz yok burada, yani günah işleyeyim de sonra onla yakınlaşırım Hakka gibi bir niyet-mantık sadece Yahudiliktir. Amma bir kez olmuşsa bir günah, artık ondan dahi Hakka giden bir yol bulmak, onda ısrar etmeyip aczini fakrını haddini Rabbını bilip mağfiret dileyip tevbe ile ona yönelmektir. Böylece kişi bazen günahıyla dahi O na yakınlaşır ve bazısında bazı keresinde bu, sevab amellerle bile olmayacak kadar mukarreblik kesbeder.. Yani günah yapalım değil haşa dediğimiz, amma, günahkar haddini bilir ve tevbe eder, oysa bidatçi sofi hurafeci zahid kibirlidir ve kibir bir yana tüm samimiyetiyle de olsa kendinden emindir yaptığını da Hak zannettiği için tevbeye gerek duymaz...Oysa bilmez ki bidatine ecir yok hatta Mevla yı daha da gadablandırır..

Evet, günahkarlardan günahıyla dahi yakınlaşan çoktur..

Amma hiç bidatle hurafeyle Allaha yaklaşan görmedik!

Aksine kendisine "takvalı pozları kesen" bir imaj oluşturup bununla avunsa da bidatçiler, neticede dinen sabit ki sevabdan yana nasipleri yok ve o amelleri merduddur red edilmiştir. Ecri olmadığı gibi Allah Tealayı daha da gadablandırmaktadırlar..

Nerde serhoşun fahişenin kula yakışan ezikliği ve Allahın nasip etiklerinde gördüğümüz gibi günahıyla bile O na yaklaşabilmesi, nerde zahid arif aşık kamil kutub gavs (?) larımız ve bunlara tabi bidatçiler yığını? Keşke

meyhanede kalsa ve sahih davetçilerin, gazilerin, cihadilerin davetine dek orda bekleselerdi, bu daha ehveni şer olurdu..

Tevbe verdi ne demek? İster istemez soruyorsunuz; tevbe verince fiş de veriyorlar mı? Hadi onu geçtik; tevbe ettirdiler diyelim, neden tevbe ettirdiler nereden çıkardılar ve neye dahil ettiler? Meyhaneden çıktı Puthaneye girdi. Şeyhülislamın da dediği gibi, yav hiç dokunmasanız daha ehveni şer bir halde idiler. Daha evla idi eski halleri!

Meyhaneci amma fasık da olsa Müslim olan biri mi daha evla yoksa amelinde ciddi fısklar olmayan hatta faziletli bazı ibadetlere imzasını atmış olan amma Rabıta denen Şirk bidatten Vahdeti Vücut küfrüne, Şeyhe kör taklitle ve tam teslimiyetle Teslim olma ve Rab edinme ve ona ilahi bir çok sıfatı isnad ederek İlah edinme ve böylece ona sığınma undan umma ona dua etme ondan isteme ve onu ibadette ve duada ortakçı kılma küfürleri.. Bunlar bidatlere dair. Bir de mevcut tağutla olan işbirlikleri veya belam statüsündeki duruşları.. Şimdi sofi olan o meyhaneci artık daha bir "devletim ordum.." diye sahiplenecek ve tam bir sürüleştirme köleleştirme çalışmasıdır bu! Şeyh efendileri diyecek ki "oğlum bu devlet -haşa- bizimdir, ululemirdir, fitne (?) çıkarmayalım, fitneyi uyandırmayalım, aşırılık(?) lardan ve tenkitten hele hele isyan dan kaçınız!" Oysa fitne, Hilafetin Yahudiler Sabatayistler Masonlar ve mürtedler münafıklar eliyle içerden, ve dışardan Yedi düvelde savaştığımız Batılı ve Doğulu Tağutlar Haçlılar eliyle türlü hile ve pisliklerle yıkıldığı tarihten beri yani yaklaşık yüz senedir uyanıktır ayaktadır. Uyuyan biri varsa bu gafil sözde İslamcılardır! Fitne ayaktadır, ve devletperest şeyhler hocalar kusura bakmasınlar; biz cihadiler de bu oyunu bozarız! Ayetin de vurguladığı gibi, asıl Kendileri bir fitneye düşmüşler haberleri yok.. Cihad dan kaçan ve bırak beni fitneye düşürme diyenler hakkında nüzul olan bir ayette aynen öyle der.

"Asıl kendileri bir fitneye düşmüşler.."

Buradan da anlamaktayız, her ile ilçeye nerdeyse artık her köye devlet gözetimi ve hatta açıkça desteğinde "mantar biter gibi" dergahlarını tekkelerini vakıf ve derneklerini dersane ve şirketlerini partilerini vs açabilen bu cemaat ve tarikatların isteyerek veya istemeyerek bilerek veya bilmeyerek, bir şekilde Tağutun askeri veya onu meşrulaştıran konumunda olduğunu. Oysa üç tane gerçek Müslüman silahsız da olsa, bir arada bir masada otursa rejim hemen takibata alıyor ve zulmetmeye başlıyor, ev baskını, gözaltı, mahkemelerde süründürerek bezdirme çabası, hapis, işkence veya faili meçhuller.. Ötekiler ise her ile ilçeye "mantar biter gibi" bir derecede serbestçe rahatça dergah dernek dersane şirket vakıf ve

şubelerini açabilmekte ve büyük rakamlara varan kitleleri peşlerine sürükleyebilmektedirler..

“Pavlus dan Fethos Gülenos’a tahrif ve ihanet” adlı eserimde ılımlı İslamcılar ve bidatçiler hakkında yeterli bilgi ve belge mevcuttur.. Tağutun yol verdikleri ile yolunu tıkadıkları.. Bunu idrak eden meseleye bir de bu açıdan bakan için sorun zihninde çözülmüştür sanırım..

Allah tevbeleri bizzat kabul ettiğini ve sadece kendisinin mağfiret ettiğini beyan ettiği halde insanın insana gidip günahlarını itiraf etmesi ve bunu sıkça belli aralıklarla tekrarlar yapması, sürekli şeyhe gidip el tutup tevbe etmesi, Rahiplere gidip günah çıkartan bir teslisçi gibi olmak dinde var mıdır? Tek fark var arada; bazı tarikatlerde şeyh efendilerine olan tevbe tazeleme, gidip şarj olup gelme süresi üç aydan üç aya, Haç cılarda ise her hafta Pazar dan pazara! Bir grup birkaç ayda bir günah çıkartırken öbürü haftada bir. Başka da fark yok..

Allah ın Hakka Hakikate susamışlar için açtığı her kuyunun başını birileri tutmuş ve tekeline almış, kendisine endekslemiş, ya o putu öpüp eğilerek altından geçeceksiniz ya da sözüm ona su yok!

Evet bizzat sahih tasavvufun deyimiyle dersek yol urucu şakilerin her biri bir yolun başını tutmuş, Hakka giden ne kadar yol varsa güya kendilerine ipotek etmiş rehin almışlar, gasb etmişler!

Ve gafil cahil kimseler de bu putlara secde etmeden bunlara tapınmadan Hakka vasıl olunamayacağına inanarak küfre düşmekte ve bu gasıp yol urucu şakilere secde etmekte bulmaktalar çareyi..

Nefsi tezkiye ve terbiyenin, kibri ve hevayı kırmanın, kibirli nefis burnunu sürtmenin yolu bir başka kula secde etmek midir? Yoksa Allah karşısında secdeyle burnu sürtmek midir? Nerden çıkarıyorlar bu nefis terbiye ve tezkiyesinin yolunun başka bir kula secde etmekten rab veya ilah edinmekten geçtiğini?

Evet aracısız vesilesiz olmaz. Amma hangi hususda?

İlimde aracı şart, İbadette aracı şirk!

Yani; ilim için muhakkak vesileler vardır, amma ibadette ve yardım

istemede,

Yani kullukda ve duada aracı ortakçı şirktir..

Fatiha Suresinde açıkça her gün dille defaatle tekrar ettiğimiz amma ruhundan manasından ve iman etmekle ve amel etmekle emrolunduğumuz manasından habersizce ezberden okuyageldğimiz şu ayette dendiği gibi;

Yalnız sana İbadet eder ve Yalnız senden Medet umarız...

Ubudiyet ve İstiane..

Evet, şefaathak da hak keramet de, veli de var ledün de var istiare de istişare de..

Amma Gulat Sofiye ile Ehli Sünnetin tarifleri bambaşkadır. Tariflerde isim benzerliğinden başka bir benzerlik yoktur arada. İçerik bambaşkadır. Hemen her konuda; bizim için önce Beyani bilgi sonra Burhani bilgi sonra da İrfani bilgi ve

Örf gelir.. Bizimkisi Kitab Sünnet ve İcma ile isbat , Akılla da izah edilmeye çalıştığımız bir Hak "Tarif", onlarınkisi ise sadece "Tahrif"ten ibarettir..

Bir de fasit **Trafo** misalini çok verir bazı sofiler. Nedir bu trafo? Haşa, Allah dan kullara, Yukardan aşağıya bir, kudret güç, şefaathak, mağfiret, ilmi ledün dağıtım "şirketi".. Yani arada bu trafolar olmazsa eve direk gelen rahme yakarmış(?) Subhanallah! Allah ın rahmetini taksim bu işte.. Şirket ortaklık demektir. Burada tasarrufda bir ortaklık kastediliyor aşikar şirktir.. Bu trafo misali daha modern asırda ortaya çıkan zır cahillerin icat ettiği veya diline doladığı, malum elektirik keşfedildiğinden sonra uydurulanlardan ve artık tam bir klasik oldu..

Bir diğer fasit misal de, kullarının halinden habersiz olup gerek haber almak için, kullarının istek ve arzularını kendisine iletecekleri gibi kullarına olan lütufları ve cezaları da yine onlara tatbik edecek iletecek olan aracı getir-götür cü yamaklara kapıcılara odacılara aracılara "ihtiyacı" olan **Sultan**(?) örneğidir.. Malum ya sen ona direk ulaşamazsın, o da seni direk işitemez, göremez, ve her lütfunu sana direk veremez; onun elleri ayakları sağ kolu sol kolu ve parmakları hükmündeki adamları kabinesi vüzerası ve askerleri vardır, onlara rica minnet edecen ki sana güya şefaathak aracı olsunlar..

İSLAM'DA RABİTA VAR MIDIR?

Mürşide rabita olayının aslı var mıdır, varsa nasıl yapılmalıdır? Eğer yoksa yapılmasındaki sakıncalar nelerdir?

Rabita, bağ ve ilgi anlamında Kurân asıllı bir kavramdır. Bu kelimenin Kurân-ı Kerim'deki anlamı konusunda Râğib el-İsfehanî'den şunları öğreniyoruz:

Muhafızların bulunduğu mekâna ribat denir... Murabata, muhafaza etme, koruma anlamındadır. Allah (cc): "Ey müminler! Sabredin, sabırda yardımlaşın ve murabata/rabita yapın"(4/200) derken bununla kastedilen şey, İslam ülkesini korumak için sınır boylarında nöbet tutmaktır. Nöbetçilerle beraber, savaş atlarının da hazır tutulduğu sınır kulelerinin adı daribat'tır. Demek ki rabitada bağlı olma, dikkani ayırmama gibi bir mana da vardır.

Murabata/rabita iki türdür: 1. Yukarıda söylediğimiz, İslam ülkesinin sınır boylarında nöbet tutmak ve düşmana karşı uyanık olmak. Bu mana murabatanın hakiki manasıdır. 2.Nefsin hilelerine karşı uyanık olmak. Bu da murabatanın mecazi manasıdır. Bu manada olarak Hz. Peygamber (sav) de şöyle buyurmuştur: "*Bir namazın ardından diğerini beklemek ribat/rabita kabilindedir*". "*Size Allah'ın hatalarınızı ne ile sileceğini, derecelerini ne ile yükselteceğini söyleyeyim mi? Evet, buyur, söyle dediler. Zor şartlarda dahi mükemmel bir abdest almak, mescitlere doğru çok adım atmak, bir namazın ardından diğerini intizar etmek... İşte ribat/rabita budur, rabita budur, rabita budur*" Bunlardan çıkan sonuç şudur:

Rabita kelimesinin aslı Kurân-ı Kerim'de ve sünnette bulunmaktadır ve hakikat ve mecaz anlamları, Râğib'ten alarak yukarıda zikrettiğimiz gibidir. İkinci olarak, Kurân-ı Kerim'de ve sünnette bulunan bir kavramı Hz. Peygamber'in ve onu izleyenlerin anladığı gibi anlamak esastır. Bu ve benzeri kavramları doğru anlayabilmek için muhtaç olduğumuz birinci kural budur.

İkinci kuralımız ise, sık sık tekrarladığımız gibi şudur: İbadetler tevkîfidir, yani Hz. Peygamber tarafından sabitlenmiştir, onlarda hiçbir artırma ve eksiltme olmaz. Çünkü ibadetlerin neler olduğu ve nasıl yapılacağı akıl üstü konulardır ve bizler ibadetlerden hiçbir şeyi kaldıramayacağımız gibi, onları değiştiremeyiz ve eklemeler de yapamayız. Onlar tamamen Mabudun hakkıdır ve onlara müdahale bidat sayılır. Efendimizin ifadesiyle; "*Bütün bidatler dalalettir ve bütün dalaletler de cehenneme götürür*".

Tasavvufta rabita denince, Nakşiler tarafından (Yani Hz. Peygamber'den yaklaşık 800 sene sonra) geliştirilen bir disiplin akla gelir. Mürit şeyhini sevecek, ona kalben bağlanacak, buradan Hz. Peygamber'e, oradan da Allah'a ulaşılacak ve O'nunla irtibatlı olunacaktır. Bunun için mürit öncelikle şeyhinin suretini hayal edecek, onun güzelliklerinin, ahlakının kendisine feyzan etmesini isteyecektir. Hatta şeyh müridini Allah'a bağladığı için onun kendisi bizatihi rabitadır/bağdır. (Enver Fuad. *Mu'cem* 88). Bu hayal etmeyi gerçekleştirmek üzere bazı tarikatlarda müritler, üzerlerinde şeyhinin resmini bulundurmaktadırlar. Hatta Hz. Peygamber (sav) adına yapılan hayali bir resmi üzerlerinde bulunduran tarikat mensupları da vardır ve bana bu resmi gösterdiler. Bu elbette cehaletten öte bir cinayettir. Böyle bir eğitim tekniği kullanıldığında olumlu sonuçlarının ve bir takım psikolojik faydalarının olup olmayacağı eğitimci gözüyle tartışılabilir. Ama rabitanın bir ibadet olduğu var sayılırsa bunu İslam'ı anlama usulü içerisinde bir yere oturtmamız elbette mümkün gözükmemektedir. Şöyle de diyebiliriz: Bir ibadet düşünün ki, Hz. Peygamber onu hiç yapmamış, öğretmemiş ve onu izleyen selefi salihin de böyle bir şeyden haberdar olmamıştır. Böyle bir ibadetin olması mümkün değildir. Bu anlamdaki rabita için delil getirilen: "Sadıklarla beraber olun" mealindeki ayet-i kerime, ya da "Kişi sevdiğiyle beraberdir" hadisi şerifi de İslamî gelenek içerisinde "rabita" ortaya çıkıncaya kadar hiç böyle anlaşılmamıştır. Zorlama bir tevil yapmadan böyle anlaşılması da mümkün değildir. Zorlama tevillerin insanları saptıracağını da bizzat Kurân-ı Kerim söylemektedir. (Bkz. 3/7). Sahabe efendilerimizin Hz. Peygamber'e olan sevgilerinden böyle bir uygulama çıkarmak da mümkün değildir. Aksi halde, Allah Rasulü'nü izleyen 800 yıl, insanlar, hatta bizzat Hz. Peygamber'in kendisi bunu keşfedememiş ve anlamamış olurlardı. Oysa akide ve ibadetler konusunda en doğru anlama, Hz. Peygamber'le beraber olanların, sonra da onları izleyenlerin anlamasıdır. Bunda bütün İslam alimleri ittifak halindedir. Şunu da bilmeliyiz ki, tasavvuf diye anlatılan şey; bir hal, İslam'ın daha dikkatli ve hassas yaşanma biçimi; zikir, zühd, ibadet ve tefekkür olarak Hz. Peygamber'den beri varolan bir yaşama biçimidir. İslam'ın ta kendisidir. Tarikatlar ise –Kitap ve sünnet çizgisinde kaldıkları sürece- tasavvufun mektepleri ve mezhepleridirler. Ancak rabita tasavvufun şartlarından değildir ve tasavvufun ehli sünnet çizgisinde yaşandığı ilk yüzyıllarında da onda bu anlamda bir rabita hiç olmamıştır. Sevginin, bağlılığın, kardeşliğin, ittiban rabita diye anlatılması da elbette isabetli olmaz. Dolayısıyla rabitayı kabul edip etmemekle, tasavvufu kabul edip etmemek farklı şeylerdir. Doğrusu sağlam tarikatlerdeki güzel

insanların hatırı için rabıtayı da onların anladığı gibi kabul etmek isterdim. Ancak İslamın ve hakikatın hatırı daha büyüktür ve buna karşı saygısızlığı hiç göze alamam, bu sebeple de dini bir delile dayanmayan bir uygulamayı gerekli göremem.

Durum bu olmakla birlikte, birleri bunu bir eğitim aracı olarak görür ve uygularlarsa kendi bilecekleri bir şeydir ve dediğimiz gibi bu tartışılabilir. Ancak ben hiçbir tarikatın rabıtaya böyle baktığını görmedim. Aksine o bir ibadet olarak görülür ve hatta müritler çoğu zaman onu günlük farz namazlarından daha önemli tutarlar. Bunun hükmünü ise yukarıda anlatmaya çalıştık.

Bu noktada şunu da zikretmeliyiz ki, tasavvuf bu günkü hali itibariyle bir İmam Rabbanî'ye muhtaçtır. Nasıl onun zamanında tarikatlar İslam'dan çok uzaklaşmışlardı ve o bu konuda bir tecdid gerçekleştirip, onları tekrar Sünni ve Kurânî çizgiye oturttu ise, bu gün de bunu yapacak birisine şiddetle ihtiyaç vardır. Çünkü çok azı hariç, tarikatlar bu gün ya cehalet ve sapmaların, ya da sahtekarlık, derin ilişkiler ve düzenbazlığın hakim olduğu karanlık odaklardır. Başta Erenköy cemaati olmak üzere, Çarşamba ve İskender Paşa cemaatlerini ve benzeri bazı küçük cemaatleri elbette bu çirkinliklerden uzak tutmalıyız, ancak tecdid, teceddüt ve yeniden Kurânî çizgiye gelem ihtiyacının umumi olduğunu söyleyebiliriz.

Günümüzdeki en büyük İslam alimleri, sözünü ettiğimiz anlamdaki rabıtaya bidat olarak baktıklarını da burada zikretmeliyiz. Mesela Ramazan el-Bûtî şöyle söyler:

نبيدلا يف هل لصأ ال ءيش يه ذإ، ءعدب يعدأ أخيراً ءقيرطلا خياشم هشدحتسا يذلا اذه نأ لكشالو.

“Şüphesiz tarikat şeyhlerinin sonradan icad ettikleri rabıta bidattir, çünkü bunun dinde hiçbir dayanağı bulunmamaktadır”.

Prof. Dr. Faruk Beser Sitesinden Alintidir

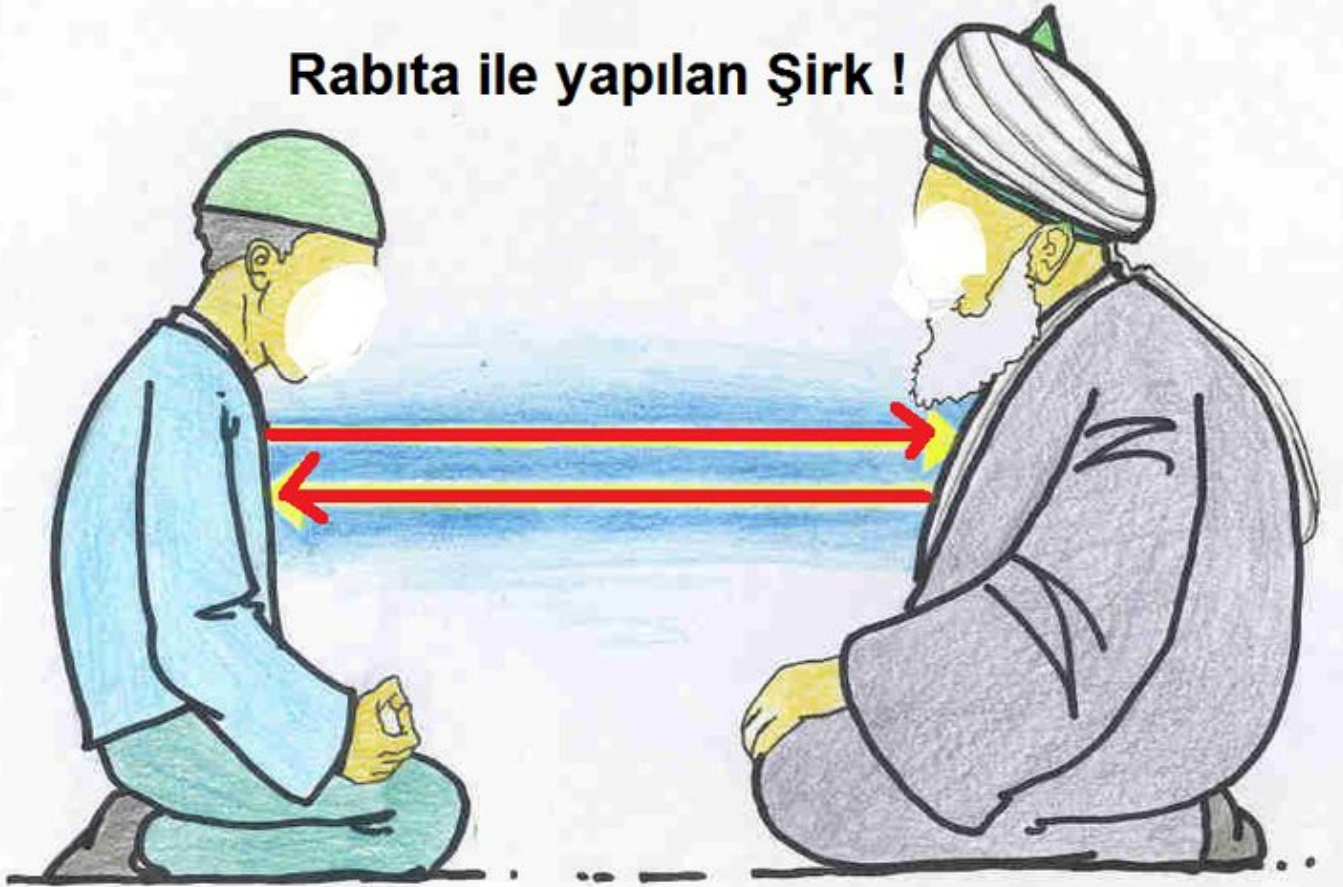
Tasavvufta Rabita Şirki

RABITA'NIN İÇ YÜZÜ : FECR-İ SADIK DOĞDU, MASKE GÖRÜLDÜ

FECR-İ SADIK DOĞDU , MASKE GÖRÜLDÜ : RABITA'NIN İÇ YÜZÜ

İŞTE RABITA

Rabita ile yapılan Şirk !

Rabıta : Bağlantı, bağlantı vasıtası, bağlılık, tutarlılık, tertip, düzen, bağ, münâsebet, ilgi; müridin, şeyhini düşünerek, kalbinden dünya ile ilgili şeyleri çıkarması, şeyhi vasıtasıyla Hz. Peygamber (s.a.v.)'e ve ALLAH'a kalbini bağlaması anlamında bir tasavvufî terim. "Rabıta" Arapça bir kelime olup, "r-b-t" kökünden türemiş bir isimdir. Çoğulu "revâtib"dir.

Kur'an'da "rabıta" kelimesi geçmemekle beraber, kökü olan "r.b.t" mazi fiili iki yerde, muzarisi olan "yerbitü" bir yerde, emri çoğul olarak "râbitü" şeklinde bir yerde ve aynı kökten gelen "ribât" ismi de bir yerde geçmektedir.

-(Ashabı Kehf'in) kalplerini (sabır ve metânetle) bağla(yıp kuvvetlendir)miştik" (Kehf, 14);

-"Musâ'nın annesinin gönlü bomboş sabahladı. Eğer biz (va'dimize)inananlardan olması için onun kalbini iyice pekiştirmemiş (sabır ve sukûnete bağlamamış) olsaydık, neredeyse işi açığa vuracaktı" (Kasas, 10).

-"O zaman sizi, ALLAH'tan bir güven almak üzere hafif bir uyku bürüyordu; üzerinize sizi temizlemek, şeytanın pisliğini (içinize attığı kötü düşünceleri) sizden gidermek, kalplerinizi birbirine bağlamak ve ayaklarınızı pekiştirmek için üzerinize gökten bir su indiriyordu" (Enfâl, 11).

Bu ayetlerde geçen "r.b.t" kelimesi, insanı sabır, sükûnet ve metanette sabit kılmak, ona bu duyguyu vererek itmi'nana kavuşturmak demektir. *(ez-Zemahşerî, el-Keşşâf, Kâhire1977, IV,216;el-Beydâvî, el-Envâr, Mısır 1955,II,3)*

Bazen de, "ribât" kelimesi, bağlanıp beslenen atlar (savaş araçları) manasını ifâde etmektedir:

-"**Onlara (düşmanlara) karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet ve cihad için bağlanıp beslenen atlar (savaş araçları) hazırlayın. Bununla ALLAH'ın düşmanını, sizin düşmanlarınızı ve onlardan başka sizin bilmediğiniz, ve hiç haksızlığa uğratılmazsınız**" (Enfâl 60).

"Râbitu" şeklindeki emrin bulunduğu ayetin meâli de şöyledir:

-"**Ey iman edenler, sabredin; direnip (düşman karşısında) sebât gösterin; üstün gelin; cihad için hazır ve rabitalı olun**" (Âl-i İmran, 200).

Bu ayette söz konusu olan "rabita"nın ne demek olduğu hususunda alimlerin farklı yorumları vardır.

Alimlerin bu husustaki değişik tariflerini şöyle sıralamamız mümkündür:

- 1- Atlarla saf bağlayıp tam bir irtibat halinde düşmana karşı durmak.
- 2- Düşman hudutlarındaki karakolları beklemek.
- 3- ALLAH düşmanlarının saldırısını önlemek için nöbet beklemek.
- 4- Bir namazdan sonra diğer namazı beklemek.

(et-Taberi, Camiul-Beyân on Te'vili Ayetil-Kur'an, Mısır 1954, IV, 221 v.d.; el-Kurtubî, el-Camiul i Ahkamil-Kur'an, Mısır 1967, IV, 323 vd.; er-Razî, et-Tefsirul-Kebir, IX, 156.)

Bazıları da bu ayette kastedilen rabitanın tasavvufî manada olduğunu söylemişlerdir.

(Muhammed Vehbi, Hulâsetul-Beyân fi Tefsiril-Kur'an, Şehzadebaşı 1341-1343, III, 289.)

Murabata – rabita iki türüdür:

1. Yukarıda söylediğimiz, İslam ülkesinin sınır boylarında nöbet tutmak ve düşmana karşı uyanık olmak. Bu mana murabatanın hakiki manasıdır.
2. Nefsin hilelerine karşı uyanık olmak. Bu da murabatanın mecazi manasıdır.

Bu manada olarak Hz. Peygamber (s.a.v.) de şöyle buyurmuştur:

"Bir namazın ardından diğerini beklemek ribat/rabita kabilindedir". "Size ALLAH'ın hatalarınızı ne ile sileceğini, derecelerini ne ile yükselteceğini söyleyeyim mi? Evet, buyur, söyle dediler. Zor şartlarda dahi mükemmel bir abdest almak, mescitlere doğru çok adım atmak, bir namazın ardından diğerini intizar etmek... İşte ribat/rabita budur, rabita budur, rabita budur"

Hz. Osman (radiyalahu anh) anlatıyor: "Rasûlullah (aleyhissalâtu vesselâm)'ı dinledim şöyle diyordu:

"ALLAH yolunda bir günlük ribât, diğer menzillerde (ALLAH yolunda geçirilen) bir günden daha hayırlıdır."

Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 26; (1667, 1664, 1665); Buharî, Cihâd 73; Müslim, İmaret 163; İbnu Mâce, Cihâd 7, Nesaî, Cihâd 39, 6, 39).Kutub-i sitte: 962

Fadâle İbnu Ubeyd (radiyalahu anh) anlatıyor:

"Her ölenin ameline son verilir, ancak ALLAH yolunda ölen murâbit müstesna. Çünkü onun ameli kıyamet gününe kadar artırılır. Ayrıca o, kabir azabına da uğratılmaz."

Tirmizî, Fedâilu'l-Cihad 2,(1621); Ebu Dâvud, Cihâd 16, (2500). Kutub-i sitte: 963

Kurân-ı Kerim'de ve sünnette bulunan bir kavramı Hz. Peygamber'in ve onu izleyenlerin anladığı gibi anlamak esastır. Bu ve benzeri kavramları doğru anlayabilmek için muhtaç olduğumuz birinc kural budur.

İkinci kuralımız ise, sık sık tekrarladığımız gibi şudur: İbadetler tevkîfidir, yani Hz. Peygamber tarafından sabitlenmiştir, onlarda hiçbir artırma ve eksiltme olmaz. Çünkü ibadetlerin neler olduğu ve nasıl yapılacağı akıl üstü konulardır ve bizler ibadetlerden hiçbir şeyi kaldıramayacağımız gibi, onları değiştiremeyiz ve eklemeler de yapamayız. Onlar tamamen Mabudun hakkıdır ve onlara müdahale bidat sayılır. Efendimizin ifadesiyle; **"Bütün bidatler dalalettir ve bütün dalaletler de cehenneme götürür"**.

Rabitacıların tevil ettikleri Mâide Sûresi'nin 35'inci ve Tevbe Suresi'nin 119'uncu âyet-i kerîmelerine ilişkin İslâm âlimlerinin tefsirlerinden örnekler:

1. Ebu Cafer Muhammed bin Cerîr Et-Taberî (Öl. H. 310)'ye ait Câmi'ul-Beyân Fi Tefsîr'il Kur'ân adlı tefsirinden:

a) Mâide Sûresi, 35'inci âyet-i kerîmesinin açıklaması: «O'na yaklaşmak için vesîle arayınız.»

«Diyor ki: O'na, kendisini hoşnut kılacak amelle yakınlık arayınız. vesîle kelimesine gelince: (Arapça) faîle veznindedir. Şöyle ki: Kişi "Filan kese tevessül ettim" der ; Bu, ona yaklaştım demektir. Yine bu cümleden olarak (Şair) Antere şöyle diyor: »

«Vardır sana gençlerde yiğitlerde vesîle, Çek sürmeyi kına yak madem ki öyle.»

Taberî bu açıklamadan sonra bazı hadislerle de yine "vesîle" kelimesinin, yakınlık kazanmak için arayış anlamına geldiğini kanıtlamaya çalışmaktadır.

b) Aynı kaynakta, Tevbe Sûresi, 119'uncu âyet-i kerîmesinin açıklaması: «Kelamın manâsı ancak şudur: »

«ALLAH'ın emir ve yasaklarına dünyada titizlikle uymak suretiyle ahrette sadıklarla beraber olunuz. (...) Tefsircilerden bazıları da şöyle demişlerdir: "Bunun manâsı: Ebubekr ile, Ömer'le, ya da Hz. Peygamber ve muhacirlerle birlikte olunuz." ALLAH onlara rahmet eylesin.»

2. Mu'tezileden Ebulkasım Jârullah Mahmûd b. Omar ez-Zemakhşerî (Öl. H. 538)'nin, El-Keşşâf An Hakâik'i Gavâmıd'it-tenzîl adlı tefsîrinden:

a) Mâide Sûresi, 35'inci âyet-i kerîmesinin açıklaması:

«Vesîle: Başvurulan her araç vesîledir. Yani bir yakınlık, bir iş, ya da başka bir şey... Bundan esinlenilerek emirlere uymak veya yasaklardan sakınmak suretiyle ALLAH'a yakınlık için başvurulan herhangi bir şey demektir.»

b) Aynı kaynakta, Tevbe Sûresi, 119'uncu âyet-i kerîmesinin açıklaması: «Sadıklarla birlikte...»

Sadıklar: Niyet, söz ve eylem olarak ALLAH'ın dininde dürüst davrananlardır ; Veya: "Onlar ALLAH'a verdikleri sözü yerine getiren kimselerdir.(enbiya 23) âyetinden anlaşıldığı üzere gerek imanlarında, gerekse ALLAH' a ve Rasûlüne verdikleri sözde bağlılık gösterenlerdir.

3. Fahrüddîn-i Râzî (Öl. H. 606) olarak bilinen Muhammed b. Omar b. el-Hasan el-Bekrî'nin Mefâtîh'ul-Gayb adı altında kaleme aldığı Tefsîr-i Kebîr'inden:

a) Mâide Sûresi, 35'inci âyet-i kerîmesinin açıklaması:

«"O'na yaklaşmaya yol arayınız" ALLAH'ın yasaklarını çiğnemekten sakınanlar olunuz ; ALLAH'ın hoşnutluğunu kazanmak için O'nun emirlerine tevessül ediciler olunuz. »

b) Aynı kaynakta, Tevbe Sûresi, 119'uncu âyet-i kerîmesinin açıklaması: «"Doğrularla beraber olunuz." yani, savaşlarda Peygamberle ve ashabıyla birlikte olunuz; Sakın münâfıklarla birlikte savaşlardan geri durup evlerinizde oturmayınız.»

4. Kurtubî Tefsiri olarak bilinen Endülüslü İslâm bilginlerinden Ebu Abdillâh Muhammed b. Ahmed el-Ensârî (Öl. H. 671)'ye ait, El-Jâmi' li-Ahkâm'il-Qur'ân adlı kaynaktan:

a) Mâide Sûresi, 35'inci âyet-i kerîmesinin açıklaması:

«"Ey iman edenler, ALLAH'ın emir ve yasaklarına titizlikle uyunuz ve O'na yaklaşmak için vesîle arayınız ": vesîle, yakınlık kazanmak demektir. (...) Ve vesîle, yakınlık kazanabilmek için başvurulması gereken şeydir.»

b) Aynı kaynakta, Tevbe Sûresi, 119'uncu âyet-i kerîmesinin açıklaması: « "Doğrularla birlikte olunuz" Yani, münâfıklarla değil, Peygamberle beraber çıkanlarla birlikte olunuz; Yani, sadıkların anlayışı ve yolu üzere olunuz. Denilmiştir ki, onlardan amaç peygamberlerdir.»

5. Kadı Beyzâvî Tefsîri (Öl. H. 691) olarak bilinen, Nâsiruddîn Ebu Said Abdullah b. Omar el-Baydâvi'nin yazdığı, Envâr'ut-Tenzîl ve Esrâr'ut-Te'vîl isimli eserden:

a) Mâide Sûresi, 35'inci âyet-i kerîmesinin açıklaması:

«"O'na yaklaşmak için vesîle arayınız" Yani gerek O'na tâatta bulunmak (emirlerini yerine getirmek), gerekse ma'siyetleri terk etmek (günah işlemekten sakınmak) suretiyle sevabını ve yakınlığını kazanmak için arayışta bulununuz.»

b) Aynı kaynakta, Tevbe Sûresi, 119'uncu âyet-i kerîmesinin açıklaması: «"Doğrularla beraber olunuz" Yani yeminlerine ve keza verdikleri söze olan bağlılıkları bakımından, ya da ALLAH'ın dininde (ALLAH'a karşı olan muamelelerinde) gösterdikleri içtenlik ve dürüstlük bakımından doğrular (doğruluktan şaşmayan insanlar) la birlikte olunuz, (onlar gibi davranınız.»

6. Medârik'ut-Tenzîl ve Hakâik'ut-Te'vîl adı altında, Ebu'l-Berekât Abdullah b. Ahmed b. Muhammed en-Nesefî (Öl. H. 701) tarafından yazılan ve kısaca Nesefî tefsiri olarak bilinen eserden:

a) Mâide Sûresi, 35'inci âyet-i kerîmesinin açıklaması:

«"O'na yaklaşmak için vesîle arayınız" âyet-i kerîmesindeki (vesîle):Herhangi bir surette (O'na) yaklaşabilmek ve yaklaşmayı sağlayabilecek bir iş yapmak üzere başvuru her türlü çaredir. Bu çareler, ALLAH Teâlâ'nın hoşnutluğunu kazanabilmek için tâatlarda bulunmak ve kötü eylemlerden sakınmak anlamında kullanılmıştır.»

b) Aynı kaynakta, Tevbe Sûresi, 119'uncu âyet-i kerîmesinin açıklaması: «"Doğrularla beraber olunuz" Yani, imanlarında doğru olanlar gibi olunuz, münâfiklar gibi değil. Ya da savaştan geri durmayanlar veya gerek niyet, gerek söz ve gerekse eylem olarak ALLAH'ın emir ve yasaklarına uyanlarla birlikte olunuz.»

7. Alâuddîn b. Muhammed b. İbrahim (Öl. H. 741) tarafından yazılan ve Khâzin Tefsiri olarak bilinen Lubâb'ut-Te'vîl Fi Maânit-Tenzîl adlı kaynaktan:

a) Mâide Sûresi, 35'inci âyet-i kerîmesinin açıklaması: «"O'na yaklaşmak için vesîle arayınız" Yani emirlerine uyararak ve rızasına erişebilecek davranışlarda bulunarak O'na yakınlık kazanma yollarını araştırınız.»

b) Aynı kaynakta, Tevbe Sûresi, 119'uncu âyet-i kerîmesinin açıklaması: «"Doğrularla beraber olunuz" Yani, Peygamber (s)'e ve arkadaşlarına savaşlarda bağlılık gösterenler ve onları onaylayanlarla birlikte olunuz; Savaştan geri kalıp evlerinde oturan ikiyüzlülerden olmayınız.»

8. İbn Kesîr Tefsiri (Öl. H. 774) olarak bilinen ve Ebulfidâ İsmail İmâduddîn b. Omar b. el-Kethîr tarafından yazılan Tefsîr'ul-Kur'ân'il-Azîm adlı eserden:

a) Mâide Sûresi, 35'inci âyet-i kerîmesinin açıklaması:

«"O'na yaklaşmak için vesîle arayınız" Yani Onun emirlerine uymak ve O'nu razı edecek işler yapmak suretiyle yakınlığını kazanınız.»

b) Aynı kaynakta, Tevbe Sûresi, 119'uncu âyet-i kerîmesinin açıklaması: «"Doğrularla beraber olunuz" Yani Muhammed (s) ve arkadaşlarıyla birlikte olunuz..»

9. Ebu Tahir Muhammed b. Ya'kûb el-Firûzâbâdî (Öl. H. 817) tarafından yazılan, Tenvîr'ul-Mikbâs Min Tefsîr'i İbn. Abbas adlı kaynaktan:

a) Mâide Sûresi, 35'inci âyet-i kerîmesinin açıklaması:

«"O'na yaklaşmak için vesîle arayınız" ALLAH katında üstün dereceler kazanmak için çarelere başvurunuz demektir. Nitekim yararlı işler yaparak, üstün derecelere nail olmak amacıyla arayışlarda bulununuz denmektedir.»

b) Aynı kaynakta, Tevbe Sûresi, 119'uncu âyet-i kerîmesinin açıklaması: «"Doğrularla beraber olunuz" Yani gerek hazarda, gerek savaş için evden ayrılma sırasında, gerekse fiilen savaşta Ebubekr'le, Ömer'le ve onların dâvâ arkadaşlarıyla birlikte olununuz.»

10. Kanûnî döneminin ünlü Şeyhu'l islâm Ebussuûd el-İmâdî (Öl. H. 982)'nin yazdığı İrşâd'ul-Akl'is-Selîm İla Mazâyâ'l-Kitab'il-Kerîm adlı tefsirden :

a) Mâide Sûresi, 35'inci âyet-i kerîmesinin açıklaması:

«Ey İmân edenler! ALLAH'dan sakınıınız.» «Can almanın ve bozgunculuk yapmanın ne dehşetli hadiseler olduğu (önceki âyetlerde) anlatıldıktan sonra; İkisinin hükmü açıklandıktan ve cinâyet işleyenin tevbe ettiği takdirde ALLAH'ın onu bağışlayacağına işaret edildikten sonra; sakınıılması gereken can alma ve fesat çıkarma gibi ALLAH'a başkaldırı sayılan eylemlerden uzak durmak; ruhları yaşatmak ve bozgunculuğu bertaraf etmek gibi tedbirler almak; bununla birlikte tevbede acele etmek suretiyle mü'minlerin her hâlükârda ALLAH'ın öfkesinden sakınımaları emrolunmuştur.»

«Arayınız» «Yani kendiniz için arayınız.» «O'na» «Yani O'nun vereceği sevabı kazanmak ve O'na yaklaşmak için» «Vesîle -arayınız-»

«Vesîle: (Arapça) Faîle veznindedir ve ALLAH'a yakınlık kazanmak için emirlere uymak ve yasaklı şeyleri bırakmak anlamına gelir.»

b) Aynı kaynakta, Tevbe Sûresi, 119'uncu âyet-i kerîmesinin açıklaması: «Ey İman edenler!» «Burada hitap geneldir. Bütün tevbekârlar öncelikle buna dahildir. Bununla birlikte, özellikle Tebuk Seferi'ne katılmaktan kaçınanların amaçlandığı söylenmektedir.»

«ALLAH'dan sakınıınız.» «Gerek işleyeceğiniz, gerekse bırakacağınız her şeyde (ALLAH'dan sakınıınız.) Öncelikle savaşlar konusunda Hz. Peygamberle olan ilişkiler bu hitabın kapsamına girmektedir.»

«Ve sadıklarla birlikte olunuz.» «İmanlarında ve verdikleri sözde (onlarla) beraber olunuz. Ya da ALLAH'ın dini ile ilgili olarak (genel anlamda): niyette, sözde ve eylemde onlarla birlikte olunuz; veya her konuda

(doğrularla beraber olunuz.) Veyahut tevbelerinde ve bağlılıklarında onlarla birlikte olunuz. Bu takdirde amaç, şu üç kişi ve benzer durumda olanlardır.»

Bütün bunlara ek olarak bir de Şîî (Ca'ferî) Mezhebi'ne mensup ulemâdan Ayetullah Nasır Mukârim Şîrâzî başkanlığında bir heyet tarafından hazırlanmış bulunan Tefsîr-i Numûne adlı eserden söz konusu iki âyet-i kerîmenin yorumu aşağıda sunulmuştur.

a) Mâide Sûresi, 35'inci âyet-i kerîmesinin açıklaması:

«Ey iman edenler! ALLAH'dan sakınınız ve O'na (yakınlık kazanabilmek için) vesîle arayınız.»

«Ey iman edenler! Sakınmayı kendinize huy (kural, alışkanlık)edininiz ve ALLAH'a yaklaşabilmek için kendinize bir vesîle seçiniz.»

b) Aynı kaynaktan, Tevbe Sûresi, 119'uncu âyet-i kerîmesinin açıklaması:

«Ey iman edenler! ALLAH'dan sakınınız ve sadıklarla beraber olunuz.»

«Ey iman edenler! ALLAH'ın emrine (muhâlefet etmekten) sakınınız ve sadıklarla beraber olunuz.»

İşte Nakşibendîlerin, tezlerini kanıtlamak için ileri sürdükleri iki âyet-i kerîmenin gerçek ve özlü açıklamaları bunlardır. Bu açıklamalar, dünyadaki Müslüman çoğunluğun güvendiği ve saygı duyduğu, aynı zamanda ilim adamlarının başvurduğu tefsirlerin başında gelen ve yukarıda adları geçen kaynaklardan aktarılmıştır.

Ancak ne hayret verici bir husustur ki, kitap ve sünnet çizgisinden sapmış olan Şîîler ve Mu'tezilîler bile (*yukarıdaki örneklerde görüldüğü üzere*) bu iki âyet-i kerîmeyi tefsir ederlerken kişisel yorumlarını ortaya koymaktan âdetâ dikkatli bir şekilde sakınmışlardır. Buna karşın, Sünnilikte kimseye sıra vermeyen tarikatçılar ALLAH'ın yüce kelâmına istedikleri her anlamı yakıştırmaktan çekinmemiş, üstelik bu yorumlarını günümüzde bir kitap haline getirmek suretiyle de cür'et ve pervâsızlıklarını sergilemişlerdir.

Görüldüğü üzere yukarıdaki tefsirlerin hiç birinde ne kelime olarak, ne de kavram olarak «râbita» denen bir şeyden söz edilmemektedir. Özellikle burada şu noktayı hatırlatmakta yarar vardır ki Kurân-ı Kerîm'in bütün âyetleri birer nedene bağlı olarak inmişlerdir. Bunlardan bazen birkaçının iniş nedeni aynıdır. Bu nedenlere İslâm'ın akademi dilinde «Esbâb-ı nüzûl» denir ve bu konu o kadar önemlidir ki Kur'ân ilimleri arasında bir bilim dalı olmuştur. Bu branş, âyetlerin iniş nedenlerini incelemekte, bir, ya da birkaç âyetin birden inmesine sebep oluşturan hadiseleri açıklamakta, bazen ilgili yer ve kişiler hakkında da bilgi vermektedir.

Daha ziyade hadisten desteğini alan bu ilim dalında örneğin, Eb'ul-Hasan Ali b. Ahmed el-Vâhidî, ve Celaluddîn Abdurrahman es-Suyûtî gibi İslâm âlimleri değerli eserler vermişlerdir. İşte yukarıda sözü edilen iki âyet-i kerîmeyi bu açıdan da ele aldığımız zaman görmüş oluruz ki her birinin belli bir iniş nedeni vardır . Bu nedenlerin ise râbîta diye bir şeyi çağrıştıracak hiç bir yanı yoktur.

Evet Mâide Sûresi'nin 35'inci âyet-i kerîmesi de -kaynaklara bakılacak olursa - ondan önceki iki âyet ve sonraki iki âyetle birlikte beş âyet olarak aynı olay hakkında birbirlerini tamamlayıcı şekilde inmişlerdir.

Rivâyet edildiğine göre Ukl ve Urayna Kabîleleri'nden bir topluluk Medîne'ye gelerek Hz. Peygamber(s.a.v.)'i ziyaret etmiş ve Müslüman olmuşlardı. Çölün mahrumiyetinden şikâyetinde bulunan bu adamlara ALLAH'ın Elçisi ilgi göstermiş, hem İslâm'a ısınmaları, hem de dinlenmeleri için onları Medîne dışında havadar bir yerde ağırlamak istemişti. Ne var ki bu vahşi çöl adamları konuklandıkları bu mevkide bir süre kalıp rahatladıktan sonra Hz. Peygamber(s.a.v.) tarafından onlara, sütünden yararlanmaları için tahsis edilmiş olan deve sürüsünün çobanını öldürmüş, develeri de alıp kaçmışlardı.

İşte Mâide Sûresi'nin 35'inci âyet-i kerîmesi, yakalanan bu canilere uygulanacak cezayı bildirmek üzere inerken, bu münasebetle savaşlarda düşmana karşı nasıl davranılacağı ve ALLAH'ın hoşnutluğunun (*başta cihad olmak üzere*) çeşitli hayırlı amellerle nasıl kazanılacağı hakkında 34. 36. ve 37'nci âyet-i kerîmeler de (*belki bu ilgiyle ve*) bir çeşit tamamlayıcı bilgi olarak inmişlerdir.

Hiç kuşku yok ki Kurân-ı Kerîm, tüm beşeriyet âlemine çağlar üstü bir ilâhî mesaj olarak gönderildiği için âyet-i kerîmeler (*gerek iniş sebeplerine göre, gerekse taşıdıkları çok yönlü mânâ ve hikmetlere göre*) her devirde insanlara, özel ve genel hayatlarında ışık tutacak ve yollarını aydınlatacaktır.

Şu var ki bazı âyetler çok genel anlamlar taşımaktadır. Mâide Sûresi'nin 35'inci âyet-i kerîmesi gibi. Burada ALLAH Teâlâ'nın bizden istediği şey: O'na yakınlık kazanmak için her yararlı işe sarılmak ve bütün hayırlı yolları denemektir. Çünkü bu âyet-i kerîmedeki «vesîle» araç demektir. Öyle ise Rabb'imizin yakınlığını ve hoşnutluğunu bizim için sağlayacak olan her şey, bu âyet-i kerîmenin kapsamı içine girmektedir.

Şu halde âyet-i kerîmedeki bu sınırsızlığı inkâr edercesine onu sırf râbîta için bir kanıt olarak ileri sürmek; ya da genelliğini kabul etmekle beraber

hiç bir alâka yokken onu râbîta ile iliştiirmek ve hele bütün bunların ötesinde, *(kaynağını Budizm'den aldığı ve İslâm'a zaman içinde yamandığı bütün çıplaklığıyla ortada bulunan, üstelik bir Hind meditasyonundan asla başka şey olmayan)* râbîtayı meşrulaştırmak için bu âyet-i kerîmeyi alet etmek, iki ihtimali ortaya getirmektedir:

Birinci ihtimal : İslâm'ı çarpıtmak ve onu içeriden çökertmek için amaçlı düşmanlıktır ki bu ihtimali râbîta yapanlar ve yaptırınlar için düşünmek *(ileride ayrıntılarıyla açıklanacağı üzere)* mümkün değildir.

İkinci ihtimal : Bilgisizlik, ya da bilgi yetersizliğidir; Buna bağlı şartlanmışlık altında gösterilen direniş ve inattır. Yani bu iş, esasen akıllı bir düşmanın marifeti olmasa gerektir.

Sadıklarla Birlikteyken

Gerçek mu'minler ancak Allah'a ve Rasulüne iman eden, ondan sonra asla şüpheye düşmeyen, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad edenlerdir. İşte asıl sadık olanlar onlardır. (Hucurat 15)

49 / HUCURAT - 15

İnnemel mü'minûnellezîne âmenû billâhi ve resûlihî summe lem yertâbû ve câhedû bi emvâlihîm ve enfusihîm fî sebîlillâh(sebîlillâhi), ulâike humus sâdikûn(sâdikûne).

Mü'minler ancak onlardır ki, Allah'a ve O'nun Resûlü'ne îmân ettiler. Sonra da şüpheye düşmediler. Ve malları ve canları ile Allah yolunda cihad edenler; işte onlar, onlar sadıklardır.

Tevbe Sûresi'nin 119'uncu âyet-i kerîmesine gelince, bu da yine tefsir âlimlerinin tesbitine göre Hz. Peygamber (s.a.v.)'in H. 8/M. 630 yılında tertip buyurduğu Tebuk Seferi'ne katılmaktan bilinçli olarak geri kalan Şair Kâab b. Mâlik, Hilâl b. Umeyye ve Mirâra b. Rabi' adlarındaki üç zat hakkında inmiştir ki zaten bundan önceki âyette (*yani Tevbe Sûresi'nin 118'inci âyet-i kerîmesinde*) adları açıklanmamış olsa bile bu asker kaçaklarının üç kişi oldukları ifade edilmektedir.

Dolayısıyla âyetin iniş sebebi berrak bir şekilde ortadadır. Şimdi, bu âyet-i kerîmeyi başka yönlerde çekenlerin iman, akıl, bilgi ve ahlâk bakımından hangi derekelerde bulduklarını bir kez daha teşhis edebilmek için onu, önceki iki âyetle birlikte tekrar incelemeye çalışalım. Evet ALLAH Teâlâ, Tevbe Sûresi'nin, 117. 118 ve 119'uncu âyet-i kerîmelerinde meâlen şöyle buyurmaktadır:

Tevbe 117: «Gerçek şu ki ALLAH, Peygamber (s.a.v.)'i ve O'na o zor saatte uyan muhacirleri ve ensârı bağışladı. İçlerinden bazılarının kalpleri kaymaya yüz tutmuşken yine de onların tevbesini kabul etti. Çünkü O, onlara karşı şefkatli ve esirgeyicidir.

Tevbe 118: «Keza seferden kendilerini geri bırakan o üç kişinin de tevbesini kabul etti. Dünya bütün genişliğine rağmen onların başına daralmıştı. Canları sıkıldıkça sıkılmış, ancak ALLAH'a sığınmaktan başka çareleri olmadığını anlamışlardı. (Nihâyet) tevbe etsinler diye ALLAH onların tevbesini kabul buyurdu . Çünkü elbette tevbeyi kabul eden ve elbette ki esirgeyen ALLAH'dır.»

Tevbe 119: «Ey iman edenler! ALLAH'ın emir ve yasaklarına titizlikle uyun ve doğrularla beraber olun.»

Görüldüğü üzere son âyet, öncekileri âdetâ tamamlayıcı bir anlam sergilemekte ve çok genel bir mesaj vermektedir. Dolayısıyla bu olayın gerek o günün şartlarında uyandırdığı izlenimler ve sebep olduğu olumsuzluklar, gerekse dünya durdukça meydana gelecek benzerlerinin neden olabileceği sonuçlar bakımından bu âyette bizlere yöneltilmiş o kadar büyük bir uyarı vardır ki bu noktayı bilinçli olarak göz ardı edip onu Hind kaynaklı bir meditasyon uygulamasına kanıt göstermek, ALLAH'ın yüce kitabını alaya almaktan başka bir şey değildir!

Bu ise ister bilgisizlik, isterse bir hamâkat eseri olsun, bir yanlışlık ya da mazeret olmaktan uzaktır.

Başta Halid Bağdâdî olmak üzere bu şahıslar, meşruluğunun da ötesinde onun kaçınılmaz gerekliliğini, hatta râbitanın, kaynağını Kurân-ı Kerîm'den ve Rasulullah (s.a.v.)'in sünnetinden aldığını kanıtlamak için olağanüstü çaba sarf etmişlerdir. Râbitaya bazı izahlarla belli bir boyut kazandıranlar, yakın tarihte yaşamış olan Nakşibendî şeyhleridir.

Rabita tanımlarından başlıcaları şunlardır :

Halid Bağdâdî'ye mal edilen açıklamada şöyle denilmektedir:

«**Tarîkatta râbita: Mürîdin, ALLAH'da fânî** (Fânî olmak: Bir tasavvuf terimidir. Sûfîler arasında genel olarak «ALLAH'da fânî olmak» ya da «fenâfillâh» şeklinde de ifade edilmektedir) **olmuş bulunan şeyhinin şeklini hayâlinde sürekli canlandırmasıyla onun rûhâniyetinden yardım istemesi** (Tarîkatların hemen tamamında ve özellikle Nakşibendî Tarîkatında çok önemli bir inanış şekli olan «Rûhâniyetten istimdâd» ya da günümüzün Türkçe'siyle (Evliyaların ruhundan yardım dilemek), kaynağını Animizm'den alır. «Animizm, ataların ruhlarına tapma esasına dayanan politeist bir inançtır.») **demektir. Bu da mürîdin edeplenmesi** (saygılı olmaya alışması) **ve tıpkı şeyhinin yanında bulunuyormuş gibi gıyabında da ondan feyiz alabilmesi için lüzumludur. Çünkü mürîd, şeyhinin şeklini hayâlinde canlandırmakla ancak huzur bulur, nurlanır ve bu sayede çirkin davranışlarda bulunmaktan sakınır.** (Halid Bağdâdî, *Risaletun fi Tahkiyk'ır-Râbita (Raşahât'ın kenarı, s. 221-232)*) »

Kişi doğrudan doğruya ALLAH'ı düşünür, bir nevi ALLAH ile manevi bir bağ kurar ve hep O'nunla beraber olduğunu tasavvur eder. Bu şekilde manevi bir bağ kuramazsa, bağlı bulunduğu mürşidini düşünür. Onun bağlı bulunduğu şeyhlerin silsilesi ile Hz. Muhammed (s.a.s)'e ulaşır. O'nun vasıtası ile de ALLAH'a ulaşır ve

O'nunla manevi bağ kurar. Tasavvuftaki rabıta, bu şekilde dolaylı yoldan ALLAH'a gitmek ve araçlar vasıtasıyla O'nunla manevi bağ kurmaktır. Doğrudan ALLAH ile manevi irtibat kuramayanlara bu şekildeki rabıta tavsiye edilmiştir. Aksi hallerde buna lüzum görülmemiştir.

(*M.Halid, Rabıta hakkında risâle, İstanbul 1924, s.238; Selçuk Eraydın, tasavvuf ve Tarikatlar, İstanbul 1990, s.447*)

Rabıta bir müridin, mürşid-i kamilinin ruhaniyetiyle beraber, suretini kalp gözünen önüne getirerek hayal etmesi ve kalbiyle ondan yardım istemesinden ibarettir.

(*Ruhu'l Furkan, c.II, s.64*)

Muhammed Halid Hazretleri, Risale-i Halidiye'sinde şöyle buyuruyor:

Rabıtanın en üstün derecesi, iki gözün arasında olan hayal hazinesi ile mürşidin ruhaniyetinin yüzüne hatta iki gözünün arasına bakmaktır. Zira orası feyiz kaynağıdır. Ondan sonra mürşide karşı kendini alçaltarak, son derece tevazu ile yalvarmak ve onu Mevlâ ile kendi arana vesile kılmak üzere, mürşidin ruhaniyetinin hayal hazinesine girip oradan kalbine ve derinliklerine yavaş yavaş indiğini düşünüp, senin de peşinden yavaş yavaş oraya aktığını ve indiğini hayal ederek, şeyhini, kendi nefsinden geçinceye kadar hayal gözünden kaybetmemektir.

(*Ruhu'l-Furkân cII, s 79*)

Bunu da şu söze dayandırmaktadırlar :

"Hz Ebubekr radiyALLAHu anh kaza-i hacet (tuvalet) için Efendimiz sallALLAHu aleyhi ve sellemden hali bir yer bulamadığından, bu durumu Efendimiz'e şikayet etti. Efendimiz de ona ruhsat verdi" yani Hz. Ebubekir tuvalette, ihtiyacını karşılarken bile Muhammed sallALLAHu aleyhi ve sellemi hayal ediyordu.

Tabi bu durum ne derece delilleri olur ayrı bir konu çünkü çok sevdiği kişinin hayali insanın gözünün önünden gitmez. Şair, sevgilisi için "Gündüz hayalimde, gece düşümde" diyor. Bu gayet normaldir.

Hz. Ebubekir, Hz Muhammed sallALLAHu aleyhi ve sellemi çok sevdiği için tuvalette bile aklından çıkaramadığını ifade etmektedir. Tarif edilen rabıtayla bunun bir ilgisi yoktur . Sebebi ise Rabıta sırasında şeyhin ruhaniyetinin müridin yanına geldiğini iddia etmektedirler. Şeyhin ruhaniyeti müridin yanına nereden geliyor ki mürit ondan yardım istesin?

Hz. Ebubekir (r.a.) efendimiz , tuvalette iken bile Hz. Muhammed (s.a.v) efendimizi ister istemez aklına hayaline geldiğini , bunda da bir sorumluluk olup olmadığını sorduğunda Rasulullah (s.a.v) efendimiz bunun fitri bir şey olduğunu , önüne geçilemeyeceğini , bir vebali olmadığını bildirmiştir.

Burada dikkat edilmesi gereken bir husus ise Rasulullah (s.a.v) ben de senin tuvalette beni hayal ettiğini , düşündüğünü biliyorum , sana yardım ediyorum , nereden ne yaptığından haberdarım dememiştir !

Kişinin annesini , babasını, evladını , öğrencisini, şeyhini, işini vs düşünmesi hatırlamaktır . Rabıta değil. Çünkü rabıta da karşılıklı düşünme ve haberdar olma yardımlaşma ve ne yaptığından haberdar olmak anlatılmaktadır !

İşte bu tür sapkın anlayışlarda şeyhinin kendini her halde iken gördüğünü sanan cahil softalar tuvalet ve banyoya bile günlerce girememektedirler . ALLAH c.c. akıl fikir ve sahih bir itikat versin.

Rabıta sırasında şeyhin ruhaniyetinin müridin yanına geldiğini iddia etmektedirler. Buna delil olarak ta şu ayetin tefsirini yaparak verirler:

"(Yusuf aleyhisselam kasıtsız olarak, elinden gelmeyerek) ona (Züleyha'ya) meyletti. Rabbisinin burhanını (delilini) görmeseydi, (o meylene göre hareket edebilirdi). (Yusuf 24)

Yakup aleyhisselamın ruhaniyyetinin, şaşkınlığından parmaklarını ısırması olduğu halde Yusuf aleyhisselama gözükerek "O kadından sakın." dediğini açıklamıştır . Bunu da kendi kitaplarına Müfessir Zemahşeri böyle açıkladı diyerek kitaplarına koymaktadırlar. (Ruhu'l-Furkan, c. II, s. 65,66.)

Halbu ki Zemahşeri böyle diyenler var diyerek onları eleştirmek için yazmıştır. Çünkü Zemahşerinin konuyla ilgili ayetin tefsirinde aynen şu

ifadeler bulunmaktadır :

"Bu ve bunun gibi şeyler hurafeci zorbalara tutundukları şeylerdir. ALLAH Teâlâ'ya ve peygamberlerine iftira bunların dini olmuştur..."

(Mahmut b. Ömer ez-Zemâşerî, el-Keşşâf, c. I, s. 467, el-Matbaat'üş-şarkiyye.)

Biraz düşünülse bunun Yusuf Suresindeki başka âyetlere de aykırı olduğu görülür. Bir âyette şöyle buyruluyor:

"(Yakup) Onlardan yüz çevirdi Vah Yusuf'um vah!" dedi. Üzüntüden iki gözüne de ak düştü. Kederi içine gömülüydü." (Yusuf 84)

Bu olay, **Hz. Yusuf'un, Mısır'a gelen kardeşlerinden Bunyamin'i, hırsızlık bahanesiyle alıkoymasından sonra olmuştu. Eğer Bunyamin'i Hz. Yusuf'un alıkoyduğunu bilseydi Hz. Yakub, böyle üzülür müydü?**

Râbitayı Kanıtlamada Nakşibendîlerin Kullandığı Uslûp:

Kusheyrî ve Gazalî gibi iyi eğitim görmüş nadir şahsiyetler istisna edilecek olursa esasen bütün tasavvufçuların anlatım ve açıklama tarzları perişan, rasgele ve dağınıktır. Bu durum elbette ki Nakşibendîler için de aynen söz konusudur. Genellikle bütün yazıp çizdiklerinde ve özellikle râbitaya ilişkin olarak kaleme aldıkları mektup ve kitapçıklarda bir anlatım mantığına rastlamak mümkün değildir. Bu nedenle, yazılarında hiç bir metod ve

disiplin yoktur.

Hiç kuşku yok ki anlatım mantığının temeli diyalektik kurallar üzerinde kuruludur. Çünkü kanıtlamak, ilim kaynaklarına akılcı yollardan başvurmak suretiyle gerçekleri belli bir açıklama düzeni ve mantık silsilesi içinde ortaya çıkarma sanatıdır. Bu sanatın icrasında eğer tez ile kanıt arasında hiç bir ilgi ortaya konamazsa, ya da bu iki şey arasında herhangi bir ilgi yokken bunun var olduğu yolunda kuru bir inat sergilenirse bunda artık bir anlatım mantığı aramak abes olur. Doğrusu böyle bir tutuma, müzmin bir megalomani tezahürü demek daha doğru olur.

Nitekim râbita konusunda Nakşibendîlerin sergilediği inat aynen böyledir. İşte örnekleri:

Son dönem Nakşî şeyhlerinden İsmet Garibullah râbitasız çalışan insanın deli olduğuna kesin şekilde hükmetmekte ve bu konuda aynen şunları söylemektedir:

«Bin yıl olsa ah vah sırr-u celî,
Hakka vasıl kimsenin olmaz dili ;
Manevi sohbetle vasıl her velî ;
Râbitasız sa'yeden mutlak deli.» (*Risâle-i Kudsiyye s. 95*)

Demek ki bir insan eğer gidip bir Nakşî şeyhine bağlanmamışsa ve tabiatıyla "mürşidsiz olduğu için" böyle birinin şeklini de zihninde canlandırmaksızın çalışıyorsa (yani ibâdet ediyorsa!) o insan, İsmet Efendi'ye göre mutlak surette delidir! Bu konudaki kanıtı da aynen, kendisinden önceki şeyhlerin ileri sürdüğü gibi Tevbe Sûresi'nin 119'uncu âyetidir (!) (*Risâle-i Kudsiyye s. 92*)

Bir başka örnek de Halid Bağdadî'ye mal edilen Risâle-i Hâliyye tercümesindeki şu ifadelerdir:

«Eğer denilirse ki râbitaya delil-i sâbit var mıdır ? Biz deriz ki:
-Naam, (yani evet) kitab ve sünnet ve kıyas ile delil sabittir. Emma kitâb ile sübûtu, Hak Teâlâ'nın "ve'bteğû ileyhi'l-vesîlete" kavli-i şerifidir.»(maide35)

(*Risâle-i Hâliyye tercümesi S. 11*)

Ne ilginçtir ki Nakşibendîler bu kitabın Halid Bağdadî'ye ait olup olmadığını bile şimdiye kadar kanıtlayamamışlardır. Çünkü bu kitapçık onların iddiasına göre Bağdadî tarafından yazılmış olan Arapça bir metnin tercümesidir. Bu metnin nerede olduğu hakkında ise hiçbir şey söylememektedirler. Hal böyle iken râbitanın, sözde ALLAH'ın kitabında ve Rasulullah (s)'ın sünnetinde sabit delilleri bulunduğunu bu kitapçığa dayanarak söylemektedirler!

ALLAH'ın kitabından, davâlarına kesin birer delil olarak ileri sürdükleri Tevbe Sûresi'nin 119'uncu ve Mâide Sûresi'nin 35'inci âyet-i kerîmelerinden râbita diye bir anlam çıkarmak, Nakşibendîlikteki mantık

iflasının sadece bir tek kanıtı değil, görüldüğü üzere bu düşünceyle sergiledikleri anlatım üslûbu da onların ilim divanında ne duruma düştüklerini açıkça ortaya koymaktadır.

Bir tarîkat şeyhine bağlanmayı, ondan sonra da belli bir şekilde hareketsiz oturup o insanı zihinde canlandırmayı ve onun (her ne demekse) rûhâniyetinden medet ummayı bu iki âyet-i kerîme ile açıklamaya çalışmak acaba hangi ilgiyle mümkün olabilmektedir?

Râbitanın Tarihi ve Kaydettiği Aşamalar

Râbita ne kadar bir geçmişe sahiptir, ya da bugünkü anlamda ilk kez ne zaman söz konusu edilmiştir? Bu inanış tarzı kim ya da kimler tarafından Nakşibendî doktrinine yerleştirilmiştir?

Aslında bu ve benzeri soruların cevabını Nakşibendî Tarîkatı'nın, kaydettiği evrimin akışı içinde aramak lazımdır. Çünkü bizzat bu tarîkatın ruhanileri ve ileri gelenleri tarafından bu konuda söylenmiş olan sözlere bakılacak olursa Tarîkat, tarih boyunca aşamalarla çeşitli adlar almış ve içinde faaliyet gösterdiği muhitlerin gelenek ve anlayışlarıyla yeni yeni içerikler kazanmıştır.

Müteveffa eski Ağrı Milletvekili ve «Doğu»'nun ünlü Nakşî şeyhlerinden Muhammed el-Küfrevî'nin torunu ve O'nun temsilcisi Kasım Kufralı (Küfrevî), 1949 yılında yazdığı «NAKŞİBENDİLİĞİN KURULUŞ VE YAYILIŞI» adlı eserin önsözünde aynen şunları söylemektedir:

«İlk şeyhlerinin Türkistan ve Maverâünnehrlî olmaları dolayısıyla Nakşibendîliğe bu muhitin anane ve âdetleri de girmişti. Tesirleri türlü şekillerde tezahür eden bu gelenekler dolayısıyla Nakşibendîliğin Türk fikriyatı bakımından da tetkiki gerekiyordu.»

Nitekim Kasım Kufralı bunları tetkik etmiş, (incelemiş) ve birçoğunu ortaya çıkarmıştır; ki bunların en önemlisi Nakşibendî Tarîkatı'nın hangi tarihlerde kurulduğu konusudur. Çünkü Nakşibendîler, «Silsile-i Sâdât» diye adlandırıp, birbirine bağladıkları birkaç düzine insandan oluşan hayâlî bir tarîkat zinciri aracılığıyla bu teşkilatı her ne kadar Hz.Ebubekr'e kadar bağlıyorlarsa da Kufralı bunu âdetâ yalanlarcasına (yine bu kitabının önsözünde) şunları kaydetmektedir:

«Mevcut eserlere dayanılarak Nakşibendîliğin teessüs tarihi Gazneliler zamanına kadar çıkarıldığı için, tarîkatın bu hanedân zamanından itibaren hakiki hüviyetini ihraz etmeye başladığı, Hâce (Bu kelime Farsça'dır. Efendi, reis, öğretmen, başkan ve önder gib)Yusuf el-Hemedânî devrine kadar geçirdiği istihâle tetkike mebde' ittihaz edilmiştir.»

Nakşibendîliğin âdetâ cenneti haline getirilmiş bulunan Türkiye'de «bu tarîkatın bağlıları, neden son zamanlarda râbita üzerinde titizlikle durmaya başladılar?» sorusuna gerçek anlamda bir cevap bulabilmek için bu tarîkatın tarihini irdelemekle ancak mümkün olabilecektir. Her ne kadar Nakşibendîliğin tarihi amaç değilse de konunun ana çekirdeğini oluşturan râbita hakkındaki ayrıntıların su yüzüne çıkarılabilmesi açısından bu mistik

akımın geçmişini biraz eşelemek burada az çok önem taşımaktadır. Nakşibendîliğin, genelde Türklere mahsus bir İslâm modeli olduğunu söylemek yanlış olmaz. (Sırf Kurân-ı Kerîm'e ve Rasulullah (s.a.v.)'in Sünnetine bağlı Müslüman azınlığın dışında kalan) Anadolu'daki hemen bütün Türkler, bilerek veya bilmeyerek İslâm'ı bu model içinde benimsemişlerdir. Hatta ve hatta Türkiye'deki «dindar» Kürtler'in, Melez Arapların ve diğer Müslüman azınlıkların da İslâmî anlayışı, egemen kitle olan Heterodoks Sünni Türklerin etkisi altında Nakşibendîleşmiştir. Bu bakımdan kurallarıyla, âyinleriyle ve dış dekoruyla topluma aşıladığı zihniyet ve ona verdiği yön bakımından, Nakşibendîliğin serüvenini araştırarak râbitanın tarihi hakkında tesbitler yapmak daha doğru olur. Bu tarîkatın gerçek anlamda Türklerin milli dini olduğunu en çarpıcı şekilde kanıtlayan aşağıdaki sözlerin bizzat Şah-ı Nakşibend tarafından söylendiği Nakşibendîliğin en güvenilir bir kaynağında yer almaktadır. «Ol hâbı ana dedim. Buyurdular ki: " Ey oğul ! Sana meşayih-i Türkten nasib erişse gerektir.» (*Nefehât Terc.*)

Nakşibend'in, gördüğü bir rüyayı büyükannesine anlattığı zaman O'nun, bu düşü nasıl yorumladığını anlatan yukarıdaki sözler bugünkü Türkçe ile şöyledir: «O rüyayı ona söyledim. Buyurdular ki: " –Ey oğul! sana Türk şeyhlerinden bir pay ulaşa gerektir. » Yani Türk şeyhleri seni eğitecek ve sana yön vereceklerdir.

Bu iki cümleden bile çok rahatça anlaşılmaktadır ki: Türklük ideali, Nakşibend'in doğduğu ta Miladî 1318 yıllarından itibaren İslâm'ı sırf bu millete mahsus bir din kalıbına dökmek için Nakşibendî Tarîkatı'na çok önemli bir rol yüklemeye başlamıştır. Bu ipucundan hareketle iz sürülürse çok net bir şekilde görülecektir ki doğrudan doğruya İslâm'ı Kur'ân'dan anlamak ve O'nu, orijinal nitelikleriyle alıp hayata geçirmek, daha o zaman Türkün milli idealine sığmamıştır. Çünkü tarîkat kapısından girerek İslâm'la tanışan Türk insanı, genellikle «Ben önce Türküm, ondan sonra Müslümanım» diye düşünmüştür. Bu özellik aynı zamanda İranlılar için de söz konusudur. Nitekim, İranlılar için Şiîlik, nasıl ki bir İslâm modeli haline gelmişse Türkler için de Nakşibendîlik bir İslâm modeli haline gelmiştir. Bu nedenle, İranlı Şiî'nin vicdanında «Âyetullah» denen kutsal kişiliğin yeri ise Nakşibendî Türkün vicdânında da «Efendi Hazretleri»'nin yeri odur. Arı İslâm'ın eski Türkler arasında salt bir Arap dini olarak algılanmış olması gibi çok güçlü bir ihtimalin varlığını eğer düşünecek olursak, elbette ki dil ve kültür farklılıklarından kaynaklanan bir takım sorunların, İslâm'ın Nakşibendîleştirilmesinde büyük etken oluşturduğuna da inanmamız gerekir.

Dolayısıyla «Alternatif bir İslâm şekli»'nin elde edilebilmesi için elbette ki çeşitli malzemelere gereksinim vardı. Nitekim eski Türk rûhânîlerinin yaptığı iş, bu malzemeleri bulmak olmuştur. İşte bunlardan biri de «râbita»'dır.

Şunu da bilmeliyiz ki, tasavvuf diye anlatılan şey; bir hal, İslam'ın daha dikkatli ve hassas yaşanma biçimi; zikir, zühd, ibadet ve tefekkür olarak Hz. Peygamber'den beri var olan bir yaşama biçimi {olmalıdır. İbadeti yalnız ALLAH'a has kılmak ise} İslam'ın ta kendisidir. Tarikatlar ise –Kitap ve sünnet çizgisinde kaldıkları sürece- tasavvufun mektepleri ve mezhepleridirler. Ancak rabita tasavvufun şartlarından değildir ve tasavvufun ehli sünnet çizgisinde yaşandığı ilk yüzyıllarında da onda bu anlamda bir rabita hiç olmamıştır. Sevginin, bağlılığın, kardeşliğin, ittibanın rabita diye anlatılması da elbette isabetli olmaz.

Dolayısıyla rabitayı kabul edip etmemekle, tasavvufu kabul edip etmemek farklı şeylerdir.

Bazı tarikatlerdeki güzel sanılan insanların hatırı için rabitayı da onların anladığı gibi kabul etmek isterdik. Ancak İslamın ve hakikatın hatırı daha büyüktür ve buna karşı saygısızlığı hiç göze alamayız, bu sebeple de dini bir delile dayanmayan bir uygulamayı red ederiz !

Bu noktada şunu da zikretmeliyiz ki, tasavvuf bu günkü hali itibariyle bir Rabbani alimlere muhtaçtır. Nasıl onlar zamanında tarikatlar İslam'dan çok uzaklaşmışlardı ve o bu konuda bir tecdid gerçekleştirip, onları tekrar Sünni ve Kurânî çizgiye oturttu ise, bu gün de bunu yapacak birisine şiddetle ihtiyaç vardır. Çünkü çoğu tarikatlar bu gün ya cehalet ve sapmaların, ya da sahtekarlık, derin ilişkiler ve düzenbazlığın hakim olduğu karanlık odaklardır. Ancak tecdid, teceddüt ve yeniden Kurânî çizgiye gelme ihtiyacının umumi olduğunu ifade ediyoruz .

RESİM KULLANARAK RABİTA YAPMAK - "teknolojik rabita"

Tasavvufta rabita denince, Nakşiler tarafından (Yani Hz. Peygamber'den yaklaşık 700 sene sonra) geliştirilen bir disiplin akla gelir. Mürit şeyhini sevecek, ona kalben bağlanacak, buradan Hz. Peygamber'e, oradan da ALLAH'a ulaşılacak ve O'nunla irtibatlı olunacaktır. Bunun için mürit öncelikle şeyhinin suretini hayal edecek, onun güzelliklerinin, ahlakının kendisine feyezana etmesini isteyecektir. Hatta şeyh müridini ALLAH'a bağladığı için onun kendisi bizatihi rabitadır/bağdır. (Enver Fuad.Mu'cem 88)

Mutasavvıflar rabita'yı, müridin şeyhini düşünerek kalbinden dünya ile ilgili şeyleri çıkarması, şeyhi vasıtası ile Hz. Peygamber (s.a.v)'e ve ALLAH'a kalbini bağlaması şeklinde anlamışlardır. Hemen hemen bütün tarikatlarda rabita vardır. Bilhassa Nakşibendiyyenin ıstılahlarındandır.

Tarikat ehli, rabitayı ayet ve hadise dayandırmaya çalışmaktadır. Onlara göre, "sadıklarla birlikte olun" (Tevbe, 119) gibi ayetler ve "kişi sevdiğiyle beraberdir"

(Buharî, Edeb; 96; Müslim, Birr, 165; Tirmizî, Zühd, 50.) gibi hadisler, rabitanın caiz olduğunu göstermektedir.

(Süleyman Uludağ, Tasavvuf Terimleri Sözlüğü, İstanbul 1991, Rabita mad.)

Bu hayal etmeyi gerçekleştirmek üzere bazı tarikatlarda (mesela menzil)müritler, üzerlerinde şeyhinin resmini bulundurmaktadırlar. Hatta

Hz. Peygamber (s.a.v.) adına yapılan hayali bir resmi üzerlerinde bulunduran tarikat mensupları da.

Bu elbette cehaletten öte bir cinayettir. Cahiliye dönemindeki Kureyşli putperest müşriklerde sevdikleri alimlerin ve büyüklerinin putlarını karşılına alarak ALLAH'a yaklaştırmaya çalışır , yasak olmadığı için ibadetlerinde heykelleri (*put*) aracı kullanırlardı. Günümüzde bu şekilde şeyhlerinin hayal ile yada resimler aracılığı ile Rabıta yapanlar İslam dininde ayet ile haram olan heykel-put hükmü bulunmasaydı şeyhlerinin putları karşısına geçerek rabıta yapmaları daha kolay ve etkili olurdu . O zaman mürit, şeyhinin putu karşısına geçecek, ona rabıta yapacak ve onun ruhaniyetinden yardım isteyecekti. Ona karşı kendini alçaltarak, son derece tevazu ile yalvaracaktı.

Putu tapanların yaptığı zaten bundan başkası değildi. Aradan heykeli kaldırıp yerine şeyhin hayalini geçirmek neyi değiştirir?

Putu tapanlar da zaten taştan veya ağaçtan bir şey beklemiyor, onun temsil ettiği varlığın ruhaniyetinden yardım bekliyorlardı.

Tasavvufçuların tarif ettiği rabıtaya sadece şu âyet delil olabilir:

" İyi bil ki, saf din ALLAH'ın dinidir.

Onun berisinden veliler edinenler "Biz onlara başka değil sadece bizi ALLAH'a tam yaklaştırsınlar diye kulluk ediyoruz." derler. İşte ALLAH, onların aralarında tartışıp durdukları şeyde hükmünü verecektir. ALLAH, yalancı ve gerçekleri örtüp duran kimseleri doğru yola sokmaz ." (Zümer 3)

Şöyle de diyebiliriz: Bir ibadet düşünün ki, Hz. Peygamber onu hiç yapmamış, öğretmemiş ve onu izleyen selefi salihin de böyle bir şeyden haberdar olmamıştır. Böyle bir ibadetin olması mümkün değildir. Bu anlamdaki rabıta için delil getirilen: "**Sadıklarla beraber olun**" mealindeki ayet-i kerime, ya da "**Kişi sevdiğiyle beraberdir**" hadisi şerifi de İslamî gelenek içerisinde "**rabıta**" ortaya çıkıncaya kadar hiç böyle anlaşılmamıştır. Zorlama bir tevil yapmadan böyle anlaşılması da mümkün değildir. Zorlama tevillerin insanları saptıracağını da bizzat Kurân-ı Kerim söylemektedir. (Al-i İmran 7)

Sahabe efendilerimizin Hz. Peygamber'e olan sevgilerinden böyle bir uygulama çıkarmak da mümkün değildir. Aksi halde, ALLAH Rasulü'nü izleyen 700 yıl, insanlar, hatta bizzat Hz. Peygamber'in kendisi bunu keşfedememiş ve anlamamış olurlardı. Oysa akide ve ibadetler konusunda en doğru anlama, Hz. Peygamber'le beraber olanların, sonra da onları izleyenlerin anlamasıdır. Bunda bütün İslam alimleri ittifak halindedir.

Peygamberimiz (s.a.v.)'in de, rabıta ve ribat hakkında söylemiş olduğu hayli hadis vardır. O'nun bu hadislerinden bazıları şöyledir:

"Bir gün ALLAH yolunda ribatta bulunmak, dünya ve dünyada bulanan her şeyden daha hayırlıdır"

(Buharî, Cihad, 73; Muslim, İmâre, 163; Nesâî, Cihâd, 39; İbn Mace, Cihâd, 7.)

"ALLAH'ın onunla hataları affedip bağışlayacağı, dereceleri yükselteceği bir şeyi size söyleyeyim mi? Abdest üstüne abdest almak, camide cemaatle namaz kılmaya devam etmek ve her namazdan sonra diğer namazı beklemek. İşte ribat budur!. İşte ribat budur!. İşte ribat budur!."

(Muslim, Tehâret, 41; Tirmizi, Teharet, 39; Neseî, Teharet,106; Muvatta, Sefer, 55.)

"Kim bir günlük (yirmi dört saatlık) ribatta bulunursa, bir aylık oruç ve ibadetten daha fazla sevap kazanmış olur"

(Nesaî, Cihad, 39; Tirmizî, Fedâilul-Cihâd, 35; İbn Mace, Cihâd, 7.)

Bütün bu ayet ve hadislerden anlaşıldığı gibi, rabıta, çeşitli manalar için kullanılmıştır. Ancak daha çok bir cihad terimidir. Ayet ve hadislerin çoğunda rabıta, ALLAH ve Peygamberin düşmanlarına karşı silahlanma, cihad için hazırlıklı olma, müslümanlarla kâfirlerin arasındaki hudut karakollarında nöbet bekleme ve bu duygulara sıkı sıkıya bağlı olma demektir.

Buna göre ayet ve hadislerde kastedilen anlamlardan mutasavvıfların uygulamasını destekleyecek en ufak bir işaret yoktur. Ayet ve hadislerde dile getirilen cihad ruhunu meskenete çevirmekten başka bir şey yapmayan mutasavvıflar Kur'an ve hadislerdeki bu ribat kelimesini çok yanlış bir alana çekmişlerdir.

Hiç bir sahabe Rasulullah'ı aracı kılarak rabıta yapmadığı gibi, hiçbir tabii de sahabe'yi aracı kılarak rabıta yapmamıştır. Rabıtanın bu şekildeki uygulaması tarikatların Hicri yedinci yüzyıldan sonraki dönemlerde uydurdukları bir bid'attir.

CİMA ANINDA ŞEYHİNİ HAYAL , RABITAYA AKLİ DELİL !

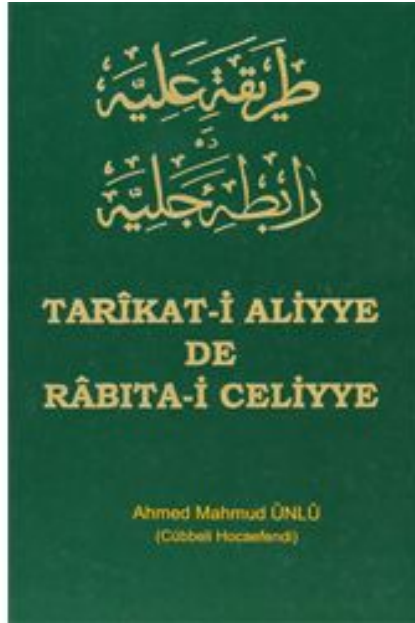
Cübbeli Ahmet Mahmud Ünlü Hoca:

Cübbelinin bir konuşmasında eline alıp gösterdiği Rabıta kitabından örnek sayfa :

Tasavvuf camiasının sevilen simalarından ! Cübbeli Ahmed Mahmud Ünlü ise **"TARİKAT-I ALİYYE'DE RABİTA-I CELİYYE"** adlı kitabında Rabıtaya deliller bulmaya çalıştıktan sonra, "Rabıta Hakkında Akli Deliller " bölümünde 261. sayfasında şu maddeyi delil olarak

bizlere sunmuştur !

“Herhangi bir işi , severek ve kalbi istila edecek şekilde düşünmek o işi yapmak gibi insana tesir eder. İyilikleri düşünmek iyi , kötülere hayal etmekse kötüdür. **Bazı ulema , doğacak çocuğa bereketi sirayet eder ümidiyle kişinin, cima halinde Salih kimseleri düşünmesini güzel görmüşlerdir.** O halde düşünceyi haram ve mübahlardan çevirip , iyilere yönlendirmek , hiçbir akıllının inkara kalkışmaması gereken şeylerdendir ki rabita da bu hayali sohbetten ibarettir.” (Muhammed Salih , Beğiyetü'l-Vacid , Sh . II)

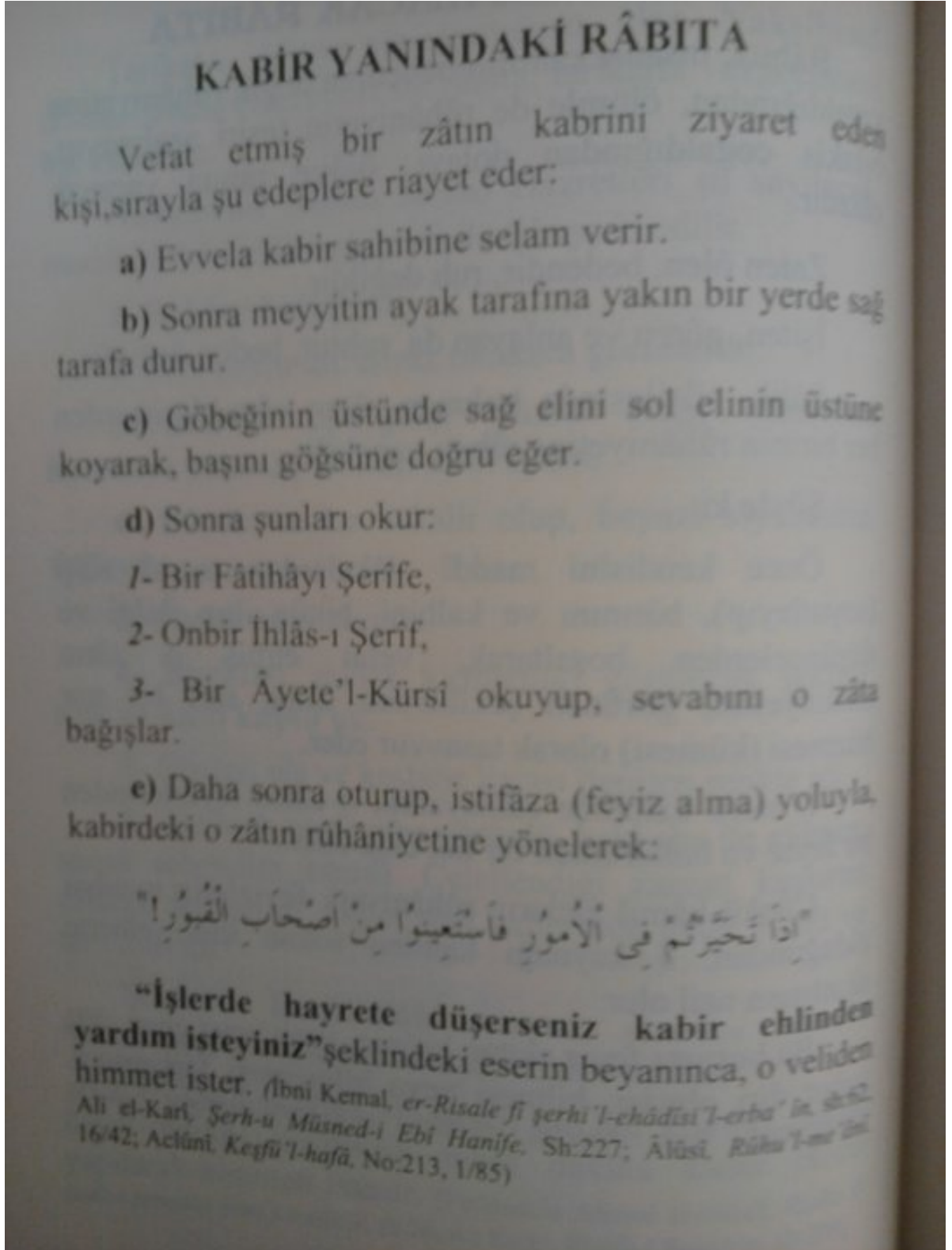
TARİKAT-I ALİYYE'DE RABITA-I CELİYYE - sayfa 261 - Ahmed Mahmud Ünlü (Cübbeli Ahmed)

Cima anında neler yapılması , nasıl hareket edilmesi ehli sünnet kaynaklarıyla bellidir. Rabıtayı savunabilmek için akıl yoluyla delil bulmaya çalışan ve bu uğurda mahremlerine 3. bir kişiyi soğanların ehli sünnete göre delilleri nedir merak ediyoruz ? halbuki tam tersine deliller var iken

...

Peki Ya Birde "Ölüye Rabıta"ya Ne demeli ? (kabirden yardım)

"İşlerinizde ne yapacağınızı şaşırdığınızda kabir ehlinden yardım isteyiniz" Uydurması!

RÂBİTA HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Fakat himmete nail olmak için, mutlaka kabrin yanına gitmek şart değildir.

Zâten bu herkes için her zaman mümkün değildir.

Bu yüzden bulunduğu yerden, **Rasûlüllâh** (*Sallallahu Aleyhi ve Sellem*)'in Medîne-i Münevvere'de bulunan kabri şerifindeki rûhâniyetine veya herhangi bir velinin kabrindeki rûhâniyetine teveccüh ve râbita yapan kişi, onlardan muhakkak sûrette istifade eder.

Râbitaya devam eden kişi, tarikatın bütûn hallerini ve hakîkatın tüm kemâlâtını elde eder.

Râbitası bozulanın ise feyiz alması kesileceğinden, sülûk halleri ve vûsul sırları kendisine zâhir olmaz (belirmez). (*Muhammed el-Hâni, el-Behcetü's-seniyye, sh: 43-44*)

TARİKAT-I ALİYYE'DE RABITA-I CELİYYE - Ahmed Mahmud Ünlü (Cübbeli Ahmed)

Tarîkatçılara göre yalnızca sağ olan mürşidden değil, aynı zamanda ölüden (*kabirden*) de yardım beklenir. Yani şeyhin rûhâniyetinden yardım dilemek için onun, sağ ya da ölü olması fark etmez. Bu inanış hemen hemen bütün tarîkatlarda vardır ve «himmet dilemek», «bereket talep etmek», «feyiz almak» «istifâzada bulunmak» ya da «rûhânîyetten istimdâd etmek» gibi çeşitli deyimlerle ifade edilir. Mehmed Zâhid Kotku bu konuda aynen şunları kaydetmektedir:

«Bu tarikde şeyh, kemâl-i marifet ile mütehakkık olursa, ifâzada (*yardım etme konusunda*) ölü ile diri müsavi olurlar»

Aslında müsavi olmaktan da öte, (*yine tarîkat rûhânîlerine göre*) velî, öldükten sonra bir «tîğ-i üryân» gibi, yani kınından çıkmış olan bir kılıç gibi çok daha keskin olur ve onu çağıran insanın imdadına çok daha çabuk yetişir.

(Mehmed Zâhid Kotku (H. 1313/M. 1897-H. 1401/M. 1980) Tasavvufi Ahlâk: 2/272)

Ölüye râbita yapma konusuna, özellikle son dönem Nakşî şeyhleri tarafından çok önem verilmiştir.

Bu cümleden olarak Abdulhakîm Arvâsî'nin, «Mezarlara Râbita Keyfiyeti» başlığı altında aşağıya alınan sözleri ilginçtir. Arvâsî şu öğütleri vermektedir:

«Mezar ziyaretçisi mürîd, nefsini her türlü dış alâkadan boşaltır. İçini dünya kayıtlarından uzaklaştırır. Kalbini ilimler ve nakışlardan ve hadiselere bağlı duygulardan çekip çıkarır. Ziyaret ettiği mevtânın

rûhâniyetini hissî keyfiyetlerden mücerret bir nur farz eder. O kabir sahibinin Feyizlerinden bir Feyiz ve hallerinden bir hal zuhur edinceye kadar o nuru kalbinde tutar. (...))»

«Feyiz istekçisi ziyaretçi, Feyiz vericinin kabrine yaklaşıp selâm verir. Mezarın ayak ucuna yakın sol tarafına durur. Ona karşı hayattaki tavrını muhafaza eder. Bir fatiha ve on bir ihlas okur. Sevabının mislini mevtâya hediye eder. Sonra çöker oturur. Feyiz almak için kabirdeki mevtânın rûhâniyetine teveccüh eder....»

(Abdulahkîm Arvâsî, Râbita-i Şerîfe Risâlesi s. 23 Sadeleştiren N. F. Kısakürek)

Yine şu uydurma sözü hadis diye kabul ederler:

“İşlerinizde ne yapacağınızı şaşırdığınızda kabir ehlinden yardım isteyiniz.”

(Mahmut Ustaosmanoğlu başkanlığında bir heyet, Ruhu'l-Furkan Tefsiri, İstanbul 1992, c. II, 82.)

Bu sözü delil olarak ta Aclûnî'ni Keşf'ul-Hafâ adlı kitabında olduğu için kabul etmektedirler.

Halbuki Aclûnî bu eserini, halk arasında hadis diye bilinen sözlerin doğrusu ile asılsız olanını ortaya koymak için yazmıştır. Bu sebeple o kitapta çok sayıda uydurma hadis vardır. Aclûnî, kitabının başında Hafız ibn-i Hacer'in şu sözünü naklediyor:

"Aslı olmayan hadisi kim nakletmişse Buhârî'nin Sülesiyyat'ında rivayet ettiği, Muhammed sallALLAHu aleyhi ve sellem'in şu sözünün kapsamına girer : "Kim benden söylemediğim bir şeyi naklederse Cehennem'de oturacağı yere hazırlansın. "

(İsmail b.Muhammed el-Aclûnî, Keşf'ul-hafâ, Beyrut 1988/1408, c.I,s 8)

Sonra alfabetik olarak hazırladığı kitabında hadislerin kaynaklarını veriyor. Ama bu sözle ilgili olarak sadece "İbn-i Kemal Paşa'nın el-Erbaîn'inde böyle geçmiştir." ifadesini kullanıyor. İbn-i Kemal Paşa'nın bu eserine baktığımızda da hadis diye söylediği o söz için hiçbir kaynak göstermediğini görüyoruz .

(İbn-i Kemal, Paşa,el-Erbeûn, v. 360. Süleymaniye Kütüphanesi, Esad Efendi,1694).

(İbn-i Kemal, Yavuz Sultan Selim'in meşhur Şeyhülislamı'dır. 1469'da Tokat'ta doğmuş,1534'te İstanbul'da ölmüştür. Peygamberimizle arasında 900 seneden fazla bir fark varken hiç bir kaynak göstermeden ve anlamı da Kur'an'a taban tabana zıt olan bir sözü hadis olarak önümüze sürmesi kabul edilemez. İbn-i Kemal bu eserinde , kaynak gösterme yerine, bu sözün hadis olduğunu ispat için hiçbir dini dayanağı olmayan felsefi

izahlara girmiştir.)

"ALLAH ölüm esnasında ruhları alır, ölmeyenlerinkini de uykuda alır. Ölümüne hükmettiğini tutar, ötekileri belli bir vakte kadar salıverir."
(Zümer 42)

Bu âyete göre ALLAH, ölülerin ruhunu, belli bir yerde, berzah aleminde tutmaktadır.

Kabirdekilerle ilgili olarak ALLAH Teâlâ şöyle buyuruyor: "Dirilerle ölüler bir olmaz. Şüphesiz ALLAH dilediğine işittirir. Ama sen kabirdekilere bir şey işittiremezsin." (Fatır 22)

Hız. İsa aleyhisselamın ahirette yapacağı konuşmayı veren şu âyet üzerinde düşünmek gerekir.

" -Ve ALLAH demişti ki: "**Ey Meryem oğlu İsa, sen mi insanlara: 'Beni ve annemi, ALLAH'tan başka iki tanrı edinin' dedin?**"

"Hâşâ, dedi, sen yücesin, benim için gerçek olmayan bir şeyi söylemem bana yakışmaz. Eğer demiş olsam, sen bunu bilirsin, sen benim nefsimde olanı bilirsin, ben ise senin nefsinde olanı bilmem, çünkü gaybları bilen yalnız sensin, sen!"

- "Ben onlara sadece, senin bana emrettiklerini söyledim. Benim ve sizin Rabbiniz olan ALLAH'a kulluk edin, dedim. İçlerinde bulunduğum sürece onlara şahittim. Beni vefat ettirince artık onlar üzerine gözetleyici yalnız sen oldun. Sen her şeyi görüp gözetirsin." (Mâide 116-117)

Büyük Peygamber Hz. İsa öldükten sonra ümmetinden habersiz oluyorsa, ölen bir velinin ruhunun kınından çıkmış kılıncı gibi olması nasıl kabul edilebilir?

Günümüzdeki en büyük İslam alimleri, sözünü ettiğimiz anlamdaki rabıtaya bidat olarak baktıklarını da burada zikretmeliyiz.

Mesela Ramazan el-Bûtî şöyle söyler: "Şüphesiz tarikat şeyhlerinin sonradan icad ettikleri rabıta bidattir, çünkü bunun dinde hiç bir dayanağı bulunmamaktadır".

Diğer Açıklama:

Ölülerden Yardım İsteme;

Şirk ve çeşitleri hakkındaki diğer bir mesele de kabir tapıcılığı veya ölülerden yardım isteme şirkidir ki yaşadığımız toplumda çok yaygın ve en çok rağbet edilen şirk çeşididir. Genellikle bilgisiz ve cahil halk tarafından gerek üniversite ve benzeri imtihan zamanında ve gerekse de diğer günlerde milletin akın akın kabirlere koşarak oralarda yatanlardan yardım istemek sureti ile şirk bataklığına bulaşmaktadır. Günümüz şeytani, batıl

bir çok tarikat ehlinin de sıklıkla şirke girdiği alanlardan birisidir ki zaten kafirliğin öncüsü ve yaygınlaşmasına sebebiyet veren asıl unsur bunlardır. İbni Kayyim Rahimetullhi Aleyh şöyle der:

"Şirk çeşitlerinden birisi de, kişinin ölümlerden yardım beklemesi, onlardan ihtiyaçlarının giderilmesini istemesi ve onlara yönelmesidir. Bu şirk türü, esas bakımından dünyadaki şirkin temelini oluşturur. Halbuki, ölen kimsenin kendisine bile menfaat sağlamaya ya da bir zarar vermeye gücü yetmez. Durumu böyle olan biri, nasıl olur da imdada koşup yardım edebilir veya bir ihtiyacı giderebilir?

Hiç olacak iş mi?

İnsanlar kendilerine şefaathçi olması için ondan istekte bulunsalar da o, kendisine izin verilmedikçe asla Allah-u Teâlâ katında şefaath edemez. Başka türlü düşünenler, şefaath edecek kimse ile, katında şefaathçi olunacak zatın özelliklerini bilmiyorlar demektir.

Allah-u Teâlâ, birisine şefaath izni vermek için bir kimsenin o kişiden medet beklemesini ya da başka bir istekte bulunmasını sebep kılmamıştır.

Aslında müşrik kimse, Allah-u Teâlâ'ya şirk koştuğu için izne engel olacak bir sebep üzerindedir. Müşrik, ihtiyacı konusunda yardım isterken, adeta isteğinin oluşmasına engel olacak bir yoldadır.

İşte müşriklerin durumu böyledir. Bunlar şirk koşmakta, Allah'ın Dinini değiştirmekte, tevhid ehline düşmanlık etmekte ve onları ölümlere saygısızlıkla suçlamaktadırlar.

Aslında Allah-u Teâlâ'ya şirk koşan, tevhid ehlini ayıplayan dillerine dolayarak saygısızlık eden kendileridir.

Aynı şekilde Allah-u Teâlâ'ya eş tuttukları ortaklarına da saygısızlık etmektedirler.

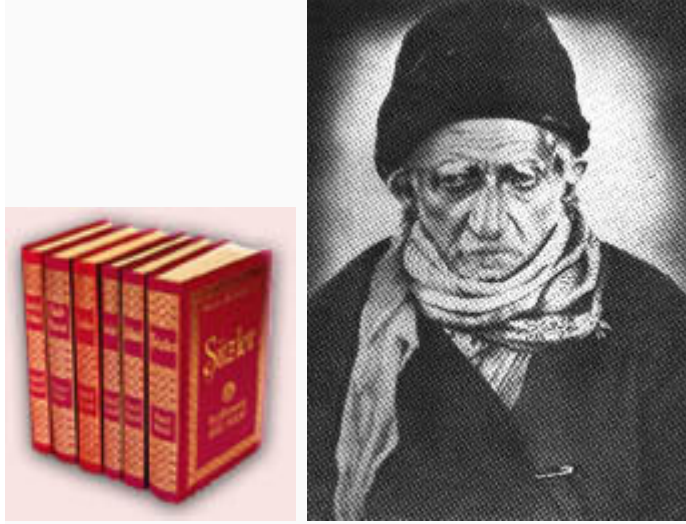
Zavallılar eş tuttuklarının kendilerinden memnun olduklarını ve kendilerini dost kabul ettiklerini sanırlar. Halbuki, ortak koştukları şeyler ahirette onlardan uzaklaşacaktır. Böyleleri her zaman ve her yerde rasullerin düşmanıdırlar ve ne yazık ki, bunlara katılanlar pek çoktur?

Şirkten kurtulmak ancak şu şekilde mümkün olabilir:

- Saf ve ihlaslı bir şekilde tevhid inancına bağlı olmak,
- Allah-u Teâlâ için müşriklere düşmanlık göstermek, onlara kin güderek Allah-u Teâlâ'ya yaklaşmayı amaçlamak,
- Sadece Allah-u Teâlâ'yı veli edinmek, O'nu mabud ve ilah kabul etmek,
- Sırf Allah için sevmek, Allah-u Teâlâ için korkmak,
- Allah-u Teâlâ'dan beklemek,
- Allah-u Teâlâ'ya tevekkül etmek,
- Sadece Allah-u Teâlâ'ya sığınmak,
- Sadece Allah-u Teâlâ'ya yönelmek,
- Yardımı sadece Allah-u Teâlâ'dan istemek,
- Allah-u Teâlâ'nın emrine uymak,
- O'nun rızasını istemek,

- Bir iş yaptığı zaman, Allah-u Teâlâ için ve Allah'ın emrine göre yapmaktır.
İşte gerçek tevhid budur.

Ölüden Yardım İsteyenlere Örnekler

1- Said Nursî Örneği

Nurcular şu şiiri, Abdülkadir Geylânî'nin, sekiz asır önce Said Nursi için yazdığını iddia ederler:

"Bizi aracı yap, her korku ve darlıkda.
Her şeyde her zaman, candan koşarım imdada
Ben korurum müridimi korktuğu her şeyde.
Koruyuculuk ederim ona, her şer ve fitnede.
Müridim ister doğuda olsun ister batıda
Hangi yerde olursa olsun yetişirim imdada "

(Said Nursi, *Sikke-i Tasdik-i Gaybî, Sekizinci Lema, c. II, s. 2083.*)

Bu iddiayı Said Nursî'nin 23 şakirdi yapar . (İsimleri şöyledir: Süleyman, Sabri, Zekâî, Âsım, Re'fet, Ali, Ahmed Husrev, Mustafa Efendi, Rüştü, Lütfü, Şamlı Tefvik, Ahmed Galib, Zühtü, Bekir Bey, Lütfi, Mustafa, Mustafa, Mes'ud, Mustafa Çavuş, Hâfız Ahmed, Hacı Hâfız, Mehmed Efendi, Ali Rıza.)

İspat için, cifr denen hayali şeylere dayanır ve şiirde, Abdülkadir Geylânî'nin şu anlamı sakladığını söylerler:

"Müridim Said Kürdî, Rusya'da esirken kuzeydoğu Asya'dan bidatçıların eliyle Asya'nın batısına sürgün edildiği ve Sibiryâ taraflarından kaçıp çok fazla yeri dolaşmak zorunda kaldığı sırada ALLAH'ın izni ile ona yardım ederim ve imdadına yetişirim."

2-

Yardımanın nasıl gerçekleştiği de şöyle anlatılıyor:

"Evet Hazret-i Gavs'ın "müridim" dediği Said, esir olarak üç sene Asya'nın kuzeydoğusunda, yok edici zorluklar içinde hep korundu. Üç-dört aylık yolu, kaçarak aşmış, çok şehirleri gezmiş ama Gavs'ın dediği gibi hep koruma altında olmuştur.

Üstadımız diyor ki: "Ben sekiz-dokuz yaşında iken, nahiyemizde ve etrafında bütün ahali Nakşî Tarikatında ve orada Gavs-ı Hîzan adıyla meşhur bir zattan yardım isterken, ben akrabama ve bütün ahaliye aykırı olarak "Yâ Gavs-ı Geylanî" derdim. Çocukluk itibariyle ceviz gibi ehemmiyetsiz bir şeyim kaybolursa, "Yâ Şeyh! Sana bir fatiha, sen benim bu şeyimi buldur" derdim. Şaşırtıcıdır ama yemin ederim ki, böyle bin defa Hazret-i Şeyh, himmet ve duasıyla imdadıma yetişmiştir ."

(Said Nursi, Sikke-i Tasdik-i Gaybî, Sekizinci Lema, c. II, s. 2084.)

Darda kalmış kişi dua ettiği zaman onun yardımına kim yetişiyor da sıkıntıyı gideriyor ve sizi yeryüzünün hakimleri yapıyor? ALLAH ile beraber başka bir ALLAH mı var? Ne kadar az düşünüyorsunuz.." (Neml 62)

Güç yetirilemeyen konularda başkasından yardım alınabilirse artık kim ALLAH'a sığınır? ALLAH Teâlâ şöyle buyuruyor:

"De ki, ALLAH'ın dışında kuruntusunu ettiklerinizi çağırın bakalım; onlar, sıkıntınızı ne gidermeye, ne de bir başka tarafa çevirmeye güç yetirebilirler.

Çağırıp durdukları bu şeyler de Rablerine hangisi daha yakın diye vesile ararlar, rahmetini umar, azabından korkarlar. Çünkü Rabbinin azabı cidden korkunçtur." (isrâ 56-57)

"ALLAH neyi gizlediğinizi, neyi açığa vurduğunuzu bilir. ALLAH'ın yakınından çağırdıkları ise bir şey yaratamazlar; esasen kendileri yaratılmıştır. Onlar ölüdürler, diri değil. Ne zaman dirileceklerini de bilemezler." (Nahl 19-21)

2- Fethullah GÜLEN Örneği:

Fethullah GÜLEN, Peygamberimizin amcası Hamza'nın kendine, sayılamayacak kadar çok yardım ettiğini iddia eder ve onlardan birini şöyle anlatır:

Ankara'dan İstanbul'a geliyoruz... "Kartal civarına kadar geldik. Hava hafif hafif yağıyordu. Oralarda çukurca bir yer varmış; tam biz oraya yaklaşmıştık ki, yağmur olanca hızıyla şiddetlendi. Rampanın dibine indiğimizde de bujileri su aldı ve araba stop etti. Bir-iki dakika içinde su kabardı ve bizim arabayı yüzdürmeye başladı. Her geçen dakika su daha da kabarıyor ve bir afet halini alıyordu. Öyle ki kısa bir müddet sonra kalas yüklü kamyonları bile kaldırıp, sağa sola sürüklemeye başladı. Camı biraz açayım, dedim, içeriye dolan su üçümüzü de sıırıslam ıslattı. Hemen camı kapattım. Elden bir şey gelmiyordu. Koca otobüs ve kamyonlar dahi suyun yüzünde adeta saman çöpüne dönmüşlerdi. Hatta onlardan birkaçı, sağımızdan, solumuzdan geçerken "Geçen sene burada bir sürü taksi sürüklendi gitti." diyerek moralimizi de bozdular... Ya araba kıyıda ki bariyerlere vurur da parçalanırsa; halbuki emanet.. durmadan bunları düşünüyorum...

Bir ara baktım büyük bir kalas bize doğru geliyor. Aklımdan, şu kalas bizim ile sütre arasında dursa hiç olmazsa araba kıyıda ki sütrelere çarpmaz diye düşündüm ve tam o esnada arkadaşlara "dua edin" dedim. Kendim de "Ya Seyyidena Hamza! Ya Seyyidena Hamza!" diyerek o yüce ruhu, imdadımıza göndersin diye Cenab-ı Hakk'a dua ettim. Üzerimize doğru gelmekte olan kalas, yanımızdan geçerek gözden kayboldu... Ve hayrettir selin mecrası birden değişti, hızı da azaldı... Olayın şahitleri var. Bu değişikliği ve birden selin hızının azalmasını fiziki kanunlarla izah imkansız. Hiçbirimizin şüphesi kalmadı ki, Cenab-ı Hakk o mukaddes ve yüce ruhu istihdam buyurdu ve yardımımıza gönderdi... .

(Küçük Dünyam 2, Zaman Gazetesi 28 Kasım 1996, ayrıca Kucuk Dunyam ; (30/11/2003))

Hem "Ya Seyyidenâ Hamza! Ya Seyyidenâ Hamza!" yani "Efendimiz Hamza, efendimiz Hamza yetiş!.." diyor, hem de "o yüce ruhu, imdadımıza göndersin diye Cenab-ı Hakk'a dua ettim " diyor. Bunun neresi Allah'a dua? Sonra şöyle diyor:

"Ehl-i tahkik, şahıslardan istimdat etmeyi mahzurlu görürler. Kanaatimce her meselede olduğu gibi, bu meselede de ölçüyü iyi ayarlamak, ifrat ve tefritten kaçınmak gerekir. Bize göre büyük ve mukaddes ruhlardan istimdat olabilir; fakat kalbin ibresi her an Cenab-ı Hakk'ı göstermelidir. Yani bu büyüklere, vesile ve vasıtalıktan öte tasarruf adına hiçbir paye verilmemelidir. Zaten onları vesile olarak istihdam buyuracak da yine Cenab-i Hak'tır. O dilemedikten sonra, hiç kimsenin, hiçbir meselede yardımcı olması, bir şey yapması mümkün değildir. Ama, Hak tecelli eyleyince her işi âsân eder; halk eder esbabını bir lahzada ihsan eder." Bu hususu da böyle tespit ettikten sonra: Büyük ve mukaddes ruhlar ceset kafesinden kur-tulduklarında, adeta bir melek haline gelirler... Hele bunlardan, canlarını yüce, yüksek bir ideal ve davaya adanmış olanlar, kendileriyle aynı düşünceyi paylaşanları Allah'ın izniyle her zaman destekler, onlara arka çıkar ve onları korurlar. Ama, arz ettiğim gibi frekans birliği şarttır".

İsa'ya Allah diyen Katolikler de benzeri ifadeleri kullanarak şöyle diyorlar: **"İsa kendiliğinden bir şey yapamaz. Her şeyi kendisini gönderen Baba'dan alır. (Katolik Kilisesi Din ve Ahlak İlkeleri, par. 859.) Şimdi o, Baba'nın yanında Hıristiyanların avukatlığını yapıyor. Onlar lehine aracılık etmek için hep canlıdır. Allah'ın huzurunda daima hazır bulunmaktadır"** (Katolik Kilisesi Din ve Ahlak İlkeleri, par. 519).

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

"İşte Rabbiniz olan Allah... Hakimiyet onundur. Onun yakınından çağırdıklarınız bir çekirdek zarına bile hükmedemezler. Onları çağırırsanız, çağrınızı işitmezler; işitmiş olsalar bile size karşılık veremezler; kıyâmet günü de sizin ortak saymanızı tanımazlar. Hiç kimse sana, her şeyin iç yüzünü bilen Allah gibi, haber veremez." (Fatır 13-14)

"De ki: "Sizi karanın ve denizin karanlıklarından kurtaran kimdir? Bundan bizi kurtarırsan şükredenlerden olacağız diye ona gizli gizli yalvarır yakarırsınız."

De ki: "Allah sizi ondan ve her sıkıntıdan kurtarır, sonra da ona ortak koşarsınız." (En'am 63-64)

"Gemiye bindiklerinde, şirkten uzak bir şekilde, yalnız ona boyun

eğerek Allah'a yalvarırlar. Allah onları karaya çıkardı mı, bir de bakarsın ona eş koşmaya kalkışıyorlar.” (Ankebut 65)

Hamza gibi şehidlerin ölmediğini ispat için şu ayete dayanılıyor:

“Allah yolunda öldürülenlere ´ölüler demeyin. Hayır, onlar diridirler. Ama siz bunu fark edemezsiniz.” (Bakara 27154)

Allah, “siz bunu fark edemezsiniz” dediğine göre bize söz düşmez. Onlardaki canlılık, insanın fark edebileceği cinsten olsaydı, öncelikle Peygamberimiz fark eder, Hamza'nın ölümüne pek fazla üzülmezdi. Abdullah b. Mes'ud diyor ki; “biz onun, Hamza'ya ağladığı kadar bir şeye ağladığını görmedik. Onu kibleye doğru koydu, cesedinin başında durdu ve sesli olarak, hıçkıra hıçkıra ağladı” (*Safıyyu'r-Rahmân el-Mubârefûrî, er-Rahiku'l-Mahtûm, Beyrut 1408/1988, s. 255-256.*)

Konu ile ilgili diğer âyetler şöyledir:

“Allah yolunda öldürülenleri ölü sanma. Hayır, onlar diridirler, Rableri katında rızıklanırlar.Onların içleri açılır; çünkü onlara Allah, kendi ikramından vermiştir. Arkadan gelip kendilerine henüz katılmamış olanlar adına da sevinirler. Çünkü onları korkutacak veya üzülmelerine sebep olacak bir şey yoktur. Allah'ın nimeti ve ikramı sebebiyle de sevinirler. Allah, müminlerin alacağı karşılığı azaltmayacaktır.” (Al-i İmran 169-171)

Bir an için “siz bunu fark edemezsiniz” hükmünün olmadığını ve iyi müminlerin onların farkına vardığını düşünelim. Bu durumda fark edilecek tek şey, içinde buldukları nimetler olur. Bu, onların insanlara yardım edeceğine delil olmaz. Onlardan yardım isteyenlerin durumu, şu ayette açıklanandan başkası değildir:

“Allah'ın yakınından kıyâmet gününe kadar kendisine cevap veremeyecek kimseyi çağırandan daha sapık kimdir? Oysaki bunlar onların çağrısından habersizdirler.” (Ahkaf 5)

Mekke müşrikleri de tanrılarında var saydıkları gücü Allah'ın verdiği inandırlardı. Kabe'yi tavaf ederken şöyle derlerdi:

“Lebbeyk lâ şerîke lek illâ şerîkun huve lek temlikuhu ve mâ melek”
“Emret Allah'ım, Senin hiçbir ortağın yoktur. Yalnız bir ortağın vardır ki, onun da bütün yetkilerinin de sahibi sensin.”

Bu, delilsiz bir iddiaydı. Bunu bize nakleden İbn Abbas diyor ki, **onlar “Lebbeyk lâ şerîke lek = Emret Al-lah'ım, Senin hiçbir ortağın yoktur.” dediklerinde Muhammed sallAllahu aleyhi ve sellem şöyle derdi: “Yazıklar olsun; burada kesin, burada kesin”**

(Müslim, Hacc, 22, Hadis no 1185.)

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Desen ki: 'Gökten ve yerden size rızık veren kim? Ya da işitmenin ve gözlerin sahibi kim? Kimdir o diriye ölüden çıkararak, ölüyü de diriden çıkararak? Ya her işi düzenleyen kim?' Onlar: 'Allah'tır!' diyeceklerdir. Deki; 'O halde ona karşı gelmekten sakınmaz mısınız?'

İşte sizin gerçek Rabbiniz Allah budur. Hakkın ötesi sapıklık değildir de ya nedir? Nasıl da çevriliyorsunuz?" (Yunus 31-32)

Hamza'yı, Abdulkadir Geylânî'yi veya başkasını yardıma çağırarak zaman zaman şöyle konuşmalar yaparız:

- Onlar sizi tanıyor mu?
- Allah tanıtamaz mı?
- Onlar sizi duyabilirler mi?
- Allah duyuramaz mı?
- Onlar sizin konuştuğunuz dili bilirler mi?
- Allah öğretmez mi?

Peki onlar ölmemişler midir?

- Onlar ölmezler, desem okuduğum ayetlere göre bunun bir faydası yoktur.
- Demek Allah Teâlâ önce onlara dirilik verecek, sonra sizi ona tanıtacak, sesinizi duyuracak, dilinizi öğretecek ve sizi anlamasını sağlayacak; sonra da sizin lehinize aracılık yapmasına, kendine karşısında sizi savunmasına müsaade edecek. Size göre aynı anda on binlerce kişi onlara baş vurmakta ve yardım istemektedir. Bunların her birini anlaması ve sıraya koyması da gerekecektir. Bu, ancak hayal aleminde olabilir!

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

"Allah'ın yakınından çağırıklarınız da, sizin gibi kullardır. Eğer haklıysanız onları çağırın da size cevap versinler bakalım. Onların yürüyecek ayakları mı var, yoksa tutacak elleri mi var, ya da görecek gözleri mi var, veya işitecek kulakları mı var? De ki: "Ortaklarınızı çağırın sonra bana tuzak kurun, hiç göz açtırmayın." "Çünkü benim velim Kitap'ı indiren Allah'tır. O, iyilere velilik eder."

"Onun yakınından çağırıklarınız kendilerine yardım edemezler ki size yardım etsinler." (Araf 191-197)

KORKUT ÖZAL, UÇAK HAVADA SALLANINCA RABİTA YAPMIŞ!

Uçakta rabita yapmış

Nakşibendi tarikatı şeyhi Mehmet Zahit Kotku ile ABD seyahati dönüşü uçakta çok sallanınca rabita yaptığını anlatan Korkut Özal, 'Bu bir manevi bağdır' dedi. Özal, Kotku ile talebelik ilişkisi kuranların böyle hatıraları olduğunu söyledi.

Emekli Mimar Prof. İsmail Tuncay Uslu'nun rüyasında gördüğü Nakşibendi tarikatı şeyhi Mehmet Zahit Kotku'nun emirlerini Başbakan Tayyip Erdoğan'a göndermesiyle patlak veren tartışma sürerken, Korkut Özal da, bir Amerika seyahati dönüşü uçakta, Kotku ile rabita (*TDK sözlüğüne göre 'Tarikatlarda müridin şeyhi aracılığıyla kalbini Allah'a bağlaması' geliyor.*) yaptığını anlattı.

Korkut Özal, geçen pazar Fenerbahçe Camii'nde kıldığı sabah namazının ardından, aralarında Kadıköy Müftüsü'nün de bulunduğu cemaatle paylaştığı Şeyh Zahit Kotku ile ilgili anısını Hürriyet'e şöyle anlattı:

'Amerika'dan gelirken teyyarede bana gelen bir durum oldu. Teyyare çok fazla sallandı. Rahmetli Mehmet Zahit Efendi bizim şeyhimizdir. Teyyare sallanınca, ona bir rabita yaptım.'

Bu bir nevi manevi bağıdır yani. Seyahatten döndükten iki gün sonraydı. Hocaefendinin Ankara'da olduğunu ve bir yerde yemek yediğini söylediler, oraya gittik. Salona girdiğimizde, koltukta oturuyordu Hocaefendi. Yanına gittim, eğildim elini öptüm. Eğildi, kulağıma, '**Ne o, teyyare çok mu salladı?**' dedi. Böyle çok hatıram var. Hocaefendiyle, talebelik münasebetleri olanların bu gibi hatıraları var. Fenerbahçe Camii'nde anlattığım olay budur.'

Tarikatın en önemli kollarından İskender Paşa Cemaati'nin şeyhliğini yapan Mehmet Zahit Kotku'nun müritleri arasında Necmettin Erbakan ve Turgut Özal gibi isimler bulunuyor. Başbakan Erdoğan'ın da yakın olduğu İskender Paşa Cemaati, Kotku'nun ölümünden sonra yerine geçen damadı Esat Coşan döneminde Erbakan ve Milli Görüş'le yollarını ayırmıştı. 13 Kasım 1980'de ölen Kotku, Süleymaniye Camii avlusuna, Kenan Evren'in izniyle defnedilmişti.

ERDOĞAN'A: ÇANKAYA'YA ÇIKMA

Başbakan Erdoğan'la yakın dostluğu olduğunu, zaman zaman kamuoyu aracılığıyla görüşlerini dile getirdiğini, kendisine sorulduğunda Başbakan'a fikrini söylediğini belirten Korkut Özal, ağabeyi 7. Cumhurbaşkanı merhum Turgut Özal'ı örnek göstererek, 'Çankaya için erken!' uyarısında bulundu. Kimin cumhurbaşkanı olacağını tartışmanın çok erken olduğunu, seçimin Mayıs 2007'de olacağını fakat hangi parlamentonun yapacağı konusunun henüz belli olmadığını savunan Özal, şunları söyledi:

'Bana sorsa Tayyip Bey'e şunu söylerim: 'Sen tekrar başbakan olarak Türkiye'ye hizmet etmeyi, oraya gitmeye tercih et.' Örneği var. Benim ağabeyim aynı şeyi yaptı. Başbakanlıktan Cumhurbaşkanı oldu. Onun deneyimleri bana, öyle bir gidişin, zamansız olursa, faydadan çok zararı olacağını söylüyor. Ağabeyim Çankaya'da çok sıkıntılı günler geçirdi. Orası dışarıdan görüldüğü gibi değil.'

53 yıllık evlilik

İLGİNÇ açıklamalarla dikkat çeken Korkut Özal, evliliklerinde 53 yılı geride bıraktığı eşi Müjgan Özal'ı katıldığı toplantılarda yanından ayırmıyor. Özal çifti, 1986'da kurdukları Abdurrahman Korkut Özal Vakfı (AKÖZ) aracılığıyla yoksul öğrencilere burs verip, okul ve cami yapımında bağışta bulunuyor.

<http://www.haberturk.com/news/206564.html>

Kitabın adı : **Ehli Sünnet Akaidi**

Yazarı : Mehmet Zahit Kotku

Yayınevi : SEHA neşriyat

sayfa 4 **Müellifin kısa terceme-i hâli ... (yazan Halil Necatioğlu).....,..... IX**

İslam dışı (şirk) tesbit edilen iadeler :

Mehmed Zahid Efendi (R.A.) ilk mektebi Oruç Bey İbtidaisinde okudu, Maksem'deki İdadiye devam etti. Sonra Bursa Sanat Mektebine girdi. Bu esnada Birinci Cihan Harbi dolayısıyla 18 yaşlarında askere celb olundu. 14 Nisan 1332'de asker oldu, senelerce askerlik yaptı, çok tehlikeli günler geçirdi, hastalıklar atlattı. Ordunun Suriye'den çekilmesinden sonra, binbir güçlükle İstanbul'a döndü.

.....

Ahlâk ve şemâli

Merhum uzunca boylu, şişmanca, heybetli, beyaz tenli, dolgun pembe yanaklı, uzunca ak sakallı, geniş alınlı, aralıklı kaşlı, irice başlı, gül yüzlü, sevimli, alımlı bir kimse idi. Gençken zayıf olduğunu, öksüzlükte yemek yerine yumurta içivererek böyle iri vücutlu olduğunu gülerek anlatırdı. İlk görüşte insanda sevgi ve saygı uyandıran bir hali vardı. Tanıdığına, tanımadığına selâm verir güleryüz gösterir, gönül alırdı. İlk nazarda koyu kestane renkli görünen, *fakat dikkatle bakılması imkânsız*, esrarlı ve derin manâli gözleri vardı.

.....

İnsanın kalbinden geçirdiğini bilir, gelenin sormadan cevabını verir, istemeden ihtiyaç sahibinin muhtaç olduğu şeyi bağışlardı. Gönüllere ve rüyalara tasarrufu vardı. Bereket gittiği yere yağar; bolluk onunla beraber gezer, en hücre; en kıtlık yerde o gelince nimet dolardı. Beraberinde seyahat edenler, tevafuklara, tecellilere, maddî ve manevî hallere ve ikramlara şaşar, hayretlere düşerler, parmaklarını ısırırlardı.

Allah Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri derecatım ulya eyleyip biz aciz ü naçizleri de füyuzat ve şefaatinde feyz-yâb u nasibdâr buyursun, âmin bi-hürmeti seyyidilmür-selin (s.a.s.) ve alihî ve sahibihî ve men tebiahum bi ihsanın ilâ yevmi'd-din ve'l-hamdû lillâhi rabbi'l-âlemîn.

Halil Necatioğlu

<http://www.iskenderpasa.com/A4DE1890...DCFF0D22C.aspx>

AÇIKLAMA :

Yunus 22 : Sizi karada yürüten ve denizde yüzdüren Allah'tır. Bir gemide olduğunuzu, hoş bir meltemin yolcuları götürdüğünü ve herkesin bunun hazzını yaşadığını düşününüz. **Tam o sırada geminin bir kasırga ile karşılaştığını yolcuların her taraftan dalgalarla sarıldıklarını ve çepeçevre kuşatıldıklarını sandıkları zaman, sırf Allah'ın dinine inanan samimi bir bağlılıkla O'na şöyle yalvarırlar;** «Eğer bizi bu tehlikeden kurtarırsan kesinlikle şükredenlerden olacağız.»

23 : Fakat Allah kendilerini bu zor durumdan kurtarır kurtarmaz hemen yeryüzünde haksız yere taşkınlıklara dalarlar. Ey insanlar, yapacağınız taşkınlıklar aslında kendi aleyhinizedir, bu yolla geçici dünyanın yararını elde edersiniz, ancak sonra bize dönersiniz, biz de yaptıklarınızı size bir bir haber veririz.»

Ayette de gördüğümüz gibi Müşriklerin dahi bir tehlike anında Dini Allaha halis kılarak samimi , içten şekilde bütün aracılara yok ederek Allaha yalvarıp dua ettiklerini bildirmektedir. Allah c.c. ise bu şekilde aracısız Rabbe istiğase edilmesini doğru bulmaktadır . Fakat sonraki ayette ise onların tehlikeden kurtulup sağ salim karaya çıkan , ölüm tehlikesini atlatan insanların tekrar müşrik inançlarına geri döndüklerini , şirk koşarak küfür işlediklerini bildirmektedir. Bunun ise sahiplerinin felaketi olduğunu bildirerek iman edenleri bu tür ikiyüzlü hareketlerden uzak olması gerektiğinin ikazını yapmaktadır.

Yukarıda ismi geçen şahıs ve kendisiyle inanç ikizindeki kimselerin , cahili anlayış müntesiplerinden bile betercesine , onlardan daha adice tehlike anında dahi dini Allaha halis kılmamakta , Şah damarıyla arasına aracılar sokma halet-i ruhiyeti içerisindeyler. Üstelik inançlarına göre bu aracılardan ölü olması Aracılık vazifesinde daha etkili olmasına etkindir !

Bu tür sapkın ve cahiliyyeden daha beter akide anlayışlarından Allaha sığırız.

Bu tür kimselere Rabbimizin buyruğu üzere : **Ey insanlar, yapacağınız taşkınlıklar aslında kendi aleyhinizedir** ikazımızı yapmaktayız.

Şimdi sadeleştirilmiş olarak Azim dağıtımın bastığı ve zaman gazetesinin verdiği HAK DİNİ KUR'AN DİLİ tefsirinden (Elmalılı) 2 cilt sayfa 11 den okuyalım . Ayet bakara 186 meali ve tefsirinden bir pasaj :

" Ve kullarım, sana benden sordukları zaman şüphe yok ki, ben pek yakınım. Bana dua ettiği vakit dua edenin davetine icabet ederim. Artık onlar da benim için icabet etsinler.Ve bana îman eylesinler.Ta ki doğruyu bulmuş olalar" Bakara 186

Bunların cevapları da üç şekilde gelmiştir: Çoğunda "kul" yerinde "fekul" buyurulmuştur ki , bu "fea" da cevabın çabukluğuna ve hemen tebliğine tenbih vardır.

Üçüncüsü de dua hakkında bu ayettir ki burada : **"izaa sealeke ibeadii annii"** (Kullarım sana benden sordukları zaman...) ayetinde "kul" veya "fekul" diye açıkça söylenmeyerek cevabında doğrudan doğruya **"feinnii kariibun"** **(Ben yakınım)"** buyurulmuş , **vasıta kaldırılmış , yakınlık da duaya icabetle açıklanmıştır ki bunda büyük bir incelik vardır.**

Cenab-ı Allah , duada kulu ile kendisi arasında bir vasıtanın girmesini istemiyor ve sanki diyor ki :

"Kulum , vasıtaya dua vaktinden başkasında muhtac olabilirse de , dua vaktinde benimle onun arasında vasıta yoktur."

"Ben yakınım" buyurulup "kullarım bana yakındır" buyurulmaması da gayet anlamlıdır.

Çünkü kul , varlığı mümkün olduğundan , kul olması yönüyle yokluğun merkezinde ve faniliğin en aşağı noktasındadır. Bunun Hak Teala'ya bizzat yaklaşması mümkün değildir.Bu bakımdan yakınlık kul tarafından değil , Allah tarafındandır.

Şimdi bu iki nükte düşünülürse , **şu gerçeğe erilir ki dua eden kimsenin gönlü , Allah'tan başkasıyla meşgul olduğu müddetçe gerçekten dua etmiş olmaz. Allah'tan başka şeylerin hepsinden uzak olduğu vakit de Hakk'ın birliğinin marifetine dalar.**

Bu makamda kaldıkça kendi hakkını düşünme ve insanlık nasibini talepten kaçınır , bütün vasıtalar kaldırılır ve o zaman Allah'ın yakınlığı hasıl olur. Çünkü kul ,kendi arzusuna yönelik olduğu sürece Allah'a yaklaşamaz, o arzu engelleyici bir vasıta olur.

Bu kaldırıldığı zaman ise **"veuferi duemrii ileellahi innellahe beasurun bil ibeadî"** "(*Ben işimi Allah'a bırakıyorum . Şüphesiz ki Allah kullarını görür*)" (Gafir- (mumin) 40/44) ayetindeki havale , tam bir samimiyetle ortaya çıkmış bulunur. Göz , Hakk'ın gözü olarak görür ; kulak , Hakk'ın kulağı olarak işitir ; kalb ,Hakk'ın aynası olarak bilir , duyar , ister. O zaman milyonlarca sebeplerin , asırlarca zamanların yapamadığı şeyler , Allah'ın dilemesi hükmüyle , "ol" demekle oluverir .

İşte dua , böyle bir yakınlık vasıtasıdır ve dolayısıyla ibadetlerin en üstünüdür. Nitekim Peygamber (s.a.v.)Efendimiz : **"Edduaa u muhhul ibeadeh"** "(*Dua , ibadetlerin ilğidir (Tirmizi , Daavat, 1)*)" buyurmuştur. Diğer bir hadis-i şerifte ise : **"Edduaa u huvel ibeadeh"** "(*Dua ibadetten ibarettir(ibn Mace , Dua , 1 ; Tirmizi , Daavat ,1, Tefsiru Sureti , 2/16,40 ; Ahmed b. Hanbel , IV, 267,271,276)*)" diyerek : **"Uduunii estecib lekum"** "(*Bana dua ediniz ki , size icabet edeyim.*) " (Gafir, 40/60) ayetini okumuştur.

HADİSLE DELİL !

41 HUDUD (ŞER'Î CEZALAR) KİTABI

10. El Keskmele İlgili Diğer Meseleler

30. Abdurrahman'ın babası Kasım'dan: Yemen ahalisinden eli ve ayağı kesik bir adam gelip Hz. Ebû Bekr'e misafir oldu ve Yemen valisinin kendisine zulmettiğinden şikâyet etti. Bu adam geceleyin namaz da kılıyordu. Hz. Ebû Bekir (bunu görünce):

«— **Yemin ederim ki senin gecen, hırsızın gecesine gibi değil**» [*Çünkü hırsız ya sabahlara kadar uyuyarak gecesini geçirir, ya da hırsızlık yapmak için sağda solda dolaşır. İbadetle özellikle gece ibadetiyle hırsızlık bir arada bağdaşmaz*] dedi. Sonra Hz. Ebû Bekir (r.a.)'ın hanımı Umeyy kızı Esmâ'nın gerdanlığını kaybettiler. Adam da onlarla beraber gerdanlığı arı*yor ve:

«— **Ey Allah'ım! Şu güzel hayırlı aileye geceleyin baskın yapıp gerdanlığı alanın durumunu sana havale ediyorum**» diye beddua*da bulunuyordu. Daha sonra gerdanlığı bir kuyumcudâ buldular. Kuyumcu gerdanlığı kendisine eli ayağı kesik adamın getirdiğini iddia etti. O da suçunu itiraf edince ya da onun çaldığına dair şahid bulununca, Hz. Ebû Bekir emir verdi, adamın sol eli de kesildi. Hz, Ebû Bekir:

«— **VAllahî bana göre adamın kendi aleyhine bedduada bulunması hırsızlığından daha kötü**» dedi.

İmam Malik der ki: **Bize göre, defalarca hırsızlık yapan kimse şikâyet edilip daha önce el kesme cezası verilmemişse, bütün hırsızlıkları için bir eli kesilir. Ancak daha önce hırsızlık suçundan eli kesilmiş olup da bu defa çaldığı malın miktarı yine el kesme cezasını gerektiriyorsa, öbür eli de kesilir.**

[Şeybanî, 689.

*Dört mezhep imamının ittifakıyla sabittirki, ilk defa hırsızlık yapan kim*senin sağ eli bilekten kesilir. Çünkü hırsızlık elle ve çoğu kez sağ elle yapı*ılır. Sonra ikinci defa hırsızlık yaparsa sol ayağı kesilir. Peygamber efendi*miz (s.a.v.)'in emir ve fiili tatbikatı böyledir.*

Aynı adam üçüncü defa hırsızlık yaparsa durum ne olacak? Konu mezhep imamaları arasında ihtilaflıdır:

Hanefilere göre, üçüncü defa hırsızlık yapanın artık sol eli kesilmez.

Kendisine çaldığı şey ödettirilir ve tevbe edinceye kadar hapis cezası verilir. Maliki ve Şafii mezhebine göre ise, üçüncü defa hırsızlık yapanın sol eli, dördüncü defa yapanın sağ ayağı kesilir. Beşinci defa hırsızlık yapana ise hapis ve daha başka ta'zir cezası verilir. Hanbeliler'den ise, biri Hanefi'ler, diğeri Şafii ve Malikiler gibi olmak üzere iki türlü rivayet gelmiştir. (Cezîrî, el-Fıkh ale'I-Mezahibi'l-Erba'a, c. 5, s. 159-162).]

İMAM MALİK ; MUVATTA , 4.CİLT Sayfa 131

Yukarıdaki olayda gördüğümüz gibi Hz. Ebubekir (r.a.) bile! Yemen ahalisinden gelen adamın kalbinden geçeni bilemiyor ve onun hakkında

«— Yemin ederim ki senin gecen, hırsızın gecesi gibi değil» diyecek kadar da yanılabilir.

Hırsızın zahiri olarak hali üzere hükmedip yorum yapıyor.

Hanımının çalınan gerdanlığını kuyumcularda aratıp , kuyumcunun hırsızı tarifi üzerine Hırsızı bulabiliyor.

Şimdi Tasavvufçuların şeyhlerinin nasıl sahabeleri , peygamberleri solladığını , gelenin kalbinden geçeni bilim soru soracak olanın daha soru sormadan cevabını verdiğini !! kendi kaynaklarından görelim .

Üstelik bunlar çalıntı malın yerini ve hırsızın kim olduğunu ; itiraf , görgü şahidi , ipucu gibi kanıtlara gerek duymadan haber verdiklerini bilmeyenimiz yoktur .

Şu yaşadığımız dönemde bizzat gördüklerimize ve tanıdıklarımıza gelince, bunların sayısı da oldukça çoktur. Evliyanın kerametleri

konusunda şu kadarını bilmemiz gerekir ki, bu kerametler çoğu zaman kişinin ihtiyaçlarına uygun biçimde olur.

Örnek verirsek, bir insanın şayet imanı zayıfsa, böyle bir kişiye imanını artırıcı kerametler zuhur eder.

Allah'a çok yakın, derecesi çok yüksek bir veli bu gibi şeylerden uzaktır. Derece yükseltici kerametler böyleleri için değildir. Çünkü bunlar muhtaç değildir. Böyle büyüklerden bu nevi kerametler sadır olmaması, onların derecelerinin küçüklüğünü değil, aksine büyüklüğünü gösterir. Onun için, bu gibi kerametler, sahabide ve tabiinde daha çok görülmüştür.

Halkın ihtiyacı ve doğru yola gelmeleri için, kendilerinde harikulade haller tecelli edenlerin durumu başkadır. Öğretici ve tebliğ edici bir makamda olan zatların dereceleri çok yüksektir. Fakat, bir takım şeytani haller içinde harikalar gösterenler böyle değildir. Allah Rasulünün zamanında ortaya çıkan **Abdullah bin Sayyad**'ı, böylelerine örnek gösterebiliriz.

Ashab'dan bazı kişiler, bahsini ettiğimiz adamı deccal sanmışlardı. Allah'ın Rasulu ise, onun deccal olmadığını söylemişti. Adam hakkında kendisine bir uyarı gelmeden, hiçbir ithamda bulunmamıştı.

Günlerin birinde, Allah Rasulu Sayyad'a sordu:

"Gönlümde senin hakkında bir şey saklıdır, söyle bakalım bu nedir?"

Sayyad; **"Duh, Duh"** dedi gerisini getiremedi.

Gerçekten de Allah'ın Rasulu, Sayyad için kalbinde **"Duhan"** süresini tutmuştu.

Ve sonra Allah'ın Rasulu Sayyad'ı şöyle susturdu:

"Haydi çek git, haddi aşıyorsun! Sen ancak kahinlerden birisin!"

AYETİ KAFALARINA GÖRE ÇARPIK YORUMLAYANLARIN İÇYÜZÜ

İslam toplumunun düşman askerlerine yakın sınırlarında silahlanarak nöbet tutunuz . işte bu meşakkat esnasında Allah ile irtibatlı -rabitali (we *rabitü*)olunuz ki kurtuluşa eresiniz. Çünkü İslam toplumuna devamlı dışardan tehlikeler girmek için fırsat kollamaktadır . Bunun için düşman kuvvetlerine karşı uyanık ve Allah ile irtibatlı olunuz ki İslam zarar görmesin. Bu da kurtuluşa sebebidir. Bu ayet gereğince hiç bir sahabe sınır boylarında silahlı düşmana karşı nöbet beklerken Rasulullahın hayalini aracı kılarak Allaha yaklaşmak için rabita yapmadı !

Şimdi bu ayetin mealini ve tefsirini Taberi tefsirinden buraya aktaralım .

Al-i İmran 200- *Ey iman edenler , sabredin. (Düşmanlarınıza karşı) sabırlı olun.(Hudutlarınızda) nöbet bekleyin. Allah'tan korkun ki kurtuluşa eresiniz.*

Ey iman edenler , dininiz hususunda , rabbinize itaatte ve bütün emir ve yasakların gereğini yapmakta sabırlı olun. Düşmanlarınıza karşı tahammül gösterin ki zafere erişesiniz. Sınırlarda düşmanlarınıza ve din düşmanlarına karşı nöbet bekleyin . Müslümanları koruyun.Allahtan korkun ve emirlerine karşı gelmeyin ki kurtuluşa erip ebedi olan nimetlere kavuşasınız.

* Peygamber efendimiz (s.a.v.) bir hadis-i şerifinde şöyle buyuruyor **Allah yolunda sınırdaki bir gün nöbet tutmak , dünyadan ve onun içinde bulunan şeylerden daha hayırlıdır. Sizden birinizin cennette sahip olacağı vir kamçı boyu yer , dünyadan ve onun içinde bulunanlardan daha hayırlıdır. Allah yolunda akşam ve sabah yürümek , dünya ve onun içinde bulunanlardan daha hayırlıdır.** *(Buhari , K.el-Cihad, bab: 73)*

a- Hasan-ı Basri , katade , İbn-i Cüreyc ve Dehhak'a göre bu ayetin manası şöyledir :

Ey iman edenler, dininizin hükümlerine sabredin. Kafirlerle karşı sabırlı olun ve müşriklerin karşısında nöbet tutun

b- Muhammed b. Ka'b el-Kureziye göre bu ayetin manası şöyledir :

Ey iman edenler , dininizin hükümlerine karşı sabredin. İtaatınız karşılığında size vermeyi vaat ettiğim şeyleri beklemede sabırlı olun ve düşmanınızın karşısında nöbet tutun.

c- Zeyd b. Esleme göre bu ayetin manası şöyledir.

Ey iman edenler , cihadda sabırlı olun . Düşmanınıza karşı sabredin ve onların karşısında nöbet tutun. Zeyd b. Elsem diyor ki

: Bir zaman Ebu Ubeyde b. el-Cerrah , Ömer b. El-Hattab'a mektub yazarak ona , Rumların askeri yığınak yaptıklarını ve onlardan herkesin korkar durumda olduğunu belirtmiştir. Ömer'de ona şu cevabı yazmıştır . Mu'min bir kula ne kadar sıkıntı gelse de , Allah o sıkıntıyı ondan alır. Elbette ki bir zorluk iki kolaylığa galib gelemez. Allah teala kitabında şöyle buyurmaktadır : *Ey iman edenler , sabredin. (Düşmanlarınıza karşı) sabırlı olun.(Hudutlarınızda) nöbet bekleyin. Allah'tan korkun ki kurtuluşa eresiniz.*

d- Ebu Seleme b. Abdurrahman ise , buayeti şu şekilde izah etmiştir.
Ey iman edenler , sabredin . İnsanlara karşı sabırlı olun. Ve namaza bağlı kalın. Bir vakti kıldıktan sonra diğer vakti bekleyin

Bu hususta Ebu Hureyre'nin Rasulullah'ın şöyle buyurduğunu zikrettiği rivayet edilmektedir :

Ben sizlere , Allahın kendisiyle hataları sildiği ve dereceleri yükselttiği bir şeyi göstereyim mi ?

Sahabeler "**Evet ey Allah'ın Rasulu**" demişler.

Rasulullah'da "**zorluklara rağmen , abdesti mükemmel bir şekilde almak , mescitlere çokça adımlarla gitmek ve bir namazdan sonra diğer bir namazı beklemektir. İşte irtibatlı olmak bu demektir**"
 (*Muslim , K. Et-Taharet , bab : 41 , hadis No : 251*)

Taberi ayetin izahında , bu görüşlerden tercihe şayan olanın şöyle diyen görüşe olduğunu söylemiştir :

Ey iman edenler , dininize ve rabbinize itaatte sabredin. Düşmanlarınıza karşı sabırlı olun ve onların karşısında nöbet tutun.

Taberi bu görüşü tercih edişine gerekçe olarak ta özetle şunları zikretmiştir. Ayette zikredilen , birinci sabır mutlak olarak zikredilmiştir. Bu itibarla hertürlü sabır bu ifadenin içine girer. İkinci sabır ise müşareket ifade eden bir siyga ile ifade edilmiştir. Bu da insanlar arasında karşılıklı olarak cereyan eder ki bundan maksat da Müslümanların , kafirler karşısında metanet göstermeleri demektir. **Nöbet bekleyin** diye tercüme edilen (**rabituu**) kelimesinin kökü (**ribat**) tır. Bu da diğer bir ayette de zikredildiği gibidüşmanla savaşmak maksadıyla at beslemek ve muhafaza etmektir. **Düşmanın önünde nöbet tutan insanlar , kendilerini sınırlarda hapsettiklerinden ve oradan ayrılamadıklarından , onlara da bu sıfat verilmiştir.**

Kur'an-ı Kerim'de zikredilen kelimeleri

Arapçadaki asıl manalarından çıkarıp başka manalarda , herhangi bir delile dayanmadan kullanmak elbette ki isabetli değildir. Bu itibarla (*rabituu*)kelimesinden maksadın , Nöbet tutunuz demek olduğu muhakkaktır .

ebu Ebu Cafer Muhammed b. Cerir et-Taberi

TABERİ TEFSİRİ

2. CİLT sayfa No : 430 -431-432

Hisar yayınevi

Rabitacıların delil aldığı bu ayetin tefsirini muteber kaynaktan görmüş olduk .
İnşeAllah ayet ve tefsiri neyi ifade ettiğini artık iyice anlamışızdır .

Düşünmek , tefekkür etmek caizdir. fakat düşünmek tefekkür etmek meşru diye Rabıta yapmaya yol bulamazsınız .

Sebebi ise Rabıta sırasında şeyhin ruhaniyetinin müridin yanına geldiğini iddia etmektedirler. Şeyhin ruhaniyeti müridin yanına nereden geliyor ki mürit ondan yardım istesin?

Hız. Ebubekir (r.a.) efendimiz , tuvalette iken bile Hız. Muhammed (s.a.v) efendimizi ister istemez aklına hayaline geldiğini , bunda da bir sorumluluk olup olmadığını sorduğunda Rasulullah (s.a.v) efendimiz bunun fitri bir şey olduğunu , önüne geçilemeyeceğini , bir vebali olmadığını bildirmiştir.

Burada dikkat edilmesi gereken bir husus ise Rasulullah (s.a.v) ben de senin tuvalette beni hayal ettiğini , düşündüğünü biliyorum , sana yardım ediyorum , nerede ne yaptığından haberdarım dememiştir !

Kişinin annesini , babasını, evladını , öğrencisini ,şeyhini , işini vs düşünmesi hatırlamaktır . Rabıta değil. Çünkü rabıta da karşılıklı düşünme ve haberdar olma yardımlaşma ve ne yaptığından haberdar olmak anlatılmaktadır !

İşte bu tür sapkın anlayışlarda şeyhinin kendini her halde iken gördüğünü sanan cahil softalar tuvalet ve banyoya bile günlerce girememektedirler . Allah c.c. akıl fikir ve sahih bir itikat versin.

Hız. Ebubekir (r.a.) tuvalette iken peygambere gelerek tuvalette bile iradem dışında aklıma geliyorsun dediğinde devamında da senin kalbindeki feyizden nasipleniyorum demiş midir? Ya da her hangi bir sahabe rasulullahın ilim meclisleri dışında rasulullahın diğer sahabelerini araya koyarak yada direktmen Rasulullahı düşünerek feyizlenmiş , yaptığı işe de rabıta yaptım demiş midir ? Tabiiinden böyle bir şey yapan olmuş mudur? Mezheb ve akaid imamlarımızdan bu şekilde feyizlenmek rabıta diyen bir sözcük görülmüş müdür?

İşin asıl feryadı figan kopan yeri ise bu düşünme (rabıta)esnasında düşünülenin düşünenden haberdar olması ve düşünenin nerede , ne zaman , nasıl ve ne istediğinden haberdar olduğunu ve yardım ettiği inancıdır ? işte Allah c.c. esma ul husna'sındaki el-Gayb sıfatını mahlukata vermek budur !

Eğer şeyhime rabıta yaparken (yani düşünürken) benim kendisini düşündüğümünden haberdar değil , ne zaman ve nerede olduğumdan habersizdir , böyle düşünürken de(Rabıta

yaparak) **benim sıkıntılarımı giderebilir , bana yardım ediyor , çünkü o Allah dostudur vc gibi inanışlar içinde değilseniz sözümüz yoktur. İstedığınız kadar düşünüp tefekkür ediniz şeyhinizi. Ama bu inançta iseniz bizler bu itikattan beriyiz !**

Şimdi de tarikatçıların rabita için "içinde rabitu geçiyor" diye kendilerine delil aldıkları ayetin tefsirini Elmalılı Muhammed Hamdi yazırdan dinleyelim :

200-Sözün kısası ey iman edenler, siz telaş etmeyiniz, sabırlı olunuz, (haberde geldiğine göre sabır üç derecedir: Musibet (ansızın gelen bela)e sabır, itaat etmekte sabır, isyandan sabır), ve sabırda Allah düşmanlarıyla yarışıp onların üstüne çıkınız, yani imtihan ve mücahede mevkilerinde düşmanların sabrının üstüne çıkmaya ve nefsinizin arzularını yenmeğe çalışınız ki, sabırlı olmaya alıştırsanız bunu yapabilirsiniz. **Ve murabata edi (nöbetleşe)niz, ribat yapı(sağlam yürekli olu)nuz, imam ardında cemaatle namaz gibi birbirinize bağlanıp vazifeye dikkatli olunuz ve özellikle savaşa düşmanlarınızdan çok hazırlıklı bulunarak atlarınızı bağlayıp hududlarda ve mevzilerde karakol bekleyiniz.**

Ribat, Allah yolunda devam etmektir. Bu aslında rabt-ı hayl yani at bağlamaktan alınmıştır ki, düşmana karşı atını bağlayıp gözetlemek ve beklemek demektir. Sonra İslâm hudud (sınır) şehirlerinden birinde bekleyenlere, gerek süvari ve gerekse piyade olsun, genelde murabıt(nöbet bekleyen, nöbetçi) adı verilmiştir. Fakihlerin ıstılahlarında murabıt, hudud şehirlerinden birine bir müddet beklemek için gidendir. Aile ve efradıyla beraber oralarda oturan ve hayatını kazanarak yaşayan hudud sakinlerine murabıt denilmez.

Zamanımız terimine göre murabıt, Allah yolunda silah altında bulunan, kışla ve karakollarda duran ve nöbet bekleyen askerler demek olur.

Buhârî ve Müslim'de Sehl b. Sa'd'den rivayet olunduğu üzere Rasulullah (s.a.v.) buyurmuştur ki, "**Allah yolunda bir gün karakol beklemek, dünya ve mafiha (onda olanlar)dan hayırlıdır**".

İbnu Mâce sahih senedle Ebu Hureyre'den rivayet edilen bir hadis-i şerifte de Rasulullah buyurmuştur ki:

Her kim Allah yolunda murabıt olarak, yani karakol beklerken ölürse, işleyegeldiği iyi amel üzerine icra edilir, rızkı da üzerine gönderilir durur, fitnecilerden emin olur ve Allah Teâlâ onu korkudan emin olarak diriltir.

Ebu's-Şeyh'in Hazreti Enes'den merfû olarak tahric ettiği bir hadiste: **Karakol yerinde namaz, iki milyon namaza eşittir.**

Abdullah b. Ömer (r.a.)den rivayet edilmiştir ki:

Ribat , cihaddan daha faziletlidir. Zira ribat, müslümanların kanını muhafazadır. Cihad ise müşriklerin kanını dökmektir.

Bunları yapınız Allah'dan gereği gibi korkunuz, mutlak olarak emirlerine karşı gelmekten sakınınız, korumasına koşunuz ki, felah bulasınız (*kurtulasınız*), isteklerinize nail, temennilerinizde başarılı olasınız, dualarınızın kabul olduğunu göresiniz.

İşte Bakara Sûresinin sonundaki **kâfirler toplumuna karşı bize yardım eyle!** duasının da tam cevabı.

Hangi ayeti ne maksatla aldığınızı her akıllı selim mümin anlıyor. Sınırdaki düşman kuvvetlerine karşı silahla ribat yapmayı , şeyhle telepati kurarak benim şu an nerede ne yaptığımdan haberdardır , hatta benim şeyhim gece yatağında kaç kere döndüğümü bile bilir (m. zahid kotku)inançları çıkartarak hem yerinde çakılı kalmayı hemde cihadda çıkmama gibi bir taşla kuş sürüsü vurmaya çalışırsınız . Hiç bir sahîh delil size destek olamaz , aksine yüzünüzdeki boyayı döker.

Vehbe Zuhayli, et-Tefsirü'l-Münir

Al-i İmran 200- **Ey iman edenler! Sabredin. Sabır yarışı yapın. Nöbet beklesin, Allah'tan korkun ki felah bulaşınız.**

Sabredin yani isabet eden ağır işlere karşı nefsinizi tahammülsüzlükten alıkoyun, dinî yükümlülükleri yerine getirmeye katlanın. Sabır yarışı yapın. Savaşta karşılaştığınız sıkıntılara kâfirlerden daha çok sabırlı olun, sabırda onları geçin. Onlar sizden daha ileri derecede sabredenler olmasınlar. Nöbet beklesin; ribat yapın, yani cihad için serhadlerde düşmana karşı gaza yapmak için gözetleyiciler ve nöbetçiler olarak yer tutun. Allah'tan korkun, kendinizi Allah'ın gazabından ve hiddetinden uzak tutun; ki felah bulaşınız felahı umabilesiniz. Felah, cennete nail olmak, cehennemden kurtulmak ve kastolunan amelleri yapabilmektir.

[*Vehbe Zuhayli, et-Tefsiru'l-Munir, Risale Yayınları: 2/462.*]

Nüzul Sebebi

200. ayet-i kerime olan, Ey iman edenler! Sabredin... ayet-i kerimesinin nüzülü ile ilgili olarak da Hâkim Sahîh'inde şunu rivayet etmektedir:

Ebu Seleme b. Abdurrahman, -Davud b. Salih'e hitaben- Kardeşimin oğlu, sen şu, Ey iman edenler! Sabredin, sabır yarışı yapın, nöbet beklesin... ayetinin ne hakkında nazil olduğunu biliyor musun? dedi. Ben, Hayır dedim.

Şöyle dedi: Kardeşimin oğlu, Rasulullah (s.a.v.)'in döneminde nöbet bekleşecek bir serhad ve bir sınır yoktu, fakat bu (*ribat*) namazdan sonra bir diğer namazı beklemektir.

[*Vehbe Zuhayli, et-Tefsiru'l-Munir, Risale Yayınları: 2/462-463*]

Açıklaması:

1- Bir kısmı beş vakit namaz olan dinî yükümlülüklerle, hastalık, fakirlik ve korku gibi bir takım musibet ve sıkıntılara sabretmek.

2- Düşmanlarla sabır yansına girmek. Yani sıkıntılara, hoş gitmeyen şeylere katlanmak hususunda onları geçmek, nefse ve hevaya karşı direnmek.

3- Düşmanlarla karşılaşmaya hazırlıklı olmak üzere mescitlerde, düşmanlara yakın sınırlarda olunması gereken serhadlerde ribat yapmak, bunun için cihad etmek. Buharî, Sehl b. Sa'd es-Sâid'den Rasulullah (s.a.v.)'in şöyle buyurduğunu rivayet etmektedir: Allah yolunda bir gün ribat, dünyadan ve dünyadaki her şeyden hayırlıdır. Müslim'in Sahih 'inde de Hz. Selman'dan şöyle dediği rivayet edilmektedir:

Rasulullah (s.a.v.)'ı şöyle buyururken dinledim:

Bir gün ve bir gece ribat yapmak bir ay boyunca oruç tutup namaz kılmaktan hayırlıdır. Şayet vefat edecek olursa hayatta iken yaptığı amelinin ecri ona yazılır, rızkı ona yazılır ve çok fitnecinin fitnesinden(şeytandan) emin kılınır.

4- Biricik mutlak İlâha karşı muttaki olmak, O'ndan korkmak, azabından sakınmak, gizli ve açık bütün hallerinde O'nun gözetimi altında olduğunu bilmek, emirleri yerine getirmek, yasaklardan da uzak durmak. Şüphesiz bu vasiyetlere (*emirlere*) bağlı kalıp riayet eden felaha kavuşur, dünyada da ahirette de umduklarını elde eder, kurtulur.

[*Vehbe Zuhayli, et-Tefsiru'l-Munir, Risale Yayınları: 2/463-465.]*

Ayetten Çıkan Hüküm Ve Hikmetler

İtaat üzere sabretmek, düşmanla sabır yarışına girmek, nefis ve hevaya karşı direnmek, İslâm ülkesi serhadlerini ribatlarla korumak, Allah'tan korkmak, dünyada düşmanlara karşı muzaffer olmanın, üstünlük sağlamanın, ahirette de Allah'ın azabından kurtulup ebedî nimetlere nail olmanın yoludur...

[Vehbe Zuhayli, et-Tefsiru'l-Munir, Risale Yayınları: 2/465-466.]

Fahrüddin Er-Râzi, Tefsir-i Kebir Mefâtihi'l-Gayb

Ey imân edenler, sabredin, sabır yarışı yapın, nöbet beklesin ve Allah'tan tttika edin (*korkun*). Umulur ki felah bulursunuz (Âl-i İmran.200).

Sabır ve Müsabere

Cenâb-ı Hak, Ey imân edenler sabredin, sabır yansı yapın, nöbet beklesin ve Allah'tan İttikâ edin. Umulur ki felah bulursunuz buyurmuştur. Bil ki Allah Teâlâ, bu surede, gerek usûl (*inanç*), gerekse fûrû (*ahkam*)a dâir pek çok hakikatten bahsedince, ki usûl, tevhid, adalet, nübüvvet ve âhiret meselelerinin izahı ile ilgili olan konular; fûrû da hacc, cihâd ve benzeri mükellefiyet ve ahkâmla ilgili şeylerdir-, bütün âdabı içine alan bu âyetle bitirmiştir.

Bu böyledir, çünkü insanın iki hali vardır:

- a) Sırf kendini ilgilendiren;
- b) Kendisi ile başkaları arasında müşterek olan şeyler. Birincisinde sabrın bulunması, ikincisinde de müsabere (karşılıklı sabır ve tahammül gösterme)'nin bulunması gerekir.

Sabrın birkaç çeşidi vardır:

- 1-** Tevhid, adalet, nübüvvet ve âhiretle ilgili bilgileri elde etmek için, istidlal ve tefekkür meşakkati ile muhaliflerin şüphelerine cevap vermek için istinbatta bulunma meşakkatine sabretmek.
- 2-** Farz ve nafil ibadetleri edâ etmenin sıkıntı ve zorluklarına sabretmek.
- 3-** Yasaklardan (*haramlardan*) kaçınmanın sıkıntılarına sabretmek.
- 4-** Hastalık, fakirlik, kıtlık ve korku gibi, dünyevî musîbet ve âfetlere karşı sabretmek.. Âyetteki, sabredin emrinin muhtevasına işte bütün bu kısımlar girer. Bu ilk üç kısmın da muhtevasına sayısız çeşitler girer. Müsabere ise, kişinin kendisi ile başkası arasında müşterek olan sıkıntılara

katlanmaktan ibarettir. Bunun içine aile, komşular ve akrabalarından kötü ahlaklı olanlara tahammül etme ile, sana kötülük yapanlardan intikam almaya yeltenmeme hususu girer. Nitekim Cenâb-ı Hak, **Cahillerden yüz çevir** (Arat. 199) ve **Onlar boş ve kötü lakırdıya rastladıkları vakit, şerefli olarak (yüz çevirip) geçerler** (Furkan,63) buyurmuştur.

Yine **Müsâberenin** içine, insanın başkasını kendi nefesine tercih etmesi de girer. Nitekim Cenâb-ı Hak, **(Onlar) kendilerinde fakr-u ihtiyaç olsa bile, o (dinkardeşlerini) öz canlarından daha üstün tutarlar** (Haşr, 9) buyurmuştur. Yine ona, sana zulmedip haksızlık edenleri affetmen de girer. Nitekim Hak Teâlâ,

Atfetmeniz, takvaya daha yakın (ve uygun)dur (Bakara. 237)

buyurmuştur. Yine ona, mârufu (iyi şeyi) emir ve tavsiye edip, münkeri (*kötülüğü*) nehyetmek de girer. Çünkü emr-i ma'ruf ve nehy-i münker yapana çoğu kez, zararlar gelir. Yine buna, cihad da dahildir. Çünkü cihad, canı tehlikeye atmaktır. Yine bu müsâbereye, bâtil ehline karşı sabredip, onların şüphelerini giderme ve cevap vermeye gayret etmek ve bu bâtil şeyleri onların kalplerinden silme çabası da girer. Binâenaleyh Hak Teâlâ'nın, **Sabredin**emrinin, insanın sırf kendisini ilgilendiren hususlara sabrı; Sabır yansı yap)n buyruğunun ise, insan ile diğer insanlar arasındaki müşterek her şeye sabrı içine aldığı sabit olur.

[*Fahrudin Er-Râzi, Tefsir-i Kebir Mefâtihu'l-Gayb, Akçağ Yayınları: 7/298-299*]

Murabete ne Demektir?

Bil ki insan, her ne kadar sabır ve müsâbere ile mükellef tutulmuş olsa da, insanı bunların zıddını yapmaya sevkedecek olan kötü huylar da vardır. Bunlar şehvet, gazab ve ihtirasdır. İnsan, ömrü boyu bunlarla mücâdele edip, bunları zapt-ı rapt altına almakla meşgul olmadığı sürece, sabretmesi ve müsâberede bulunması mümkün olmaz. İşte bundan dolayı Cenâb-ı Hak, c.**cnöbet beklesin** buyurmuştur. Bu gayret, fiillerden bir fiil olup, insanın her fiilinin de mutlaka bir sebebi ve maksadı olduğu için, insanın bu gayretinde de bir maksadının ve sebebinin olması gerekir ki, bu felahı ve kurtuluşu elde etmek için, Allah'tan ittikâ etmek (korkmaktır.) Bu sebeple Cenâb-ı Hak, **ve Allah'tan ittikâ edin, umulur ki felah bulursunuz** buyurmuştur.

Bu hususta sözün Özü şudur:

Fiillerin kaynağı kuvvelerdir Cenâb-ı Hak, bundan dolayı sabrı ve müsâbereyi(*sabır yansını*) emretmiştir ki bu güzel fiilleri yapıp, kötü fiilleri işlemekten kaçınmadan ibarettir. Fiiller, kuvvelerde-sâdr olduğu için, Cenâb-ı Hak bundan sonra, kötü fiillerin kaynağı o kuvvetlere savaşmayı emretmiştir ki nöbet beklemekten (*murabata*)dan murad budur. Daha sonra Cenâb-ı Hak bu kuvveleri, kabîh ve kötü şeyleri yapmaktan alıkoyan

şeyi de zikretmiştir ki bu Allah'tan ittikâ etmek (*korkmak*)tır. Sonra da, Allah'tan ittikâ etme, diğer kuvvet ve ahlâklara tercih edilmesini gerektiren şeyi zikretmiştir ki bu da felâh(*kurtuluş*)tur. Böylece sûrenin sonundaki bu âyetin, ruhanî birtakım sırların ve hükümlerin hazinelerini içine aldığı; kısa olmasına rağmen, surede daha önce zikredilen usûl ve fûrû ilimlerinin âdeta bir tamamlayıcısı olduğu ortaya çıkmaktadır Benim söyleyebileceklerim bundan ibarettir.

Şimdi, müfessirlerin söylediklerini zikreliim:

Hasan el-Basrî şöyle demişti-Dininizden ötürü sabredin. Fakirlik ve açlık sebebi ile onu bırakmayı Düşmanlarınıza karşı sabır göstermede yarışın ve Uhud'da meydana gele' bozgundan ötürü yılgınlık göstermeyin.

Ferra, Peygamberinizle birlikte sabredin Düşmanlarınıza karşı sabır yarışında bulunun. Sizden daha sabırlı kimseler -bulunması uygun düşmez demiştir

Esam ise, Bu sûrede Allah'ın mükellefiyetle çok olduğu için, Allah Teala onlara, bu mükellefiyetlere karşı sabırlı olmaları emretmiştir. Yine bu sûrede cihada çokça teşvik ettiği için de, düşmanlarına karşı sabırla dayanıp diretmeyi emretmiştir demiştir.

Hak Teâlâ'nın nöbet beklesin emri ile ilgili iki görüş vardır:

1- Bu, o kimselerin atlarını hudutlardaki nöbet yerlerine, karakollara bağlamalarından ibarettir. Onlar atlarını, hasım tarafların her biri, diğeriyle savaşa hazır olacak bir şekilde atlarını bağlarlar ve beklerler. Nitekim Cenâb-ı Hak, **ve (cihad için) bağlanıp beslenen atlar hazırlayın ki bununla, Allah'ın düşmanlarını ve sizin düşmanlarınızı korkutasımsız** (Enfâl. 60) buyurmuştur.

Hz. Peygamber (s.a.v.)'den: "**Allah yolunda kim bir gün bir gece hudut nöbeti tutarsa, bir ay ihtiyacı dışında devamlı namaz kılan ve bozmadan oruç tutan kimsenin (İbâdeti) gibi ibâdet etmiş olur**" dediği rivayet edilmiştir.

[*Fahruddin Er-Râzi, Tefsir-i Kebir Mefâtihi'l-Gayb, Akçağ Yayınları: 7/298-299*]

2- Murâbata, bir namazdan sonra diğer namazı beklemek manasına gelir. Bunun böyle olduğuna şu iki husus da delâlet etmektedir:

a) Ebu Seleme İbn Abdurrahman'ın şöyle dediği rivayet edilmiştir:

Hz. Peygamber (s.a.v.) zamanında, murâbata yapılan (hudut nöbeti

beklenen ve kendisi için hususî atlar hazırlanan) bir savaş yoktu. Binâenaleyh bu âyet ancak, bir namazı kıldıktan sonra diğer namazı bekleme hakkında nazil olmuştur.

b) Ebu Hureyre (r.a)'nin, **namazdan sonra diğer namazı beklemeden bahsedip, sonra üç kere, Dikkat edin, ribât işte budur!** dediği rivayet edilmiştir.

Bil ki bu lâfzı, zikredilen bu manaların hepsine birden hamletmek mümkündür. *Ribâtın kökü bağlamak manasına olan rabt etmektendir. Nitekim bir şeye sabreden kimseye, Kalbini ona bağladı denilir. Başkaları, bu kelimenin devam ve sebat etme demek olduğunu söylemişlerdir ki bu mana, bizim söylediğimiz sabretme ve kalbi bir şeye bağlama manası ile alakalıdır. Sonra bu sebat ve devam, cihâd için olabileceği gibi, namaz için de olabilir. Allah en iyi bilendir.*

Allah kendisinden razı olsun, İmâm Fahrüddin Râzî şöyle demiştir: *Bu sûrenin tefsiri, Allah'ın fazlı ve ihsanı ile Hicrî 595 senesi Rebîu'l-âhir ayının ilk perşembesinde tamamlandı.*

[Fahrüddin Er-Râzî, Tefsir-i Kebir Mefâtihu'l-Gayb, Akçağ Yayınları: 7/299-301]

İzzet Derveze, et-tefsiru'l-hadis

Al-i İmran 200- *Ey inananlar, sabredin [Sabim Düşmanlarınıza sabırla galebe edin], direnin. Savaşa hazırlıklı, uyanık bulunun [Rabitu Savaşa daima hazırlıklı olun. Uyanık olun.] ve ALLAH'tan korkun ki, başarıya eresiniz.*

Bu ayette, müslümanların dinlerinde sabırlı olmaları, düşmanlarını sabırla dize getirmeleri ve ALLAH'tan daima korkup O'nun sınırlarına bağlı kalarak savaşa hazırlıklı olmaları emredilmiştir. Zira, müslümanların zaferi ve başarısı burada saklıdır.

[İzzet Derveze, et-tefsiru'l-hadis, Ekin Yayınları: 5/515.]

Savaşa Hazır Olun

Ayetin iniş sebebi ile ilgili herhangi bir rivayet nakledilmemiş olmakla birlikte, önceki ayetlerle bağlantılı ve onların devamı olduğu söylenebilir. Kâfirlere karşı zaferin yolunu ayet göstermiş ve bu yolu takip etmelerini emretmiştir. Eğer müslümanlar bu yolu takip ederlerse kâfirler boyun eğecek, mağlub olacaklardır. Emredilen hususun caydırıcılığı noktasında herhangi bir şüphe

sözkonusu değildir.

Sabırla ve savaşa sürekli hazırlıklı olmakla zafer, ALLAH'ın bir vaadi olarak kesindir. Ancak ayette belirtilen ve müslümanların uygulamaları gereken husus bu sıfatı haiz olmaları ve onlara galibiyeti getiren uygulamaların yerine getirilmesidir.

İzzet Derveze, et-tefsiru'l-hadis, Ekin Yayınları: 5/515.

İmam Neseфи, Neseфи Tefsiri

Al-i İmran 200 - **Ey iman edenler! Sabredin; sabırda düşmanlarınızın karşısında sebat edin (cihad için) hazırlıklı ve uyanık bulunun, ALLAH'tan sakının ki, başarıya erişebilirsiniz.**

Ey iman edenler! Sabredin; Din konusunda ve dini sorumlulukları için sabredip göğüs gerin.

Cuneyd-i Bağdadi diyor ki:

Sabır: Feryadı ve sıkıntıyı bir tarafa atarak bütün gücü o istenmeyen şey üzerinde yoğunlaştırıp gerekeni yapmaktır.

Sabırda düşmanlarınızın karşısında, sebat ederek onlardan öne, geçmeye çalışın, Savaşın tüm şiddetlerine karşın sabırda onları yenin. Onlardan daha az sabır ve sebat göstermeyin. Cihad sırasında ALLAH'ın düşmanları karşısında direnin, geri çekilmeyin. cihad için hazırlıklı ve uyanık bulunun. Sınır ve nöbet yerlerinde direnip bekleyin, nöbetinizi ihmal etmeyin. Oralarda atlarınızı, her türlü silâhlarınızı, savaş araç ve gereçlerinizi sağlama alın. Sürekli teyakkuz hâlinde bulunun ve her an savaşa çıkacakmış gibi hazır olun. ALLAH'tan sakının ki; başarıya erişebilirsiniz.

Felah: Arzu edilmeyen olaydan ya da şeylerden kurtulduktan sonra istenen şeyde sürekli olarak kalmaktır.

edatı, geleceğin bilinmemesi gibi şeylerde kullanılır. Buda , kişi umduğu ve beklentisi içinde olduğu şeylere dayanıp güvenerek geleceği için amel işlemekten geri kalmaması manasını içerir.

Bir başka yorum ise şöyledir: Bana olan muhabbetiniz için sabredin, nimetlerime karşı da elinizden geldiği kadar sabır yarışında olun ve Benim dinime hizmet için canınızı ortaya koyun. Böyle yapmanız hâlinde olur ki kurtuluşa erersiniz ve bana yakın olma imkânını kazanmış olursunuz. Hz. Peygamber (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz bir hadislerinde şöyle buyuruyor:

Zehreveyni, Bakara ve Ali İmran surelerini okuyun. Çünkü bu ikisi kıyamet gününde adeta iki bulut veya iki kuş sürüsü imişcesine sizi gölgelemek üzere gelecekler ve kendilerini okuyanları savunacaklar.

[*Muslim; 804.*]

ALLAH en iyiyi ve en doğruyu bilendir. Sonuçta dönüş ve varış O'nadır.

İmam Nesefi, Nesefi Tefsiri, Ravza Yayınları: 2/490-491.

Diyanet tefsiri

Al-i İmran 200. **Sözlükte sabır acıya katlanmak, zorluklara ve sıkıntılara göğüs germek demektir** (*Bakara 45*).

Aynı kökten gelen ve mealinde kararlılıkta yarışın diye çevrilen fiilin masdan olan müsâbere ise kişinin kendisiyle başkası arasında meydana gelen olumsuzluklara katlanması [*Râzî, IX, 155*] **kendisine karşı direnen kimseye** (*düşmana*) **daha fazla mukavemet etmesi anlamına gelir** [*İbn Âşûr, IV, 208*]

Sözlükte düşmanın geleceği yeri bekleyip korumak anlamına gelen **ribât, terim olarak ALLAH yolundan ayrılmamak, düşmana karşı uyanık ve hazırlıklı bulunmak anlamına gelmektedir. Aslında ribât düşmanın ansızın saldırmasını önlemek için atı bağlayıp hazır tutmak anlamına gelen rabtu'l-hayl ifadesinden alınmıştır. Daha sonra ister süvari ister piyade olsun, sınır boylarında bekleyen kimseye nöbetçi, nöbet bekleyen anlamında, bu kelimenin türevi olan murâbit adı verilmiştir. Murâbit bir müddet beklemek için sınıra giden kimse demek olup terim olarak silâh altında bulunan, kışla ve karakollarda duran ve nöbet bekleyen asker için kullanılır..**

[*Elmalılı, II, 1265*]

Al-i İmrân sûresinin özellikle baş taraflarında tevhid, nübüvvet ve âhiret gibi dinin esaslarını oluşturan itikadî konularda açıklamalar yapılmış, daha sonra hac, cihad ve benzeri amelî konulara değinilip kulların bunları yerine getirmekle yükümlü olduklarını bildirilmiş, son âyetinde de bu görevlerin yerine getirilebilmesi için kulların yapmaları gerekenler üzerinde durulmuştur. Çünkü bu görevler kulun ya sadece kendisiyle ilgilidir veya kendisiyle başkası arasında gerçekleşmektedir.

Yüce ALLAH kulun sadece kendisini ilgilendiren yükümlülükler için kula sabırlı olmasını tavsiye ederken; kendisiyle başkası arasında gerçekleşecek olanlar için de müsâbereyi yani kararlılıkla direnmeyi emretmektedir. Meselâ düşmana karşı cihad ederken ondan daha fazla direnmesini ve ona galip gelmesini istemektedir.

Düşmanın ansızın saldırıp müslimanları gafil avlamasını ve onları imha etmesini önlemek için de sınır boylarında nöbet tutmaları ve düşmana karşı daima dikkatli olmaları uyarısında bulunmaktadır. Hz. Peygamber de birçok hadiste müminlerin düşmanlarına karşı uyanık olmalarını, sınırdaki bekleyerek düşman saldırılarını önlemelerini emretmiş, bunu yapanların ALLAH katında büyük mükâfata ereceklerini ve cehennem ateşinden kurtulacaklarını haber vermiştir.

[*Buhârî, Cihâd,73; Muslim, İmâre, 163; İbnKesîrJI, 17M77; Kurtubî, VI, 324-326; silâh gücü bakımından hazırlıklı olmanın önemi için bk. Enfâl 8/60*]

Hz. Peygamber bir namazı kıldıktan sonra diğer namazı beklemeyi mecazi anlamda nöbet bekleme olarak isimlendirdiği için [*Muslim, Taharet, 41; Tirmizî, Taharet, 39*] bazı müfessirler buradaki ribâtı bu anlamda yorumlamışlardır. Ancak İbn Aşûr, Hz. Peygamber'in ifadesinin bir benzetme olduğunu, bir namazı kıldıktan sonra diğer namazı kılmak için vaktinin gelmesini beklemeyi sınır boylarında nöbet beklemeye benzettiğini ifade etmektedir Bununla birlikte namaz ibadetinin kişiyi kötülüklerden koruyucu özelliğe sahip bulunduğu düşünüldüğünde âyetin hakikat olarak her iki anlamı da kucaklayacak mahiyette olduğu kabul edilebilir. Çünkü nöbetlerin biri vatani düşmandan, diğeri ise nefsi kötü davranışlardan korumaya yöneliktir. Nitekim âyetin, aynı zamanda sûrenin son cümlesinde kurtuluşa ermek için takvanın yani ALLAH'tan korkmanın emredilmiş olması, âyetin her iki anlamı da içerdiğine işaret eder. Bunların biri yapılabildiği takdirde takva gerçekleşmiş olmaz dolayısıyla kurtuluş da olmaz.

Muhammed Abduh buradaki takva emri ile ilgili olarak özetle şöyle der: Takva senin, ALLAH'ın gazabından ve azabından kendini korumandır. Bu da ancak ALLAH'ı tanımak, O'nu razı edecek ve O'nu kızdıracak şeyleri bilmekle mümkün olur. Bunları bilmek ise ALLAH'ın kitabını anlamaya, Peygamberi'nin sünnetini ve bu ümmetin selef-i sâlihîn denilen geçmişlerinin hayatını bilmeye ve onları örnek almaya bağlıdır. Kim hakkı ve ehlini korumak, davetini yaymak uğrunda sabreder, engellere karşı direnir, tehlikelere karşı uyanık olup gerekeni yapar ve ALLAH'ın emrine saygısızlıktan sakınırsa, diğer işlerinde de bu prensipleri göz önünde bulundurursa kendisini kurtuluşa ve ALLAH katındaki mutluluğu elde etmeye hazırlamış olur. [*Reşîd Rızâ, IV, 319*]

Kaynaklarda, Hz. Peygamber'in gece teheccüd namazına kalktığına Âl-i tmrân sûresinin son on âyetini okuduğu kaydedilmektedir. [*Buhârî, Tefsir, 3/18-20; İbnKesîr,!!, 162-163*]

Prof. Dr. Hayrettin Karaman, Prof. Dr. Mustafa Çağrıçı, Prof. Dr. İbrahim Kafi Dönmez, Prof. Dr. Sabrettin Gümüş, Kur'an Yolu:I/558-5560

İmam Kurtubi, el-Camiu li-Ahkami'l-Kur'an

Al-i İmran 200. **Ey iman edenler! Sabredin; sebat gösterin; Sınır boylarında nöbet tutun ve Allah'tan korkun ki başarıya erişebilirsiniz.**

23. İman Edenlere Sabır, Sebat ve Ribât Emri:

Yüce Allah'ın: **Ey iman edenler, sabredin...** buyruğuna gelince; yüce Allah, bu sûreyi son on âyetin sonuncusu olan bu âyet-i kerime ile sona erdirmektedir ki, bu on âyet-i kerimede dünya hayatında düşmanlara karşı muzaffer olmanın, âhîret nimetlerini elde ederek kurtulmanın yolunu ihtiva eden tavsiyeleri kapsamaktadır. Bu âyet-i kerime ile yüce Allah, itaatler üzere ve şehvetlere karşı sabrı teşvik etmektedir. Sabr ise alıkoymak, engellemek demektir. Buna dair açıklamalar daha önce Bakara Sûresi'nde (155. âyette) geçmiş bulunmaktadır.

Mûsâbere (*sabır ve sebat göstermek*) emrine gelince; bunun düşmanlara karşı sebat göstermek anlamında olduğu söylenmiştir. Bu açıklamayı Zeyd bin Eşlem yapmıştır. el-Hasen ise, beş vakit namaza sebatla devam etmek diye açıklamıştır.

Şöyle de açıklanmıştır: Musâbere, sürekli olarak nefsin arzularına muhalefet etmektir. Nefis bir işe davet ederken kişinin o çağırdığı şeye gitmemesi, ondan vazgeçmesi demektir.

Ata ve (İbn Ka'b) el Kurazî Ese der ki: Size verilen vaadi sabırla bekleyiniz yani ümit kesmeyiniz ve zafer kazanacağınız vakti gözleyiniz. Hz.

Peygamber de şöyle buyurmuştur: **Sabır ile kurtuluşu beklemek bir ibadettir** [*el-Azîzî, es-Sirûcu'l-Munîr, II, 66, zayıf olduğu kaydıyla.*]

Ebu Ömer (*İbn Abdi'l-Berr'de*) -Allah'ın rahmeti üzerine olsun- bu görüşü tercih etmiştir. Birincisi ise cumhurun görüşüdür. Antere'nin şu beyiti de bu kabildendir:

Bizim sabrımız (zafer beklememiz) gibi sebât gösteren bir kabile görmedim; Bizim mücadele edip çarpıştığımız kimse gibileriyle de çarpışmadılar.

Antere'nin: Bizim sabrettiğimiz gibi sebat gösterenler sözü yani savaş esnasında düşmana karşı sebat gösterip herhangi bir korkaklık ve gevşeklik izhar etmeyenler demektir.

Mücadele İse karşı karşıya yüz yüze gelip çarpışmak demektir.

İşte bundan dolayı tefsir alimleri:

Ribât yapın buyruğunun anlamı hakkında farklı görüşlere sahiptirler.

Ümmetin cumhuri der ki: Yani atlarınızla düşmanlarınıza karşı ribât yapın. Yani düşmanlarınız nasıl ki atları bağlayıp besliyor ise siz de öylece bağlayıp besleyiniz. Yüce Allah'ın: **Bağlanıp beslenen atlar(ribatu'l-hayl)** (el-Enfal, 60) buyruğundaki ribât ta bu anlamdadır.

Muvatta'da Malik'in Zeyd b. Eşlem'den şöyle dediği nakledilmektedir: Ebu Ubeyde b. el Cerrah, Ömer b. el-Hattaba mektup yazarak Bizans ordusunun büyük kalabalığından ve onlardan çekindiğinden söz etti. Hz. Ömer ona yazdığı mektubunda şöyle cevap verdi:

İmdi, mu'min herhangi bir kula herhangi bir sıkıntı gelip çatacak olursa, mutlaka Allah ondan sonra ona bir kurtuluş yolu açar. Ve hiç şüphesiz tek bir zorluk iki kolaylığı yenemez. Çünkü yüce Allah Kitab-ı Kerîm'inde şöyle buyurmaktadır: Ey iman edenler. Sabredin, sebat gösterin, ribat yapın ve Allahdan korkun ki felah bulasınız.

[Muvatta, Ciliâd 6; Hakim, Mustidrek, II, 300-301'de ayrıca Ebû Ubeyde'nin cevabını da nakil etmektedir]

Ebu Seleme b. Abdurrahman der ki: Bu âyet-i kerime bir namazı kıldıktan sonra diğer namazı beklemek hakkındadır. Rasûlullah (s.a.v.)'ın döneminde ise Ribat yapmayı gerektirecek bir gaza sözkonusu değildi. Bu açıklamayı el-Hâkim Ebu Abdullah, SahilVinde nakletmektedir.

[Hâkim, Müstedrek, II, 301]

Ebû Seleme bu hususta Hz. Peygamber'in şu buyruğunu delil göstermektedir:

"Ben sizlere Allah'ın kendisi sebebi ile günahları sildiği ve dereceleri kendisi ile yükselttiği şeyi göstereyim mi? Bu, hoş olmayan şeylere rağmen abdesti iyice almak, mescitlere çokça adım atarak gitmek, namazdan sonra diğer namazı beklemek, işte ribat budur" dedi ve (son cümleyi) üç defa tekrarladı. Bunu Malik rivayet etmiştir.

[Muvatta, Kasrı's-Salsı 55; Muslim, Tahâre 41; Tirmizî, Tahâre 39; Nesâî, Tahflre 107; Müsned, II, 277, 303.]

İbn Atiyye der ki: Bu konuda doğru olan görüş şudur: Ribat Allah yolunda(cihad)ı iltizâm etmektir (sürdürmektir). Bunun aslı atları rabtetmek(bağlamak)dan gelmektedir. Daha sonra İslam serhadlerinden herhangi birisinde kalıp orayı korumak üzere giren herkese murâbit adı verildi. İster süvari olsun, ister piyade. Bu kelime rabtdan alınmadır Peygamber (s.a.v.)'ın: **İşte ribât budur** diye buyurması bunu Allah yolunda ribâta bir benzetmedir. Ribat'ın sözlük anlamı ise birincisidir. Bu da Hz, Peygamber'in: **Güçlü kuvvetli olan kimse başkalarının sırtını yere getiren kimse değildir.** [Buhâri, Edeb 76; Muslim, Birr 107; Muvatta,

Husnu'l-Huhik 12; Musned, II, 236, 268, 517.] hadisi ile; Yoksul dediğiniz şu kapı kapı dolaşan kimse değildir [Buhari, Zekat 53; Muslim, Zekat 102; Muvatta, Sıfatu'n-Nebiyy 7; Müatied, I. 384.]hadisini ve benzerlerini andırmaktadır.

Derim ki: İbn Atiyye'nin: Sözlük anlamı ile ribat birinci anlamdakidir şeklindeki ifadeleri kabul edilemez. Çünkü dilin önder bilginlerinden ve güvenilir alimlerinden birisi olan el-Halil b. Ahmed şöyle demektedir:

Ribat; serhadlerden ayrılmamaktır. Aynı şekilde namaza da ısrarla devam etmektir, O halde şu sonuca ulaşılmaktadır: Namazı beklemek de - Peygamber (s.a.v.)ın buyurduğu gibi- lügat manası ile hakikat anlamında bir ribâttir, Bundan daha ileri derecedeki açıklama da eş-Şeybanî'nin söylediği sözlerdir. Ona göre asla kesilmeyen devamlı akan suya maun müterâbitun denilir. Bunu da İbn Fâris nakletmiştir. Bu ise Ribat'ın sözlük anlamı itibari ile bizim sözünü ettiğimin başka şeyleri de kapsamasını gerektirmektedir.

Araplaragöre murâbit:

Bir şey üzerinde çözülmeyecek şekilde yapılan düğümdür. Bu da mana İtibari İle sabır gösterilen şeye racidir. Böylelikle kalbinde güzel niyeti tutar, bedenini de İtaati işlemek durumunda bırakır Bunun en büyük ve en önemli işlerinden birisi ise Kur'ân-ı Kerîm'de yüce Allah'ın: **Ve bağlanıp beslenen atlar** (*el-Enfal, 60*) buyruğunda açıkça belirtildiği gibi -ve ileride de geleceği üzere- Allah yolunda atları bağlayıp beslemektir. Peygamber (s.a.v.)ın de ifade buyurduğu gibi namaz kılmak üzere kişinin kendisini bağlaması (*namaz vakitlerini gözetlemesi*)dîr. Bu açıklamayı (*ihtiva eden hadis-i şerifi*) Ebu Hureyre, Cabir ve Ali rivayet etmiştir. Artık bundan öte bîr açıklama aramaya da gerek yoktur.

[*İmam Kurtubi, el-Camiu li-Ahkami'l-Kur'an, Buruç Yayınları: 4/537-539.*]

24- Hukukçulara Göre Allah Yolunda Ribat Yapan Kimse:

Fukahâya göre Allah yolunda ribat yapan kişi herhangi bir süre kadar ribat yapmak üzere serhatlerden birisine giden kimse demektir. Bunu Muhammed b. el-Mevvâz söylemiş ve rivayet etmiştir. Her zaman için orada yaşayan ve kazançlarını sağlayan, aileleri İle birlikte serhadlerde yaşayanlara gelince; bunlar her ne kadar koruyucu kimseler olsalar dahi murabut değillerdir. Bunu da İbn Atiyye söylemiştir.

İbn Huveyzimendâd şöyle demektedir: Ribâtın iki durumu vardır. Birincisinde şerhad güvenilir, koruma altında bulunur; böylesi bir yerde hanım ve çocuklarla birlikte yerleşmek caizdir. Şayet güvenilir bir yer değil ise, eğer savaşabilecek kimselerdense bizzat orada ribat yapması caizdir. Ancak düşman onlara üstünlük sağlayıp esir alıp köleleştirmesin diye böyle

bir yere aile ve çocuklarını taşıması caiz olmaz. Doğrusunu en iyi bilen Allah'dır.

[*İmam Kurtubi, el-Camiu li-Ahkami'l-Kur'an, Buruç Yayınları: 4/539.*]

25. Ribâtın Fazileti:

Ribâtın faziletine dair bir çok hadis-i şerif vârid olmuştur. Bunlardan birisini Buhârî Seni b. Sa'd es-Sâidî'den şöylece rivayet etmektedir: Rasûlullah (s.a.v.) buyurdu ki:

Allah yolunda bir gün ribât yapmak Allah nezdinde dünyadan ve onun içindeki her şeyden hayırlıdır.

[*Buhârî, Cihad 73; Tirmizî, Fedailu'l-Cihad 26; Musned, V, 339.*]

Muslim'in Sahih'inde de Selman'dan şöyle dediği rivayet edilmektedir:

Rasûlullah (s.a.v.)ı şöyle buyururken dinledim:

Bir gün ve bir gece ribat yapmak, bir ay oruç tutmaktan ve o ay boyunca namaz kılmaktan daha hayırlıdır. (Ribât yapan kişi) bu durumda öldüğü taktirde daha önce yapmış olduğu amelinin de sevabı yazıldığı gibi, ona rızkı da verilir ve kendisini haktan uzaklaştıracaklara karşı güvenlik altına alınır.

[*Muslim, İmâre 163; Tirmizî, Fedâilu'l-Cihâd 26; Nesât, Cihâd 39; Müsned, V, 441.*]

Ebû Dâvûd da Sunen'inde Fedâle b. Ubeyd'den rivayet ettiğine göre Rasûlullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

Her ölenin ameli mühürlenir, murâbit müstesna. Onun ameli Kıyamet gününe kadar artınıp durur ve o ayrıca kabrin fitnesisinden yana emniyet altında tutulur.

[*Ebû Dâvûd, Cihâd 15; Tirmizî, Fedullu'l-Cihad 2; Muaned, VI, 20.*]

Bu iki hadisi şerifte ribatın sevabı ölümden sonra kalıp devam edecek amellerin en faziletli olduğuna dair delil vardır. Ölümden sonra sevabı devam edecek amellere dair hadis-i şerif de el-Alâ bin Abdurrahman yoluyla bize gelmiştir. el-Alâ babasından o da Ebu Hureyre'den rivayet ettiğine göre Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

İnsan öldü mü ameli (nîn sevabı) ondan kesilir. Üç şey müstesna. Cari bir sadaka yahut kendisi ile faydalanılan bir ilim yahut kendisine dua edecek salih bir evlat.

[*Muslim, Vasiyyet 14; Ebû Dâvûd, Vesfitya 14; Tirmizî, Ahkam 36; Nesâl Vesâyâ 8; ned, II, 372.]*

Bu, yalnızca Müslim'in rivayet ettiği sahih bir hadistir. Sadaka-i cariye,

kendisi ile yararlanılacak itim ve anne babasına dua edecek salih evlata gelince; bunlar da sadakanın sona ermesi, ilmin ortadan kalkması ve çocuğun ölümü ile kesilirler. Ribatın ecri ise Kıyamet gününe kadar kat kat artırılıp durulur. Çünkü (*burada*) artışın tek manası, ecrin kat kat artırılmasıdır. Bu ise burada sona ermesi ile sona erebilecek sebebe bağlı birşey değildir. Aksine ribat yüce Allah tarafından lütfuyla Kıyamet gününe kadar devam eden bir fazilettir. Çünkü bütün iyi amellerin yerine getirilebilmesi, dinin sınırlarının korunup İslâm şeâirinin uygulanması suretiyle düşmandan sakınıp korunmakla mümkün olur. İşte Allah'ın kişiye sevabını akıtırmasına vereceği bu amel, onun daha önce yapageldiği salih amellerdir.

Bu hadisi İbn Mâce'de sahih bir senet ile Ebû Hureyre'den şöylece rivayet etmektedir:

Rasûlullah (s.a.v.) buyurdu ki:

Her kim Allah yolunda ribat yaparken ölürse Allah onun daha önce yaptığı salih amelinin ecri ile rızkını ona verir. Fitnecinin derin fitnesinden yana emniyette tutulur ve Allah, Kıyamet gününde onu korku ve dehşetten yana güvenlik altında olmak üzere diriltir.

[*İbn Mâce, Cihad 7*]

Hadis-i şerifte ikinci bir kayıt daha vardır ki o da ribat halinde iken ölmektir. Doğrusunu en iyi bilen Allah dır,

Osman bin Affan'dan da şöyle dediği rivayet edilmektedir. Ben Rasûlullah (s.a.v.)ı şöyle buyururken dinledim:

Her kim Allah yolunda bir gece ribat yapacak olursa bu onun için(gündüzünü) oruçlu ve geceleyin de namaz kılarak geçirdiği bin gün gibi olur.

[*İbn Mâce Cihad 7; farklı lafızlarla; Tirmizi, Fedaitu'l-Cihad 2â; Nesâî. Cihâd 39*]

Ubey bin Ka'b'dan da şöyle dediği rivayet edilmektedir; Allah için müslümanların zayıf noktalarını arkadan korumak üzere Allah yolunda bir günlük ribatın, Ramazan ayı dışında yüz yıl boyunca oruç tutup namaz kılarak ibadet yapmaktan daha büyük bir ecri vardır. Yine Müslümanların zayıf noktalarını arkadan korumak üzere ecrini Allah'tan umarak Allah yolunda Ramazan ayında bir gün ribat yapmanın, Allah nezdinde ecir itibari ile- zannederim şöyle demişti- bir senelik -oruca ite namazı ile- ibadetten daha faziletlidir. Eğer Allah onu aile halkına sağ salim geri döndürecek olursa, üzerine bin yılın bir günahı dahi yazılmaz, buna karşılık iyilikleri yazılır ve Kıyamet gününe kadar da ona ribat ecri kesintisiz olarak verilir.

[*İbn Mâce, Cihad 7. el-Munziri: uydurma olduğu açıkça görülmektedir... demiştir, Hadis ile ilgili Zevâid notundan*]

Bu hadis-i şerif Ramazan ayında bir günlük ribai ile ribat yaparken ölmese

dahi devamlı olarak sevabının kaydedileceğini göstermektedir. Doğrusunu en iyi bilen Allah'dır.

Enes bin Malik'den şöyle dediği rivayet edilmektedir: Ben Rasûlullah'ı (s.a.v.) şöyle buyururken dinledim; Allah yolunda bir gece koruyuculuk yapmak, bir adamın ailesi arasında bin yıl oruç tutup namaz kılmasından daha faziletlidir. Bir sene ise üçyüz altmış gündür, bin gün de bir sene gibidir.

[İbn Mâce, Cihâd 8. Ravilerinden Sairi b. Hâlid'in uydurma ve munker hadisler rivayet ettiği belirtilmiştir- Hadis ile ilgili Zevâid notundan]

Derim ki: Namazdan sonra bir diğer namazı beklemenin de ribat olduğuna dair rivayetler gelmiştir. Bu şekilde namazları bekleyen kimse için de yüce Allah'ın izni ile bu fazilete ulaşacağı umulur.

Hafız Ebu Nuaym rivayetle der ki:

Bize Süleyman bin Ahnîed anlattı, dedi ki: Bize Ali bin Abdülaziz anlatarak dedi ki: Bize Hatcac bin el Minhal: Bize Ebu Bekr bin Malik de anlattı, dedi ki: Bize Abdullah bin Ahmed bin Hanbel anlattı, dedi ki: Bana babam anlatarak dedi ki: Bana el-Hasen bin Mûsâ anlatarak dedi ki: Bize Hammad bin Seleme, Sabit el Bunanî'den naklen dedi ki: Sabit, Ebu Eyyub el-Ezdî'den o Nevf el-Bikâlî'den o Abdullah bin Amr'dan naklederek dedi ki:

Peygamber (s.a.v.) ile bir seferinde akşam namazı kıldık. Bazı kimseler namazdan sonra ayrılmayıp yerlerinde kaldılar, bazıları da geri döndüler, Rasûlullah (s.a.v.) insanlar yatsı namazına geri dönmeden önce geldi. Hz. Peygamber insanlar huzuruna gelmiş olduğu ve bir parmağını kaldırmış ve yirmidokuza işaret etmek üzere parmaklarını kapatmış olarak; şehadet parmağı ile de semaya işaret ederek elbiselerini dizkapakları etrafında toplamış olduğu halde şöyle buyuruyordu:

Ey müslümanlar topluluğu! Müjdeler olsun size İşte Rabbimiz sema kapılarından bir kapıyı açmış sizinle meleklerle karşı övünüyor ve diyor ki:

Ey meleklerim şu kullanma bakınız! Bunlar bir farzı eda ettiler, şimdi de ötekini beklemektedirler.

[İbn. Mâce, Mesâcid 19; Musned, I, 186, 208]

Bunu ayrıca Hammad bin Seleme, Ali bin Zeyd'den o Mutarrif bin Abdullah'tan rivayet ettiğine göre Nevf İle Abdullah bin Amr bir araya geldiler. Nevf, Tevrat'tan söz etti; Abdullah bin Amr da bu hadisi Peygamber (s.a.v.)dan rivayetle nakletti.

Ve Allah'tan korkun yani sizlere takvaya bağlı kalmaksızın cihad emri verilmemiştir.

Ki felah bulaşınız yani felahı ümid edebilirsiniz. Buradaki -ihtimal bildireni bulmanız için, anlamına geldiği de söylenmiştir.

Felah ise kalmak demektir Bütün bu hususlara dair açıklamalar daha önce

Bakara Sûresi'nde [*Takva için bk. 2/2. âyet üçüncü başlık; felah için bk. 2/5. âyetin; İhtimal bildiren bu edat için bk. 2/21. âyetin tefsirleri.*] yeterince geçmiş bulunmaktadır. Allah'a hamd olsun.

el-Camiu li Ahkâmi'l-Kur'ân veİ Mubeyyinu Limâ Tedammame mine's Sünneti ve âyi'l-Furkân adlı tefsirin Ali İmran Sûresi tefsiri Allah'ın lütfü ve yardımı ile burada sona ermektedir. Allah'a hamd olsun.

İmam Kurtubi, el-Camiu li-Ahkami'l-Kur'an, Buruç Yayınları: 4/539-542.

Şehid Seyyid Kutub ; Fizıla'il Kur'an

Al-i İmran 200- Ey müminler, sabırlı olunuz, sabır yarışında düşmanlarınızı geride bırakınız, sürekli savaşa hazırlıklı olunuz ve ALLAH'tan korkunuz ki, kurtuluşa eresiniz.

Bu iman edenlere yönelik yüce bir çağrıdır. Kendilerine bu ağır yükü yükleyen, davet ve sorumluluk için eğiten, yerde onurlandırdığı gibi gökte de onurlandıran kaynağa bağlayan sıfatlarıyla yapılan bir çağrı...

Ey müminler...

Sabretmeleri, sabırda yarışmaları, hazırlıklı olmaları ve ALLAH'tan korkmaları için, onlara çağrı yapılmaktadır.

Surenin akışı, sabır ve takvayı bolca işlemektedir. Bazan ayrı ayrı bazan da birlikte zikretmektedir. Aynı şekilde surenin akışı, dayanmaya, cihad etmeye, hileleri bertaraf etmeye, yenilgi ve kargaşa çığırkanlıklarına kulak vermemeye yönelik çağrılan da içermektedir. Bu yüzden sure, sabretmeye, sabırda yarışmaya, hazırlıklı olmaya ve ALLAH'tan korkmaya çağırarak son bulmaktadır. Bu da surenin bütünlüğüne uygun bir sonuç olmaktadır.

Bu davada sabır, yol azığıdır. Çünkü yol uzun ve meşakkatlidir. Cezalar ve dikenlerle kuşatılmıştır. Kan, ceset, işkence, imtihanla doludur. Birçok şeye karşı sabretmek gereklidir. Nefsin şehvet ve arzularına, eğilim ve kibirlere, zaaf ve eksikliklerine, acelecilik ve bıkkınlığına karşı sabır... İnsanların şehvetlerine, eksikliklerine, zaaf ve bilgisizliklerine, kötü düşüncelerine, bozuk tabiatlarına, bencilliklerine, kibirliliklerine, kaypaklıklarına ve sonuç için aceleci olmalarına karşı sabır... Batılın saldırganlığına, tabutların küstahlığına, kötülüğün kabarıklığına, şehvetin yaygınlığına, gurur ve tekebbürün azgınlığına karşı sabır... Öte yandan yardımcılarının azlığına, destekçilerin zayıflığına, yolun uzunluğuna, zorluk ve sıkıntı anında şeytanın vesveselerine karşı sabır... Bütün bunlara karşı cihadın sürekliliğine ve nefislerde meydana getirdiği, acı, kin, öfke ve sıkıntı gibi çeşitli tepkilere... Kimi zaman hayırda güven zayıflığına, kimi zaman insan fitratındaki ümit eksikliğine, kimi zaman da usanç, sıkıntı,

karamsarlık ve ümitsizliğe karşı sabır... Bütün bunlardan sonra da, güç, zafer ve galibiyet anında nefsi zapt etmeye, kibirlenmeden, intikam almaya yeltenmeden, bir hak olan kısası haksızlığa dönüştürmeden, bolluğu tevazu ve şükürle karşılamaya, bollukta da darlıkta da ALLAH'a bağlı kalma, O'nun çizdiği kaderine teslim olma,, güven bağlılık ve huşû içinde her işi O'na havale etme hususunda sabır...

Bütün bunlara ve bu uzun yolun yolcusunun yol boyunca karşılaşacağı ve kelimelerin yetersiz kaldığı daha nicesine karşı sabır. Çünkü kelimeler bu zorlukların gerçek anlamlarını aktaramazlar. Yolun meşakkatlerini çeken, heyecan, tecrübe ve acılarını tadan kavrayabilir bunu ancak. İman edenler bu hakiki anlamın birçok yönünü tatmışlardır. Bu çağrının tadını da en iyi onlar bilir. Yüce ALLAH'ın uygulamalarını ve istediği sabrın anlamını çok iyi bilirler.

Musabere -sabırda yarışma- Sabır kelimesinin kökünün mufaele -işdeş- kipiştir. Bütün bu duygularını sabırda yarışması, müminlerin sabrını kırmaya çalışan düşmanların sabırda yarışması... Evet onların ve bunların sabırda yarışması, sürüp giden cihadda müminlerin sabrını tüketemez, aksine onları düşmanlarından daha sabırlı ve daha güçlü kılar. Kalplerin gizliliklerindeki düşmanlarından -şeytan- ve insanların en kötüsü olan düşmanlarından olsun o, fark etmez. Sanki bu bir yarıştır. Düşmanlarıyla kendileri arasında... Sabra karşı sabır, savunmaya karşı savunma, çalışmaya karşı çalışma, ısrara karşı ısrara çağırıyor sanki. Yarışmanın gayesi de düşmanlarından daha dirençli, daha sabırlı olmalarıdır. Batıl ısrar ediyorsa, sabredip yoluna devam ediyorsa, hakk, daha ısrarlı ve yolunu sürdürmede daha sabırlı olmaya layıktır.

Murabata -hazarlıklı olma cihad için mevzilere yerleşmek, düşmanın saldırısına açık noktalarda direnmek. Müslüman kitle, dava yükünü omuzlamaya ve onu insanlara sunmaya çağrıldığı andan itibaren, bir an bile gafil olmamış, uyuşukluk göstermemiş ve hiçbir zaman düşmanları onları korkutamamıştır. Kıyamete kadar cihada hazırlanmaktan vazgeçmediği sürece hiçbir zaman veya mekandaki düşmanları da asla onları korkutamaz.

Bu dava insanları, pratik bir hayat metoduyla yüzyüze getirmektedir. Mallarına, hayat ve yaşayışlarına hükmettiği gibi vicdanlarına da hükmeden bir metod... İyi, adil ve dosdoğru bir metod... Ancak kötülük; iyi, adil ve dosdoğru metoddan rahatsız olur. Batıl; iyiliği, adaleti ve doğruluğu sevmez.

Tuğyan; adalete, eşitliğe ve şerefliliğe teslim olmaz. Bu yüzden kötülük, batıl ve azgınlığın taraftarları bu davaya karşı çıkmaya başlıyorlar... Sömürü ve çıkarlarından vazgeçmek istemeyen sömürgeci ve çıkarıcılar, tuğyan ve büyüklük taslamaktan

geçemeyen tağut ve müstekbirler ile başıboşluk ve şehvetlerden ayrılmak istemeyen ahmak beyinsizler bu hak davaya savaş açıyorlar.

İşte bütün bunlara karşı cihad etmek kaçınılmazdır. Sabretmek ve sabırda yarışmak zorunludur.

Hazırlıklı ve tetikte olmak gereklidir. Ta ki müslüman ümmet, her yerde ve her soyda süren düşmanlarından gafil olmasın...

İşte bu davanın tâbiyatı, işte davanın yolu... Kuşkusuz bu dava haksızlık yapmak istemez. Ancak, yeryüzüne köklü metodunun ve sağlam düzeninin yerleşmesini ister. Her zaman bu metod ve düzenden hoşlanmayanları, yoluna güç ve hile ile dikilenleri, başına türlü dolaplar açmak için fırsat kollayanları, kendisine karşı elleriyle, kalpleriyle ve dilleriyle savaşanları bulacaktır kuşkusuz. Bütün yükümlülükleriyle birlikte savaşı kabullenmekten başka seçeneği yoktur. Sürekli hazırlık ve tetikte olması, bir an bile gafil olup uyumaması gereklidir.

Takva... Takva, bütün bunlara eşlik eder... Çünkü o, vicdanda uyarıcı bir bekçi fonksiyonunu icra ederek onu gafil olmaktan, zaaftan, haksızlık yapmaktan, şurada veya burada yoldan çıkmaktan korumaktadır.

Yolun meşakkatlerine katlanan ve çeşitli durum ve onlarda baş gösteren, sürekli çelişen, çoğalan ve kaynayan tepkileri tedavi etmek durumunda olanlardan başkası bu uyarıcı bekçiye olan ihtiyacı kavrayamaz.

Bu, birçok duygulu sahneyi içeren surenin son melodisidir. Sure bütün bunların ve genelde davanın gerektirdiği yükümlülüklerin toplamından meydana gelmektedir. Bu yüzden yüce ALLAH, bu uzun yarışın sonucunu ve bu yarıştaki başarıyı ona bağlamaktadır.

...kurtuluşa eresiniz.

Ve kuşkusuz yüce ALLAH en doğrusunu söyler

*Şehid Seyyid Kutub , Fi Zılal-il Kur'an : 2. c. s: 298-299-300
dünya yayınevi*

Muhammed Ali Es-Sabuni, Safvetu't-Tefasir

Al-i İmran 200. Ey îman edenler! Sabredin; sebat gösterin; Sınır boylarında nöbet tutun ve Allah'tan korkun ki başarıya erişebilirsiniz.

200. Ey mu'minler! itaat zorluğuna ve başınıza gelen sıkıntılara sabredin. Savaşın şiddetine sabrederek Allah düşmanlarına galip gelin, Savaşa ve mücadeleye hazır bir vaziyette sınır boylarınızı

bekleyin. Allah'tan kokun ve O'nun emrine muhalefet etmeyin ki, dünya ve âhîret saadetini kazanasınız.

el-Vahidî en-Neysâbûrî, Esbâbu'n-Nuzûl

Al-i İmran 200. Ey iman edenler sabredin ve sabırda yarışın, ribat yapın, ALLAH 'tan .zkvâ üzere olun. Umulur ki felaha erersiniz.

Davud ibn Salih rivayet edip der ki:

Ebu Seleme ibn Abdurrahman: Ey ardeşimin oğlu, biliyor musun Ey iman edenler sabredin ve sabırda yarışın, ribat yapın. âyeti hangi konu hakkında nazil olmuştur? dedi. Ben: Hayır, ilmiyorum. dedim.

Dedi ki: Ey kardeşim oğlu, Hz. Peygamber (s.a.) zamanında nöbet bekliyecek hudut gedikleri yoktu ki oralarda nöbet beklensin. Fakat o (*ribât emri*) bir namazın arkasından onu takip eden namazı beklemektir. *el-Vahidî en-Neysâbûrî, Esbâbu'n-Nuzûl, s. 99.*

Bedreddin Çetiner, Esbab-ı Nuzul, Çağrı Yayınları: 1/195-196.

Muhammed Mahmud Hicazi, Furkan Tefsiri

Al-i İmran 200- Ey İnananlar! Sabredin, düşmanlarınızdan daha sabırlı olun, cihâda hazır bulunun; ALLAH'a karşı gelmekten sakının ki, başarıya erişenlesiniz

Ey iman edenler! Dinin getirdiği yükümlülöklere, başınıza gelen musibetlere, karşılaştığınız sıkıntılara sabredin. *Kâfirlerle sabır yarışına girin ve bu yarışta onları geride bırakın. Böylece savaşın sıkıntı ve zorluklarına daha çok tahammül edersiniz. Öneminden ötürü burada özellikle sabır yarışından söz edilmiştir. Sınır boylarında özellikle atlı süvariler olarak ve her çağa göre kâfirlerin gücüyle orantılı araçlarla nöbet tutun.*

ALLAH'a karşı gelmekten sakının, O'ndan korkun, O'na karşı tedbirli olun, gizli ve açık her yerde O'nu her an yanibaşımızdaymış gibi hissedin ki, kurtuluşa eresiniz. Şüphesiz kendini bu şekilde feda ederek gayret gösteren kimse kurtuluşu ümid etmelidir.

Sabretmek, kâfirlerle sabır yarışına girmek, düşmanları mağlup etmek,

dünya ve ahiret kurtuluşudur. Bu da hak ve adaleti ayakta tutmak, ALLAH'ın kelimesini yüceltmek amacıyla olur, ALLAH hepimizin İyilik ve kurtuluşa ermesine yardımcı olsun.

Bu, AI-i İmrân suresi idi. Burada inançları konusunda ehl-i Kitap'la, özellikle Hıristiyanlarla tartışarak sağlam bîr islâm akidesini oluşturmaktan başka bir şey gördün mü?

Yine burada savaşta ve barışta müslüman bireyi ve müslüman toplumu oluşturmaktan başka bir şey gördün mü?

Doğrusu ALLAH bilir ya, bu surede bunlardan başka bir şey anlatılmadı.

Prof. Dr. Muhammed Mahmud Hicazi, Furkan Tefsiri, İlim Yayınları: 1/384-386

Tasavvufta Sapmalar:

Tasavvuf beden-ruh, zâhir-bâtın, lafız-mâna ayırımı yapar ve daima bunlardan ikincilere ağırlık verir, fakat birincileri de ihmal etmez. Bununla birlikte tarihî seyir içinde zaman zaman zâhir ile bâtın, zâhirî-şer`î ilimlerle batinî-mânevî ilimler arasındaki mesafe açılmış, uçurum derinleşmiştir. Açılan mesafeyi kapatmak için şeriatla tasavvufu bağdaştıran ve kaynaştıran Ebû Nasr es-Serrâc, Ebû Tâlib el-Mekkî, Kuşeyrî, Hücvîrî ve Gazzâlî gibi büyük mutasavvıf âlimler değerli eserler yazmışlar, böylece zâhir ehli ile bâtın ehli arasındaki zıtlaşmaları ve anlaşmazlıkları ortadan kaldırmaya veya en aza indirgemeye çalışmışlardır. Tasavvufun Ehl-i sünnet arasında daha fazla yaygınlaşmasının önemli bir sebebi söz konusu mutasavvıf bilginlerin bu tür çalışmalarıdır.

Zâhir ile bâtın, akıl ile kalp arasında zaman zaman görülen karşıtlığın ve uzlaşmazlığın sebebi çoğu zaman tarafların birbirini anlamalarını sağlayacak yeterli bilgi donanımına sahip olmamalarıdır. Yetişme tarzının, alınan eğitimin ve mizacın da bunda büyük tesiri olmuştur. Bu hususlar ihtilâfın bir dereceye kadar tabii ve anlaşılır sebepleridir. Taraflar birbiri hakkında yeterli bilgiye sahip oldukları zaman ihtilâf ya ortadan kalkar veya hafifler, hoşgörü sınırları içinde kalır.

Söz konusu ihtilâfın diğer sebepleri tasavvuf perdesi altında İslâm'a dış kaynaklardan sokulmak istenen yabancı unsurlar, diğer dinlerden, mezheplerden, mistik akımlardan, felsefelerden ve dinî geleneklerden kaynaklanan sızmalardır. Bu çevrelerin kültürüne âşina olan zümreler ve fertler İslâm öncesi sahip oldukları dinî inançları ve felsefi kanaatleri belki iyi niyetle belki de art niyetle İslâm'a taşımışlar ve bunları tasavvuf çatısı altında yaşatma yoluna gitmişlerdir. Bunun sonucunda tasavvufî hayatta

bazı sapmalar olmuştur.

Tasavvuftaki sapmalar erken dönemlerde başlamıştır. İlk sûfiler döneminde bile bu tür sapmaların mevcut olduğunu biliyoruz. Ancak ilk sûfiler bu tür hareketler karşısında çok dikkatli, hassas ve uyanık davranmışlar, sapmaları ve sapkınları eleştirmişler, reddetmişler, böylece kendilerini onlardan korumuşlardır. Diğer taraftan söz konusu hususlar zâhir ulemâsı tarafından da eleştirilmiştir.

Sülemî bu konuda Galatâtü's-sûfiyye adıyla bir eser yazmış, Serrâc da el-Lüm`a'da bu konuya bir bölüm ayırmıştır. Daha sonraki mutasavvıf yazarlar da bu husus üzerinde önemle durarak müslümanları sapkınlığa karşı uyarılmışlardır. Bunlardan bazı örnekleri aşağıya alıyoruz.

1. İbadetin düşmesi inancı.

Bazı sözde mutasavvıflar insanın ibadet ve kullukla Allah'a ereceğini, erince ibadet etme yükümlülüğünün düşeceğini ve kulluktan âzat olacağını iddia etmişler: **"Yakin gelene kadar Rabbine ibadet et"** (el-Hicr 15/99) meâlindeki âyeti bu inanç istikametinde yorumlamışlardır.

Hakiki sûfiler bir müslümanın son nefesini verene kadar dinin emirlerine uymak ve yasaklarından kaçınmakla yükümlü olduğu inancındadırlar. Bunlar yukarıdaki âyette geçen **"yakin"** kelimesini **"ölüm"** şeklinde yorumlamışlardır. Allah'a kul olmak hür olmaktan daha üstündür.

2. Riyadan kurtulmak ve ihlâs halini gerçekleştirmek için dinî geleneklere aykırı davranmak gerektiği inancı.

Bunlara göre bir müslüman Allah'a kulluk ederken halk unsurunu dikkate almamalı, Allah'tan başkasına değer vermemeli; ister doğru, ister bâtil olsun hiçbir hususta halkla uyum halinde olmayı düşünmemelidir. Bu anlayış esasen doğru olmakla birlikte yanlış istikamette kullanılmış, neticede onları edep ve terbiye sınırlarını aşma, dinin emir ve yasakları konusunda saygısız, duyarsız, kayıtsız ve lâubali olma noktasına götürmüştür. Bazı Melâmîler'de ve Kalenderîler'de bu hal görülür.

3. Velînin peygamberlerden üstün olduğu inancı.

Bazı sözde mutasavvıflar Kehf sûresinde anlatılan Mûsâ-Hızır (a.s.) kıssasını ileri sürerek velînin nebîden üstün olduğunu iddia etmişler; çünkü velîler doğrudan, nebîler vasıtayla Allah'tan bilgi alır demişlerdir. Bu bâtil bir inançtır. Zira velîlik, peygamberlik meşalesinden sadece bir pırıltıdır. Hiçbir zaman bir velî bir nebî derecesinde olamaz. Her nebî aynı zamanda velîdir. Onda hem velîlik, hem peygamberlik birleştiğinden velîlerden üstündür.

4. Her şeyin mubah olduğu inancı.

Bazı sözde mutasavvıflara göre eşyada asıl olan mubah oluşturdur. Başkasının hakkına tecavüzü önlemek için yasaklar konulmuştur. Başkalarının haklarına saygı gösteren bir kimse için her şey mubahtır. Bu inançta olanlara İbâhiyye veya Mubahiyye denir. Bazıları da niyetlerinin iyi, kalplerin temiz olduğunu ileri sürerek emir ve yasakların kendilerini bağlamadığını iddia ederler.

5. Hulûl inancı. Bunlara göre Allah insan bedenine girer. Bedene girince ondaki insanlık nitelikleri kalkar, yerini tanrılık nitelikleri alır.

6. Cebir inancı.

Bazı sözde mutasavvıflar insana nisbet edilmesi gereken her şeyin Allah'a ait olduğunu, aslında insanların iradeleri ve tercih yapma imkânları bulunmadığını, cebir altında olduklarını iddia ederek kişilerin sorumluluğunu ortadan kaldırmışlardır. Bunlar, "Biz kapı gibiyiz, hareket ettiren olursa hareket ederiz" derler. Bu görüşte olanlar aslında sapık olup mutasavvıf görünen kimselerdir.

7. Allah'ı görme inancı.

Bazı sözde mutasavvıflar yüce Allah'ı dünyada gördüklerini iddia ederler. Bu iddia da sapıklıktan başka bir şey değildir.

8. Allah Teâlâ'ya karşı saygısız davranmak.

Bazı sözde mutasavvıflar Allah'a yakın olma mertebesine erdiklerini, bu mertebede edep ve resmiyetin söz konusu olmadığını iddia ederek Allah ile kulu arasında bulunması gereken edebi gözetmez ve Allah'tan söz ederken çok lâubali ifadeler kullanırlar.

9. Tenâsüh inancı.

Bazı sözde mutasavvıflar ölen bir insanın ruhunun, ölmeden evvelki davranışlarına ve yaşayışına bağlı olarak insan veya hayvan şeklinde tekrar dünyaya geldiklerini ve cezalarını çektiklerini iddia ederler, âhirete inanmazlar.

10. İttihat inancı.

Bazı sözde mutasavvıflar belli bir yöntem izleyerek beşerî niteliklerden

arınan bazı kişilerin Tanrı ile birleştiklerini (ittihat) iddia eder ve insanları tanrılaştırırlar. Gerçek sûfîler ise yaratıcı varlıkla yaratılan varlığı birbirinden ayırır, yaratılan varlığın hiçbir şekilde yaratıcı ile birleşip tanrılaşamayacağına inanırlar.

Bunlara ilâve olarak mutasavvıfların bir kısmında kafir veya sapık olmayı gerektirmeyen birtakım hatalı inançlar ve davranışlar da vardır: Aşırı çilecilik, dünya işlerini tümünden terk, bir tür ruhbanlık, evlenmemek, et yememek, tedbir almayı tevekküle engel saymak, şeyhleri kutsal sayacak kadar yüceltmek, yoksul yaşamayı amaç haline getirmek, nefse işkence etmek, mubah olan nimetlerden yararlanmamak, özel giysiler giymek ve bunlarla halka karşı böbürlenmek, kılık-kıyafet, saç-sakal gibi konularda temizlik kurallarına uymamak, vakıf geliriyle geçinmek, dilenmek, toplumu terkedip inzivaya çekilmek, tasavvufu kıssacılıktan, menkıbecilikten, raks ve semâdan, evrad ve ezkârdan ibaret sanıp ilâhiler okunan meclislerde coşmak ve yapay olarak vecde gelmek, cezbelenmek. Sözü edilen bu hususlar aslında tasavvufta var ise de, bunların birtakım kuralları, sınırları, şekilleri ve miktarları da tesbit edilmiştir. Bu kurallara uymayan ve sınırları aşan biçimleri hatadır.

KEVSER SURESİ

882 - Hz. Enes (radiyallahu anh) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) bir gün mescidde iken hafif bir uyku kestirmesi yaptı, sonra gülerek başını kaldırdı. Kendisine:

"Ey Allah'ın Resûlü, niçin gülüyorsunuz?" diye sorulunca:

" Bana az önce şu süre nazil oldu" deyip besmele çekti, sonuna kadar Kevser süresini okudu:

"Bismillahirrahmanirrahim, Ey Muhammed! Doğrusu sana pek çok nimet vermişizdir. Öyleyse Rabbin için namaz kıl, kurban kes. Doğrusu adı sanı ortadan kalkacak olan, sana kin tutan kimsedir" (Kevser 1-3).

Resûlullah kıraatı tamamlayınca sordu:

"Kevser'in ne olduğunu biliyor musunuz?"

Biz:

"- Allah ve Resûlü bilir" dedik.

Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) açıkladı:

"Bu bir nehirdir. Rabbim onu bana vâdetmiştir. O nehir üzerinde pek çok hayırlar var. Bu bir havuzdur da. Kıyamet günü ümmetim onun başında (su içmek üzere) toplanacak. Bu havuzdaki maşrapalar gökteki yıldızlar kadar çoktur. Derken içlerinden bir kul çıkarılıp atılacak. Ben müdâhale edip: "Ey Rabbim (onu niye atıyorsun) o benim ümmetimdendir?" diyeceğim. Ancak Cenab-ı Hakk: "Bunlar senden sonra ne bid'atler işlediler senin haberin yok" diyecek."

Buhârî, Tefsir, İnnâ a'taynake'l-kevser 1, Rikâk 53, Müslim, Salat 53, (400); Tirmizî, Tefsir, Kevser (3357), Ebü Davud, Sünnet 26, (4747, 4748); Nesâî, Salât 21, (2,133,134).

883 - İbnu Abbâs (radiyallahu anhümâ) anlatıyor: "Kureyş şöyle dedikodu yapmıştı: "Muhammed'in erkek evlâdı yok. Bir öldü mü arkası kesildi demektir." Bunun üzerine Cenab-ı Hakk, Kevser süresini (sonuncu âyet olan): "Asıl arkası kesik olan sana kin tutandır"a kadar inzal buyurdu."

Rezîn'in ilavesidir.

SON SÖZ

Rabbimiz! Bizi doğru yola ilettikten sonra kalplerimizi saptırma, bize rahmetinden ver. şüphesiz sen çok bağışlayansın (Âl-i ʿmrân, 3/8).

EY ÜMMET-İ MUHAMMED;

AHİR ZAMAN VAKTİNDEYİZ. SÜNNETLER, FARZLAR BİR BİR UNUTULDU. ARTIK BİD'ATLERİ, HURAFELERİ BIRAKALIM GERÇEK İSLAM'I YAŞAMAK İÇİN, SALİH KULLAR OLMAK İÇİN ALLAHÜ TEÂLÂ'NIN RIZASINI KAZANMAK İÇİN, HZ MUHAMMED(s.a.v)'İN ŞEFAATİNE NAİL OLMAK İÇİN TÖVBE EDELİM VE KUR'AN-SÜNNET İLMİNE BAĞLI YAŞAYALIM. MÜSLÜMANLAR TEVHİD'İ BİLMEZ OLDU İSLAM'I GERÇEK HÜKMÜYLE YAŞAMAZ OLDU. BİD'ATLAR, HURAFELER ARTIK SÜNNETMİŞ GİBİ GÖRÜLÜYOR. GELİN İLMİ ÖĞRENELİM VE ÖĞRETELİM. ALLAH(c.c)'İN RAHMETİ ÜZERİNİZE OLSUN...

RABBİM SEN BİZLERİ HİDAYETE ERDİR, KUR'AN VE SÜNNET EHLİ OLABİLMİYİ, İMANIMIZLA ÖLEBİLMİYİ VE SEVDİĞİN SALİH KULLARINDAN OLABİLMİYİ NASİB EYLE BİZLERİ.(Âmin)

